

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Üç Cisim Problemi'nin Yazarından

DİNOZORLARLA KARINCALARIN ÖYKÜSÜ

CIXIN
LIU



KAKTUSUN

Çeviren: Alife Hellen Sözen



Cixin Liu'dan hiciv dolu bir fabl, politik bir alegori ve ekolojik bir uyarı.

Evrenin her yerinde zekâ nadir bulunan, kırılgan bir meta; kozmik tarihin uzun gecesinde geçici bir parıltıdır. Fakat tüm olasılıklara meydan okuyan bir durum yaşanır: Dünya aynı anda sadece bir değil, iki zeki türü barındırmaktadır. Birbirine bu kadar zıt ama yine de birbirini tamamlayan bu iki tür, uygarlığın ateşini yakan bir ittifak kuracaktır.

Kretase Dönemi'nin sonlarında, sıradan bir günde, Gondvana süperkıtasındaki güneşli bir açıklıkta öğle yemeğini yiyen bir *Tyrannosaurus* sayesinde dünyanın ilk ve en büyük uygarlığının tohumları atılır. Ve karıncalarla dinazorlar arasındaki ittifak dışçilikle başlar. Böylesine mütevazı bir başlangıç yazıya, matematiğe, füzyona, antimaddeye ve hatta uzay teknolojisine kadar uzanan gerçek bir Harikalar Çağı'nın kapısını açar!

Ancak endüstrinin bir bedeli vardır – önce Dünya'nın biyosferi, sonra da ona bağımlı herkes tarafından ödenen bir bedel.

KAKTUSUN

“Liu'nun eğlence anlayışı bulaşıcı.”

—LOCUS

“Liu'nun bilimkurgu'ya katkısı rakipsiz.”

—VICE



Arasyonu: Derya Göker

www.ithaki.com.tr

KAKTUSUN

TELEGRAM

ithaki



9 786052 650479

www.ithakiyayinlari

www.ithakiyayin grubu.com

Cixin Lin

1963'te Çin'in Şansi kentinde doğan yazar, Çin edebiyatının en büyük bilimkurgu yazarı olarak gösterilmektedir. Bir üçlemesinin ilk kitabı olan *Üç Cisim Problemi*'yle 2015'te Hugo ödülünü almış ve bunu başaran ilk Çinli yazar olmuştur. Çin'in Hugo'su olarak bilinen Galaxy Ödülü'nü de sekiz kez kazanmıştır.

Dinozorlarla Karıncaların Öyküsü
Cixin Liu

Orijinal Adı: 白垩纪往事

İthaki Yayınları - 2335

Yayın Yönetmeni: Alican Saygı Ortanca
Sanat Yönetmeni: Hamdi Akçay

Yayın Sorumlusu: Emre Aygün
Redaksiyon: Gülden Zuhal Beleşoğlu
Düzeltili: Ozancan Demirşık & Merve Çay
Kapak İllüstrasyonu: Derya Göker
Kapak Uygulama: Hamdi Akçay
Sayfa Düzeni ve Baskıya Hazırlık: B. Elif Balkın
1. Baskı, Şubat 2023, İstanbul

ISBN: 978-605-265-047-9

Sertifika No: 63989

Türkçe çeviri © Afife Hellena Sözmen, 2023
© İthaki, 2023
© Cixin Liu, 2003

Bu eserin Türkçe telif hakları FT Culture (Beijing) Co., Ltd. aracılığıyla alınmıştır.

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ İthaki Yayıncılık Basın Sanayi ve Ticaret A. Ş.'nin tescilli markasıdır
Caferaga Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy-İstanbul
Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
editor@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ithakiyayin grubu.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6, Zeytinburnu-İstanbul
Tel (0212) 613 30 06 denizmatbaamucelleri@gmail.com
Sertifika No: 48625

DİNOZORLARLA KARINICALARIN ÖYKÜSÜ



CIXIN LIU

Çince aslından çeviren
Afife Hellena Sözmen



KAKTUSUN

AÇILIŞ

Eğer yeryüzünün tarihini bir güne sığdırırsak bir saat yaklaşık iki yüz milyon yıla, bir dakika üç milyon üç yüz bin yıla, bir saniye elli beş bin yıla eşit olurdu.

Yaşam, sabahın sekizi veya dokuzunda başlasa da medeniyet, günün en son saniyesinin en son ânında ortaya çıkardı. Kutsal bir Yunan tapınağının önünde kadim dönemin filozoflarının ilk kez tartışmalar yaptığı, mahkûm kölelerin piramitlerin ilk taşını yerleştirdiği; Konfüçyüs'ün sazdan kulübesinde, mum ışığında ilk müridini kabul ettiği günden sizin bu kitabın ilk sayfasını çevirdiğiniz güne kadar saniyenin sadece onda biri kadar süre geçerdi.

Peki, bu en son saniyenin onda birinden birkaç saat öncesine gidildiğinde, acaba yaşam nasıldı? Diğer organizmalar sadece yüzüyor, koşuyor, çiftleşiyor, sayısız kere çoğalıyor ve uyuyor muydu? Milyarlarca yıl boyunca aptal mı kaldılar? Evrim ağacının sayısız dallarından sadece bize ait olan küçücük dalında mı zekâ pırıltısı ortaya çıktı? Mutlaka durum böyle değildi. Fakat filizlenen zekânın büyük medeniyete dönüşmesi kolay iş sayılmaz. İhtiyaç duyulan çok sayıda şart aynı anda bir araya gelmeliydi, milyonda bir görülen bir rastlantıdır bu.

Başlangıçta, gelişmeye başlayan zekâ, tıpkı el değmemiş engin bir bölgede ortaya çıkan küçük kıvılcım gibidir. Her yönden esen rüzgâr yüzünden her an sönme riski taşır. Yayılırken etrafındaki yabancı otları tutuşturmayı başarsa da ufak tefek, çorak bir toprak parçasına vardığında veya küçük bir dere önünü kestiğinde sessizce sönebilir. Bu alev, nihayet yayılıp söndürülmesi zor büyük bir yangına dönüşse bile birden basturan sağanak yağmurla sönebilir. Kısacası, bu alevin yangına dönüşmesi çok küçük bir ihtimaldir. Bizler için bu zekâ filizleri, evrim tarihi boyunca kadim zamanın geçip giden uzun karanlık gecelerini ateşböcekleri misali bir yanıp bir sönerek aydınlatmıştır.

Nihayet, bu günün yirmi üçüncü saatinin aşağı yukarı kırkinci dakikasında, bizim gelişimizden aşağı yukarı yirmi dakika evvel, yeryüzünde iki zekâ kıvılcımı ortaya çıktı. Bu yirmi dakikalık süre kısa değildir, insanın hayal edebildiğinden çok daha uzun bir zamana eşittir: Altmış milyon yıla. O sırada, beşeriyeti kuracak atanın ortaya çıkmasına daha birkaç on milyon yıl vardı, henüz insan ortalıkta görünmüyordu. Kıtalar bile bugün olduklarından çok farklı şekillerdeydi. Zaman, Kretase Dönemi'nin* sonuydu.

O zamanlar yeryüzünde dinazor denilen devasa hayvanlar yaşıyordu. Dinazorların birçok değişik türü vardı, çoğu oldukça büyüktü. En ağır seksen tondur, hatta söylendiğine göre sekiz yüz insan ağırlığındaydı. En uzun otuz metre-yi aşıyordu, boyu dört katlı bir evinkine eşitti. Neredeyse yetmiş milyon senedir yeryüzünde yaşıyorlardı, yani günümüzden yaklaşık bir milyar sene önce ortaya çıkmışlardı. İnsanın yeryüzünde yaşadığı birkaç yüz bin seneye karşı-

* Kretase Dönemi: Genellikle alt bölümü killi ve kumlu, üst bölümü kireçli kaya olan İkinci Çağ'ın son jeolojik dönemi. Günümüzden 142 milyon yıl önce başlayıp 65 milyon yıl önce sona erdiği kabul edilir. -çm.

laştırıldığında, yetmiş milyon sene gerçekten çok uzun bir zamandır. Böylesine uzun bir zamanda yağmur sürekli aynı yere yağarsa yeryüzünü delebilir, rüzgâr sürekli büyük bir dağa doğru eserse, dağı düzleştirebilir. Keza aynı zaman zarfında sürekli evrim geçiren bir tür de, başlangıçta ne kadar aptal olursa olsun, sonunda zekileşecektir.

Dinozorların zekâsı da sonunda böyle gelişti. Dev ağaçları yerinden sökerek dallarıyla yapraklarını sıyırdıklarında geriye kalan ağaç gövdesine hintkamışı kullanarak büyük kaya parçalarını bağlamaya başladılar. Eğer bağlanan yuvarlak veya köşeli bir kaya parçasıysa alet dev bir çekiçti. (Bu çekiç bir vuruşta arabamızı dümdüz edebilirdi.) Eğer düz bir kaya parçasıysa dev bir kürek oluyordu. Ucu sivri bir kaya parçasıysa dev bir mızraktı! Dinozorlar, dev mızrağı yaparken ağacın ucunda bıraktıkları birkaç dal ve yaprakla mızrağın atılırken dengeli olmasını sağlardı. Bu dev mızrak, on metreyi aşan uzunluğuyla havada giderken sanki güdümlü bir mermiydi! Dinozorlar, ilkel topluluklarını oluşturdular ve kendi oydukları kocaman mağaralarda yaşamaya başladılar. Ateşi kullanmayı da öğrendiler, yıldırımlardan kalan közlerle mağaralarını aydınlattılar veya yiyeceklerini pişirdiler. Bazen birkaç kol kalınlığındaki çam ağaçlarını mum niyetine kullanırlardı. Çam ağaçlarının yapıp kömürleşmiş gövdelerini de mağaralarının duvarlarına yazı yazmak için kullandılar. Çizdikleri birkaç basit çizgi önceki gün yumurtalanan yumurta ve bugün yumurtadan çıkan küçük dinozorların sayısını gösteriyordu. En önemlisi ise, dinozorlar çoktan basit bir dil kullanmaya başlamışlardı. Sohbetlerini dinlesek, bize tren düdüğü gibi gelirdi.

Aynı dönemde yeryüzünde başka bir canlı türü daha ortaya çıktı; bu canlı türü gelişen zekâsıyla karıncalardı.

Dinozorlar gibi karıncalar da çoktan uzun bir evrim süreci geçirmişti. Karıncalar her dev kıtada kuleler ve yeraltı yolları yapıyor, şehirler kuruyorlardı. Karınca topluluğu dinozorlara nazaran çok daha kalabalıktı, nüfusu yüz milyonu aşan kalabalık krallıklar kurdular. Bu dev topluluklar, bir makinenin temposuyla katı kurallı, kompleks yapılar geliştirdiler. Karıncalar, salgıladıkları feromonlar yoluyla birbirleriyle iletişim kuruyorlardı. İnanılmaz derecede karmaşık koku molekülleri sayesinde kompleks bilgileri paylaşımlarına yarayan bu dil, dinozorlarınkine nazaran daha karmaşıktı. Her ne kadar zekâ pırıltıları yeryüzünün büyük ve küçük iki yaşamında ortaya çıkmışsa da her biri uygarlık yolunda hâlâ aşılamayan, ölümcül engellerle karşılaşılıyordu.

Dinozorların en büyük kusuru, iki pençelerini de maharetli bir şekilde kullanma becerisinden uzak olmalarıydı. Her ne kadar büyük, kaba pençeleri karşılıklı güreşmede etkili bir silah olsa (örneğin, Deinonychus denilen dinozorun pençesinin sivri ucu, bir süvari kılıcı gibiydi ve pençesini özellikle diğer dinozorların karınlarını yarmada kullanıyordu) ve ilkel aletler yapmada işe yarasa da hassas işlemleri yerine getirme, kompleks aletler yapma veya karmaşık bir şey yazma konusunda yetersizdi. Fakat el becerisi uygarlığı geliştirmenin temel gereksinimlerindenidir. Düşüncenin gelişmesi ve hayatta kalma aktiviteleri arasında ustalıklı bir bağ kurulması ancak bir türün ellerini iyi kullanabilmesiyle gerçekleşebilir.

Karıncalar, dinozorların aksine incelikli işler yapıyorlar, yerin üstünde ve yerin altında daha karmaşık yapılar inşa edebiliyorlardı ancak yine de düşünceleri çeşitli değildi. Karıncalar bir araya geldiklerinde eğilip bükülemeyen, bilgisayar yazılımını andıran kolektif bir zekâ sergili-

yorlardı. Karınca kolonisi, içinden geçtikleri uzun zaman diliminin tecrübesiyle şekillendirdikleri programların yönlendirmesiyle ortaya çıkardıkları başarılı düzenlerinde işlerini tamamlıyordu. Karınca kolonisi, mükemmel işleyen bir makine gibiydi; her bir karınca, bu mükemmel makinenin bir çarkıydı. Makineden bir çark ayrıldığı zaman, makinenin işleyişi yavaşlıyor, düşünme süreci yüzeyselleşiyor ve mekanikleşiyordu. Ancak uygarlığın oluşması için gerekli olan yaratıcı düşünce bireyler ekseninde oluşur. Newton ile Einstein gibi mesela. Kolektif zekânın basit çoğulluğu yüksek düşünceye yol açamazdı. Ellerinden geldiğince kafa patlatan yüz milyon insan hareketin üç kanununu ya da görelilik kuramını bulamazdı. Dolayısıyla karıncaların, zayıf bireysel düşünce becerisiyle uygarlığa ulaşılması mümkün değildi.

Olayların böyle seyretmesi durumunda karıncalarla dinazorlar evrimleşemeye devam edemezdi. Tıpkı daha önce pek çok türün de başına geldiği gibi, bu iki türde kıvılcımlanan zekâ da zamanın sularına karışıp gidecek, dünya tarihinin uzun gecesinde belli belirsiz iki ışık olarak kalacaktı.

Ancak tuhaf bir şey oldu.

I

İLK KARŞILAŞMA

Kretase Dönemi'nin sonuna doğru, sıradan bir gündü, hangi gün olduğunu tahmin etmek zor ama gerçekten de sıradan bir gündü ve yeryüzü sakindi.

Bizler, yeryüzünün o günkü durumuna bir göz atalım. O sıralar her büyük kıta günümüzdeki hâinden çok farklıydı. Antarktika ve Avustralya birleşik hâldeydi ve oluşturduğu toprak parçası bugünkü kıtalardan çok daha büyüktü. Hindistan, Tetis Denizi'nde sadece büyük bir adaydı. Avrupa ve Asya birbirinden ayrı kara parçalarıydı. Dinozor uygarlığının hâkimiyetinde iki büyük kıta vardı. İlki, Gondvana denilen eski kıtaydı, birkaç milyar sene önce yeryüzünün tek bütün kıtasıydı. Daha sonra parçalanıp birbirinden ayrıldığında büyük oranda küçülmüştü fakat hâlâ günümüzün Afrika ile Güney Amerika'sından büyüktü. İkincisi Lavrasya ise, Gondvana'dan ayrılmış bir kıtaydı ve daha sonra günümüzün Kuzey Amerika'sı oldu.

O gün, her bir kıtadaki canlı hayatta kalma telaşındaydı. Bu gelişmemiş dünyada yaşayanlar nereden geldiklerini bilmiyorlar, nereye gittiklerini de umursamıyorlardı. Kre-

tase güneşi tepedeyken ve dev sagonun palmiye yapraklarının gölgesi en kısa hâlindeyken diğer canlıların tek derdi kendilerine yemek bulmaktı. Bir *Tyrannosaurus rex* öğlen yemeğini Gondvana'nın tam ortasında, büyük sago palmyelerinin arasında, güneşin aydınlattığı bir düzlükte buldu. Yakaladığı büyük, yağlı bir kertenkeleydi. Yaşam mücadelesiyle kıvranan kertenkeleyi dev pençeleriyle iki parçaya bölerek yarısını büyük ağzına attı. Dinozor yemeğinin tadını çıkarırken dünyadan da o dünyadaki kendi durumundan tatmin olmuş vaziyetteydi.

Bu *Tyrannosaurus*'un sol ayağından yaklaşık bir metre uzakta, küçük bir karınca şehri vardı. Şehrin büyük kısmı yerin altındaydı, burası binden fazla karıncanın yaşam alanıydı. *Tyrannosaurus* düzlükte kertenkeleyi kovalarken bastığı yerlerde kuvvetli depremler yaşanmıştı. Bereket versin ki küçük şehrin büyük kısmı yerin altındaydı da dinozorun dev ayağının altında ezilmemişti. Şehir halkının hepsi yeryüzüne çıkarak başlarını kaldırıp baktı. Karıncaların gözünde, *Tyrannosaurus* gökyüzünün yarısını kaplıyordu, bulutları delen bir tepe gibiydi. Bu dev tepenin gölgesinde kalan karıncalar hava birdenbire kararmış gibi hissettiler. *Tyrannosaurus*'un dev pençesiyle kertenkelenin yarısını dev ağzına doğru götürmesini izlediler. Dinozorun çiğnerken ağzından çıkan ses gök gürültüsü gibiydi. Daha önce böyle bir gök gürültüsü duyduklarında sese kemikle et parçaları içeren bir yağmur eşlik etmişti. Dinozorun yediklerinden artakalanın bir parçası bile karınca şehrindeki koloninin bir günlük yiyeceği ederdi ancak bu *Tyrannosaurus* ağzını pek sıkı kapatıyordu maalesef havadan hiçbir şey yağmıyordu. *Tyrannosaurus*, kertenkelenin diğer yarısını da ağzına attı, gökyüzünden gene gök gürültüsünü andıran sesler geldi ancak kertenkele eti yağmadı.

Tyrannosaurus yemeğini bitirdikten sonra iki adım geri çekildi, hâlimden hoşnut bir şekilde ağacın gölgesine uzandı. Karıncalar onu izlerken dev tepe devrilerek bir sıradağa dönüştü. Yeryüzü şiddetle titredi, güneşin ışınları bir kez daha düzlüğü aydınlattı. Sayısız karınca kafasını sallayarak iç çekti, bu senenin kurak mevsimi uzun sürmüştü. Her geçen günle durumları zorlaşıyordu, iki gündür açtular. Karıncalar başlarını eğip küçük şehirlerinin dar dış kapısından içeri girdikleri sırada, yeryüzü bir kez daha sallandı. Kafalarını çevirip baktıklarında sıradağın engin yeryüzünde yuvarlandığını gördüler. Karıncalar yaklaştıklarında bir de baktular ki, *Tyrannosaurus* dev pençesini ağızına sokmuş, kocaman dişlerinin arasını gözü dönmüş gibi karıştırıyor. Hemen dev dinazorun neden uyuyamadığını anladılar, dişlerinin arasına sıkışmış bir et parçası onu huzursuz ediyordu.

Karıncaların küçük şehrinin lideri, birden bir fikirle öne çıktı. Tırmandığı küçük otun üstünden koloniye doğru feromon salgıladı. Kokusu yayıldıkça karıncalar liderlerinin düşüncesini anladılar. İletilen bu fikirle karınca kalabalığına bir heyecan dalgası yayıldı. Liderini takip eden karınca kolonisi, sıra hâlinde *Tyrannosaurus*'a doğru yola çıktı. Uzaktan bakıldığında siyah küçük derecikler gibi gözüküyorlardı. Sıradağ ilk başta çok uzaktı sanki, ufuk çizgisi gibi görünüyordu. Aynı anda *Tyrannosaurus* huzursuzca homurdanarak karıncalara doğru yuvarlandı, karıncalarla arasındaki mesafesi kısaldı. Dinazorun dev pençesi yeri göğü sarsan bir sesle karınca liderinin hemen önüne düştü. Düşüşün etkisiyle karınca alayının ayakları yerden kesildi, yerden bir atom bombasının ardından oluşan mantar bulutu gibi toz toprak yükseldi.

Karıncalar tozun toprağın yatışmasını beklemeden, emir veren liderlerinin peşinden dinazorun pençesine doğru

ilerlediler. Dinozorun avucu o sırada yeryüzüne düşmüştü, dik ve engebeli bir yamaç gibiydi. Üstün tırmanma yeteneklerine sahip karıncalar, bu engeli büyük bir hızla tırmanarak zirvesine ulaştılar. Bundan sonra tırmandıkları dinozorun koluydu. Kaba, kalın deri karıncaların gözünde girintilerle ve çıkıntılarla dolu bir platoydu. Karınca alayı engelleri aşarak hedefleri olan *Tyrannosaurus*'un büyük ağzına sonunda vardılar. Ancak tam bu sırada *Tyrannosaurus* tekrar dev pençesiyle dişlerinin arasına sıkışmış eti çıkarma derdine düştü. Ön koldan bir sıra hâlinde giden karıncalar birden zeminin sallandığını hissetti, bunu bir artırılmış yer çekimi hissi takip etti ve düşmemek için tutunmak zorunda kaldılar. *Tyrannosaurus*'un dev başı gökyüzünün yarısını kaplıyordu, ısıklık çalan nefesi kuvvetli bir fırtınanın ortalığı süpürmesi gibiydi, dev gözlerinin yukarıdan bakışıysa karıncaları korkudan titretti.

Tyrannosaurus, o anda kolundaki karınca kolonisini fark etti, onları silkelemek için diğer dev pençesini kaldırdı. Dev avucu, güneşi kapatan bir bulut kümesi gibiydi. Karıncalar korkuyla baktılar, antenlerini çılgınca salladılar. Liderleri, ön bacağı kaldırarak dinozorun dev ağzını işaret etti, diğer karıncalar da liderlerinden gördüklerinin aynısını yaparak hep birlikte dinozorun ağzını işaret ettiler.

Tyrannosaurus, birkaç saniye sonra karıncaların amacını anladı. Bir an düşündükten sonra pençesini indirdi, kolun engellediği güneş ortaya çıktı. *Tyrannosaurus* kocaman ağzını açarak diğer pençesindeki bir parmağın ucunu dev dişine dayadı. Böylece koluyla dev dişi arasında bir köprü kurmuştu. Karıncalar bir müddet tereddüt etti. Ardından liderleri işaret ettiği yere doğru ilerledi, karınca kolonisi de onu takip etti.

Karıncaların bir kısmı çok hızlı hareket ederek parmağın

ucuna vardı. O pırıltılı, kaygan, yuvarlak parmağın ucunda durup korkuyla dinozorun dev ağzının içine baktılar. İçeri-si gök gürültülü ve yağmurlu karanlık bir gece gibiydi. Tam o anda kanlı çığ etin nemli ve yoğun kokusu fırtına gibi yüzlerine çarptı, o dipsiz zifiri karanlıktan bir gök gürültüsü duyuldu. Karıncaların gözlerinin önünde kasvetli bir karanlık uzanıyordu. Karanlığın belli belirsizliğinde uzaktan gördükleri yerin dinozorun boğazı olduğunu anlamaları çok uzun zamanlarını aldı. Gümürdeyen gök gürültüsü de oradan geliyordu. Bu ses, o büyük karanlık deliğin aşağısından, *Tyrannosaurus*'un dev midesinden çıkıyordu. Karıncalar, gözlerinde korku pırıltılarıyla dinozorun parmağının ucundan dev dişine doğru emeklediler. Daha sonra dişin beyaz, parlak, kaygan ve sivri duvarına tırmandılar. Büyük dişlerin arasında dolanan karıncalar, kıskaçlarıyla dişin arasına sıkışmış pembemsi kertenkele etini kopararak parçaladılar. Ara ara eti büyük lokmalar hâlinde çiğneyen karıncalardan biri kafasını kaldırıp etrafa bakınıyor, iki yanında kocaman dişleri görüyordu. Güneşte pırıl pırıl pırıldayan dişler, her an onları ezebilecekmiş gibi duruyordu. Bu sırada, *Tyrannosaurus* parmağını üstteki dişine doğru uzattı, sıralarını bozmadan sıkışık alana tırmanan karıncalar hızla diş aralığına sıkışmış çiğnenmemiş artıkları temizlemeye başladılar.

Tyrannosaurus'un dişlerinin arasındaki o rahatsızlık veren durum geçmişti. Dinozorlar hâlâ teşekkür edebilecek kadar evrilmemişlerdi, o yüzden dinozor sadece derin bir nefes salıverdi. Bir anda ortaya çıkan bu kasırğa, iki sıra dev diş dizisini talan eden karıncaların hepsini ağızdan dışarı fırlattı. Karınca kalabalığı, siyah bir kir topağı gibi karmaşık hâlde havaya karıştı. Çok hafif olduklarından hiç hasar almadan *Tyrannosaurus*'un kafasından bir metre uzağa

düştüler. Bir duraklama  nından sonra karnı tok karıncalar hoşnut bir şekilde şehirlerinin dış kapısından içeri girdiler. *Tyrannosaurus*, dişlerinin arasındaki rahatsızlık bertaraf edildiği için tekrar geriye yuvarlanarak ağacın serin gölgesinde uyuklamaya başladı.

Bu olay da böylece bitti.

Yeryüzü sağinliğine geri döndü, güneş batıya sessizce yaklaştı, sago palmiyelerinin gölgeleri uzadı, ağaçların arasında kelebekler ve küçük kanatlı böcekler uçup durdu, kadim okyanusun dalgaları Gondvana'nın sağillerine çarptı.

İnsanın bilmediği bu huzurlu zamanda, yeryüzünün tarihi bir anda y n değiştirdi.

UYGARLIĞIN DOĞUŞU

O olayın üzerinden iki gün geçtikten sonra, sıcak bir öğlen vakti, küçük karınca şehrindeki halk, yerin tekrar sallandığını hissetti. Karıncalar yeryüzüne çıktıklarında, *Tyrannosaurus*'un dev gövdesiyle karşılaştılar. Bunun iki gün öncekiyle aynı dinozor olduğunu hemen anladılar.

Tyrannosaurus çömeldiği yerde aranıyordu, karınca kolonisini bulunca kocaman pençesindeki bir parmağı açtığı dev ağzına doğru götürdü, buradaki iki sıra dev dişe işaret etti. Karıncalar dinozorun niyetini anladılar, binden fazla karınca hep birlikte antenlerini heyecanla dikleştirerek salladı. *Tyrannosaurus* bir pençesini yere uzatarak karınca kolonisinin üzerine tırmanmasına izin verdi. Böylece iki gün önceki sahne tekrarlandı: Karınca kolonisi, dinozorun dişlerinin arasına sıkışmış et parçalarını karınları çatlayana kadar yedi; dinozorun ağzı da bu temizleme işlemiyle yavaş yavaş dindi.

Bundan sonra, arada sırada bu *Tyrannosaurus*, iki bölüm hâliyle küçük şehirdeki karıncaları aramaya geldi ve her geldiğinde dişlerinin arasını temizlemelerine izin verdi.

Bin metre uzakta olsa bile karıncalar onu ayak sesinden tanıyorlardı. Başka bölgeden gelen bu dinazorun ayak sesini diğer dinozorların ayak seslerinden ayırt edebiliyorlardı. *Tyrannosaurus*'un hangi yöne doğru gittiğini bile anlıyorlardı. Eğer küçük şehre doğru geliyorsa, karıncalar hemen büyük bir istekle yerin üstüne çıkıyorlardı. Bunun yemek anlamına geldiğini kavramışlardı. Bu devle minik canlılar arasındaki işbirliği yavaş yavaş şekil değiştirerek gelişti.

Bir gün, küçük şehirdeki karınca kolonisi ayak sesleri işitti ancak bu kez işitilen ses öncekiyle aynı değildi, onların alışık olduğu titreşimlerden farklıydı bu defaki. Karıncalar telaşla yüzeye çıktıklarında, dinazorun üç *Tyrannosaurus rex* ve bir *Tarbosaurus bataar*'la beraber geldiğini gördüler. Hepsi pençeleriyle dişlerini göstererek karıncalardan yardım istiyorlardı. Şehrin lideri, kendi güçlerinin yeterli gelmeyeceğini anlamıştı. Hemen birkaç ateş karıncasını diğer küçük karınca şehirlerine gönderdi. Kısa sürede üç karınca topluluğu âdeta dere gibi ağaçların arasından akarak gelip toplandı. Toplanan karıncalar altı binden fazlaydı. Her bir dinozora bin karınca gerekiyordu, daha doğrusu her birinin dişi arasındaki et bin karıncayı tatmin edecek kadardı.

Ertesi gün sekiz dinazor dişlerini temizletmeye geldi, birkaç gün sonra sayıları artarak on oldu, çoğu kocaman, etobur dinozorlardı. Böylece karıncalar, *Tyrannosaurus rex* ile *Tarbosaurus bataar* dinozorlarına ev sahipliği yaptılar. Dinozorlar hem sagu palmiyelerini ezerek bu düzlüğü genişlettiler hem de bir düzineye yakın küçük karınca şehrinin yiyecek sorununu çözdüler.

Fakat bu iki tür arasındaki işbirliği güvenli değildi. Her şeyden önce, dinozorların karşılaştığı birçok sorunun –av az olduğunda açlık, su bulamadıklarında susuzluk, kendi türleri veya başka dinozorlarla kavga ettiklerinde aldıkları

yaralar ve ölümcül hastalıklar– yanında dişlerinin arasına et sıkışması önemsiz bir rahatsızlıktı sadece. Dinozorların bir kısmı meraktan bir kısmı da sırf eğlence olsun diye diş temizleyen karıncaları arıyordu. Diğer taraftan kuraklık mevsimi bitince karıncalar yine yemek bulabileceklerdi, böylece bu alışılmadık yemek bulma metoduna ihtiyaçları kalmayacaktı. Dinozorların cehennem kapılarını andıran ağızlarındaki korkunç şöenlere kaulmak karıncaların pek de hoşuna giden bir şey değildi çünkü.

Dişi çürüyen bir *Tarbosaurus*'un gelmesi, dinozorlarla karıncalar arasındaki işbirliğini daha ileriye taşıdı. O öğleden sonra dokuz dinozor karıncalara dişlerini temizletmeye gelmişti. Söz konusu *Tarbosaurus*, dişinin arasına sıkışmış et parçasının temizlenmesine rağmen dikkat çekecek kadar rahatsız ve huzursuzdu, kolunu yukarıda tutuyor, temizlik yapmış karınca topluluğunun ayrılmasına izin vermiyordu, diğer pençesiyle de ısrarlı bir şekilde dişini gösteriyordu. Karıncaların lideri, birkaç düzine karıncayı ağza geriye yolladı ve dizili dişleri dikkatli bir şekilde inceletti. Diş minesinde birkaç delik keşfedildi; her bir delik, iki ya da üç karıncanın yan yana girebileceği genişlikteydi. O deliklerden birine ilk önce liderleri, onun ardından birkaç karınca peşi sıra girdi. Tünellerin temizliğini dikkatli bir şekilde yaptılar. Kazılarını yaparken dinozorun diş minesinin çok sert olduğunu fark ettiler, bu delikleri her kim kazmışsa yeteneği karıncaların sanatını bile aşmıştı.

Karıncalar araştıra araştıra ilerlediler. Birden, bir yan delikten büyük, siyah bir kurt ileri doğru fırladı, bıçak gibi keskin büyük çenesiyle karıncaların liderinin kafasını kopardı. Aynı anda nereden geldiği anlaşılmayan çok sayıda siyah kurt, yan tünellere girmiş olan diğer karınca sırasına vahşice saldırdı. Yorgun karıncalar, bu tünellerde kendile-

rini savunmaktan acizdi, büyük kısmı hemen katledildi. Geriye kalan karıncalar hep birlikte bu saldırıdan canhıraş kurtulmaya çalıştı. Ancak siyah kurtlarla çevrili olmanın şaşkınlığını da yaşıyorlardı. Sadece beş karınca hızla tünelden dışarı çıkabildi, bir tanesi liderlerinin kafasını taşıyordu. Bir karıncanın kafası, vücudundan ayrılmış olsa bile uzun süre canlı ve şuuru açık kalmaya devam eder. Dinozorun ağzından dışarı taşınan liderin kafası kolda bekleyen binden fazla karıncaya dinozorun dışında yaşanan olayı anlatarak son emrini verdi ve öldü.

Kısa süre sonra, iki yüz asker karınca tek sıra hâlinde dinozorun ağzından içeri ilerledi. Önce liderlerinin girdiği dişi temizlediler. Asker karıncalar becerikli olsalar da siyah kurtlar onlardan çok daha büyüktü. İçeri doğru meyilli bu oyugun yapısına alışık olduklarından asker karıncaların saldırısını kolayca karşıladılar. Ondan fazla karıncayı katlederek hepsini oyuktan dışarı püskürttüler. Bu karınca ordusunun katledilmesi sırasında başka bir karınca şehrinde takviye güç geldi; bu daha değişik bir karınca ordusuydu, küçük olmalarına rağmen, karınca asidini etkili bir şekilde kullanıyorlardı.

Bu karınca ordusu hemen oyuktan içeri girerek saldırdı. İçeriye girdikten sonra hızla arkalarını dönüp kuyruklarının ucunda bulunan keseciklerden karınca asidinin damlacıklarını yoğun şekilde düşmanlarının üstüne püskürttüler. Karınca asidiyle karşılaşan siyah kurt ordusu, mavi bir dumanla patladı. Başka bir takviye güç daha geldi, gelen karıncalar daha da küçüktü ancak çeneleri öldürücü bir zehirle doluydu. Küçük bir ısırık siyah bir kurdu bir iki defa seğirtip anında öldürdü.

Bu savaş, *Tarbosaurus*'un dev ağzının içinde her yere yayıldı. Karınca ordusu, düzen içinde bir diştten öteki dişe ge-

çerek her bir dişin her bir oyugundaki siyah kurtlara ulaştı, her bir oyuktan karınca asidinin dumanı yükseliyordu. Disiplinli bir şekilde çalışan işçi karıncalar, siyah kurtları parçalayarak büyük ağızdan dışarı çıkarıp dinozorun dev avucundaki yaprağın üzerine taşıdılar. Çok geçmeden yaprağın üzeri ölü siyah kurtlarla dolmuştu, bunlar karınca asidiyle kavrulup ölenlerdi. Birkaç dinozor, *Tarbosaurus*'un etrafını sararak bu duruma şaşkınlıkla baktı. Yarım saat sonra savaş sona erdiğinde, dişlerdeki siyah kurtlar temizlenmişti. *Tarbosaurus*'un ağzı karınca asidinin tadıyla dolmuştu fakat yaşamının yarısı boyunca onu etkileyen, zihnini bulandıran bu diş rahatsızlığı artık tedavi olmuştu. Heyecan içinde yüksek sesle kükreyerek bu tuhaf mucizeyi öteki dinozorlara ilettiler.

Haber, kısa sürede ormana yayıldı ve karıncaları arayan dinozor sayısı birdenbire arttı. Bir kısmı, dişlerinin temizliği için gelse de çoğu dişlerinin tedavi edilmesini istiyordu çünkü diş kurtları hem etçil hem otçul dinozorlarda yaygındı. Bir araya gelen birkaç yüz dinozorla hareket arttı. Buna bağlı olarak bu hizmeti veren karıncaların sayısı da arttı. Karıncalar, dinozorlardan farklı olarak buradan ayrılmıyorlardı, bu yüzden bir milyonu aşan karınca nüfusuyla büyük bir şehir oluştu, bu yere Mine Şehri denildi. Burası, karıncalarla dinozorların yeryüzünde bir araya gelip toplandığı ilk yerdi. Her gün sayısız dev dinozorun uzandığı yere karıncalar bir sıra hâlinde akıyordu, ortaya çıkan bu durum bir nehrin gittikçe büyümesini anımsatıyordu.

Kurak mevsimin bitimiyle ve işlerinin artmasıyla karıncalar artık dinozorların dişlerinin arasına sıkışmış et parçasını yemekten pek hoşnut değillerdi. Dinozorlar, aldıkları hizmetin karşılığını taze et ve kemikle ödüyorlardı. Mine Şehri'ndeki karıncalar nihayetinde yiyecek aramak zorunda

olmadıkları için diş tedavisinde gittikçe uzmanlaştılar. Bu uzmanlaşma tıp alanındaki gelişmeleri de berberinde getirdi. Dişleri kurtlardan kurtarma savaşında, karıncalar sık sık diş oyuklarından dinazorların diş köklerine kadar ulaşıyorlardı. Diş köküyle diş etinin birleştiği yerde kalın, şeffaf borular keşfettiler. Savaş sırasında bu yarı şeffaf borulara yanlışlıkla dokunulduğunda dinazorun ağzında büyük bir deprem oluyordu. Karıncalar zamanla bu depremin borulara dokunulduğunda dinazorun ağrı hissetmesinden kaynaklandığını anladılar, daha sonra bu borulara sinir adını verdiler.

Karıncalar uzun zaman önce iki yapraklı bir ot çeşidini tüketmenin uyuşmaya sebep olduğunu, hatta birkaç günlüğüne onları uyuttuğunu keşfetmişlerdi. Karınca bu uyku sırasında bacakları parçalansa dahi, ağrısını duymazdı. Böylece karıncalar, bu bitkinin suyunu dinazorun diş kökündeki sinirlerine sürmeye başladılar, artık bu sinire dokunulduğunda büyük bir deprem olmuyordu. Problemlili dişlerin tedavisinde dinazorlarda diş eti iltihabıyla da sık sık karşılaşılıyorlardı. Karıncalar çok önceden başka bir bitki suyunun yaraları kısa sürede iyileştirdiğini keşfetmişlerdi. Böylece bu otun suyunu dinazorun diş etlerine sürmeye başladılar ve yaralar çabucak iyileşti. Bu iki ot sayesinde karıncalar yalnızca kurtların sebep olduğu hastalıkları değil, öteki diş hastalıklarını da, örneğin çürük diş ağrısını ve diş eti çekilmesini de tedavi edebilir hâle geldiler.

Fakat karıncaların tıbbi teknolojisindeki asıl devrim dinazor bedeninin keşfedilmesiyle geldi. Karıncalar doğal kâşiflerdi. Bu meraklı olmalarından ziyade bulundukları yeri araştırarak yaşam alanlarını genişletme gayretinden kaynaklanıyordu. Dinazorun ağzında iki sıra hâlinde dizilmiş dev dişlerdeki kurtları öldürmek için ilaç suyunu taşıyan arada dinazorun boğazının derinliklerine de bir göz atı-

yorlardı. O nemli karanlık dünya, artık onlarda bir keşfetme arzusu uyandırıyor. Ancak bu dünyanın olağanüstülüğü ve tehlikesi karşısında karıncalar, henüz cesaret edip bunu denemiyorlardı.

Dinozor Bedenini Keşif Çağı, Daba adında –Kretase tarihinde isim alan ilk karınca– tarafından başlatıldı. Zamanın uygun oluşunu fırsat bilen Daba, diş kurtlarının tedavisinde çalışan on asker karıncayla on işçi karıncayı kendi liderliği altında *Tyrannosaurus*'un dev ağzından boğazının derinliğine doğru keşifte bulunmaları için yönlendirdi. Keşif, aşırı nemli havayla savaşılarak uzun dar dil düzlüğünden geçilmesiyle başladı. Dildeki tat tomurcukları, beyaz kayalardan oluşan geniş bir megalitik yapı gibi yüzeyi benek benek kaplıyordu. Giderek karanlığa gömülen yeri keşfetmek için karıncalar, bu kaygan, yapışkan dev kayaların arasından geçmek zorundaydılar. Dinozor ağzını her açıp kapadığında, dışarıdan gelen ışık huzmeleri dişlerin arasındaki boşluktan sızıyordu. Dinozorun dili hareket ettiğinde yüzeyin tamamı dalgalanan bir deniz gibi kalkıp iniyordu ve hafifçe salınan dalgalar düzensiz dev kayalara benzeyen dişlere vuruyordu. Bu kâbus gibi manzara karıncaların içlerini korkuyla doldursa da yılmadan ilerlemeye devam ettiler. Dinozor yutkundığında tükürüğü birden iki taraftan fışkırıyor ve tüm yüzeyi aniden kaplıyordu. Karıncalar tat tomurcuklarına sıkıca tutunarak sürüklenmekten kurtuluyorlardı. Yollarına ancak bu taşkın geçip gittikten devam edebiliyorlardı.

Sonunda dilin köküne vardılar. Bu yere ışık az geliyor, iki muazzam mağara girişini zor aydınlatıyordu. Bir mağaradan her iki üç saniyede bir yön değiştiren çılgın bir rüzgâr esiyordu. Öbür muazzam mağaradan rüzgâr gelmiyordu ancak bir guruldama sesi yükseliyordu. Karıncalar, diş tedavilerinde çalışırken bu sese alışmışlardı fakat ses burada çok

daha yüksekti. Sonradan, bu iki dev mağaranın dinozorun soluk ve yemek borusu olduğunu öğrendiler. Gizemli ses karıncaları rüzgârdan daha fazla korkuttuğundan soluk borusuna girmeye karar verdiler. Keşif ekibi Daba'nın liderliğinde kaygan yollardan geçerek mağaranın duvarından aşağıya doğru inmeye başladı. Aynı yöne doğru esen rüzgârda, bir sıra hâlinde ancak birkaç adım atabiliyorlardı. Ters yöne doğru esen rüzgârda ilerleyemiyorlar, sadece bedenleriyle duvara yapıştınp sıkıca tutunabiliyorlardı. İlerledikleri sırada, çok hassas olan soluk borusunun duvarına tutunurken yaptıkları en ufak hata dinozoru hafifçe öksürtüyordu. Karıncaların ilk keşif denemesi böyle bir öksürükle son buldu. Arkadan gelen kasırgayla birlikte dev mağaranın derinliklerinden dışarı atılmalarıyla kendilerini dil düzlüklerinde bulmaları bir olmuştu. Keşif heyetinden bazıları dev dişlere çarparken bazıları doğrudan dinozorun kocaman ağzından dışarı fırladı. Daba ilk keşif gezisinde ortadaki bacaklarından birini kaybetti ancak yine de yılmadan çok çabuk düzenini kurup ikinci kez ekibini keşfe çıkardı.

Bu kez keşif heyeti soluk borusuna girmek yerine yemek borusuna yöneldi. Başlangıçta yolculuk sorunsuz ilerledi. Dilin kökünden sonra karıncaların vardıkları bu muazzam yol, uçsuz bucaksız gibiydi. O zifiri derin uçurumdan yükselen guruldama sesleri gittikçe artıyordu.

O sırada, karıncaların vücudunu keşfetmeye çalıştıkları *Tyrannosaurus*, dereden bir yudum su içti. Yemek borusunda ilerlemeye çalışan karıncalar arkalarından gelen bir gümürdeme sesi duydular. Bu, önlerindeki sesi bile bastırmıştı. Daba ne olduğunu anlamak için keşif heyetine dur emri verdiği anda, muazzam yolun her tarafı suyla dolarak karıncaları da beraberinde yemek borusu boyunca sürükledi. Bu karşı konulmaz akıntıyla zihni sersemleyen Daba

korkunç bir hızla uzun bir mesafe aşacağını ve dinazorun midesine düşeceğini biliyordu. Sonunda tüm ağırlığıyla gömüldü. Bacakları gömüldüğü yerden çıkma çabasıyla kıvrandı. Ancak yapışkan koyu çamurda hareket edemiyordu. Neyse ki arkadan gelen bol suyla çamur seyrelti. Bir müddet sonra ortalık sakinleşince Daba çamurlu yüzeye doğru süzûlebildi.

Önce yürümeye çalıştı. Bacaklarının altındaki yüzey alışagelmışin dışında kaygandı fakat çamurdaki büyük-lü küçüklü topraklar sayesinde emekleyebiliyordu. Daba, bulamacın sonuna ulaşana kadar düşe kalka sendelemeye devam etti. Önünde bir duvar duruyordu. Bu duvarın üzerinde yer alan ince kıllar, bir karıncanın boyundan uzun değildi, tuhaf ve bodur bir ormanı andırıyordu. Daha sonra bunun mide duvarı olduğu anlaşıldı.

Daba mide duvarına tırmanmaya başladı, her ilerlemeye çalıştığında etrafını saran kıllar dalgalanıyor, onu yakalamaya çalışıyordu ancak çok yavaş hareket ettiklerinden bir türlü başaramıyorlardı. Gözleri artık bu karanlık dünyaya alışmıştı. Ortam aslında zifiri karanlık sayılmazdı. Büyük ihtimalle dışarıdan gelen ışık dinazorun derisinden geçerek her yeri aydınlatıyordu. Daba bu zayıf ışıktaki midenin duvarına tırmanmaya çalışan diğer dört karıncayı gördü ve onlara katıldı. Beş karınca endişelerinden kurtularak daha sonra Sindirim Denizi olarak adlandıracakları bu yere, kendilerini kurtardıkları bu çamura baktı.

Sindirim Denizi cıvık bir çamurdu, yüzeyi yavaşça çalkalanıyordu, arada bir içinde büyük kabarcıklar patlıyordu. Bu patlamayla çıkan ses, o çok iyi bildikleri guruldama sesiydi. Daba hemen aşağıya, kendisinden fazla uzak olmayan yüzeye baktı: Dev bir kabarcık patladıktan sonra birden kısa ve kalın bir şey çamurdan dışarı fırlayarak yavaşça yüzeyde

süzüldü. Daba bunun bir kertenkelenin bacağı olduğunu fark etti. Bir süre sonra üç köşeli devasa başka bir nesne yüzeye çıktı. Beyaz bir çift göz ve ağız bunun balık kafası olduğunu gösteriyordu. Daba çamurun içinde yarı sindirilmiş başka nesneler de gördü: Çoğu çiğnenmiş, parçalanmış hayvan kemikleriyle yabani meyve çekirdekleriydi.

Bu sırada yanındaki karınca Daba'yı dürterek aşağıyı gösterdi. Bu uyarıyla Daba dikkatini hemen kendilerinden fazla uzakta olmayan sindirim çamuruna verdi. Duvarın da şeffaf ve sümüksü bir sıvı salgıladığını gördü. İfrazat derecikleri hâlinde yol yol ilerliyor, fazla parlak olmayan pırıltılı kıl ormanın arasından yavaşça sindirim çamuruna doğru akıyordu. Daha sonra bunun hazmetmeyi sağlayan mide özü olduğu anlaşıldı. Birkaç karıncanın üzeri bu mide özüsüyle kaplanmıştı ve bir batma hissine sebep oluyordu. Bu batma hissi hızla yerini daha önce yalnızca formik asit saldırısında tecrübe ettikleri bir yanma hissine bıraktı.

“Sindiriliyoruz!” diye bağırdı bir karınca. Daba bu çamurun baskın kokusuna rağmen kokusuyla iletişim kuran arkadaşını anlayabilmesine şaşırdı. Karınca haklıydı. Dinozorun mide özüsüyle indiriliyorlardı; kaybedecekleri ilk şey ise incecik antenleri olacaktı. Daba iki anteninin yarısının çoktan indirildiğini gördü.

“Buradan hemen çıkmalıyız!” dedi Daba.

“Nasıl olacak? Yol uzun, gücümüz kalmadı!” dedi bir karınca.

“Tırmanamayız, bacaklarımız da indiriliyor!” dedi bir başka karınca. Daba, ancak o zaman altı bacağının mide asidinden zarar gördüğünü fark etti, öteki dört karıncanın bacakları da aynı durumdaydı.

Bir karınca, “Ah, tekrar bir büyük taşkın olsa da bizi dışarı atsa!” dedi üzgün bir sesle. Bu ilginç fikir Daba'yı hare-

kete geçirdi. Diğer karıncaya baktı, çenesinde zehir taşıyan bir asker karıncaydı bu.

“Çenenle benzer bir taşkına sebep olabilirsin!” diye seslendi Daba asker karıncaya.

Asker karınca afallayarak liderini anlamaya çalıştı.

“Isır, midesini bulandır!”

Asker karınca, liderinin düşüncesini kavradığı anda hemen mide duvarına vahşi ısırıklar attı. Birkaç kılı çiğnedi, böylece mide duvarında çok sayıda yara açtı. Mide duvarı titredi sonra kasıldı, karıncaların ölümüne tutundukları kılılar öne arkaya sallandı. Daba o anda kılıların hareketlerinin değiştiğini fark etti: Mide büzüldü, dinazor kusacaktı. Mide kasılırken hazmetmeye çalıştığı yiyecek denizini de beraberinde sürükledi. Beş karınca âdeta uçarcasına kusmuk deniziyle beraber sürüklenerek hızla yemek borusundan geçtiler, dilin üzerinden kaydılar ve sıra sıra dişlerin arasından sıyrılarak dış dünyaya fırlatıldılar, çimenin üzerine sert bir şekilde düştüler.

Keşif heyetindeki karıncalar nihayet yoğun kusmuktan çıkabildiklerinde bu sefer de etraflarında bir karınca denizi buldular: Birkaç yüz bin karınca keşif heyetini coşkuyla karşılamaya gelmişti. Böylece, Dinazor Bedenini Keşif Çağı başlamış oldu. İnsanlar için Keşif Çağı ne kadar mühimse karıncalar için de bu dönem bir o kadar önemliydi. Daba'nın öncü keşif gezisini takiben birçok keşif gezisi yapıldı. Karıncalar, dinazor bedenine girmenin en hızlı yolunun yaratığın yemek yeme veya su içme ânına denk gelmek olduğunu fark ettiler.

Karıncalar, bir dinazorun en az iki tane sistemi olduğunu kavramışlardı: Bir tanesi, artık defalarca kez yollanan keşif heyetinin araştırmasıyla aydınlatılan sindirim sistemi, diğeri ise henüz girmedikleri solunum sistemiydi. Daba,

yaraları iyileştikten sonra beş bacağı olmasını ve güdüklüğünü umursamadan bir keşif heyetine liderlik ederek dinozorun soluk borusuna girdi. Bu kez keşif heyeti daha küçük karıncalardan oluşuyordu. Bir araya getirilenler, belli bir düzende dinozorun soluk borusunu en az rahatsız edecek ve öksürmesini engelleyecek şekilde hareket ediyordu.

Soluk borusunu keşif seferi, yemek borusunun keşfine nazaran aşırı meşakkatliydi: Yemek borusundaki gibi yutulan su veya yiyeceklerle içeri hemen girilemiyordu, ayrıca sert esen rüzgâra karşı yürünmesi gerekiyordu. Bu yolculuğu ancak gücü kuvveti yerinde olan karıncalar tamamlayabiliyordu. Ancak büyük kâşif ve ekibi bir kez daha zafer kazandı: Böylece dinozorun soluk borusuna da ilk defa girilmiş oldu.

Nemli, boğucu sindirim sisteminin aksine solunum sistemi güçlü rüzgâr ve esintilerin hâkim olduğu bir yerdi. Dinozorun ciğerine varan karıncalar, havanın kan dolaşımına hava keseleri tarafından oluşturulmuş geniş, üç boyutlu labirentler yoluyla karışmasına şahit oldular. Bilinmeyen bir kaynaktan gelen kan nehri, karıncalara dinozorların içinde başka dünyalar olduğunu gösteriyordu. Uzun bir süre sonra dinozor vücudunun sadece akan kan sisteminden ibaret olmadığını, sinir ve endokrin sistemleri de bulundurduğunu anladılar.

Büyük keşfin üçüncü seferinde, dinozorun kafatası keşfedilmeye çalışıldı. Karıncalar ilk önce burun deliginden girmeyi denediler ancak bu dinozorun hapsiştirilmesine sebep oldu. Bununla ortaya çıkan hava akımının hızı, nefes borusunun keşfinde karşılaşılan öksürüğünkünden daha güçlüydü; burundaki karıncaları bir tüfekten atılan mermi gibi dışarı fırlattı. Keşif üyelerin büyük kısmı parçalara ayrıldı. Daha sonra, dinozorun kafasına yapılan keşif kulaktan girilerek yapılmaya çalışıldı ve bu başarılı oldu. Karıncalar

dinozorun hassas görme ve işitme sistemlerini incelediler. Dinozorun beynine bile ulaştılar fakat organın görevini anlamadılar, önemini uzun yıllar sonra fark edeceklerdi.

Böylece karıncalar dinozor anatomisinin detaylarını kavrayarak takiben meydana gelecek tıbbi devrimin temellerini attılar.

Karıncalar sık sık hasta dinozorlarla karşılaşıyorlardı. İskelet gibi görünen, gözleri donuk ve ağırlaşmış, yavaş ve zayıf hareket eden, sürekli acıyla inleyen yaratıklardı bunlar. Bu dinozorlar çok geçmeden arka arkaya ölüyordu. Karıncalar, keşif heyetleriyle birçok kez bu hasta dinozorların vücutlarına girdiler. Onları sağlıklı dinozorlarla karşılaştırarak kolayca hastalıklı organ ve dokuları tespit edebiliyorlardı. Her ne kadar karıncalar bu hastalıklar için tedaviler bulmuş olsalar da hiçbirini test edemiyorlardı. İç hastalıkların tedavisi büyük sorumluluktan ve karıncalar dinozorların vücutlarına hep habersiz girmişlerdi. Dinozorlar, karıncaların midelerinde, beyinlerinde gezindiklerini bilseler, tedavi amaçlı bile olsa böyle bir şeyi kabul etmezlerdi.

Alijia adında, Kretase uygarlık tarihinde adı geçen ilk dinozor olan bir *Hadrosaurus* sayesinde çağ açıcı bir gelişme kaydedildi.

Alijia yorgun argın yaptığı yürüyüşünün ardından Mine Şehri'ne geldi. Karıncalar onun bitkin ve hasta olduğunu bir bakışta anladı. Diğer tüm dinozor hastalarında olduğu gibi, beş yüze yakın bir karınca ordusu hizmetlerini sunmak üzere onu karşıladı. Alijia devasa ağzını açarak pençesiyle işaret etti. Bu hareket dış tedavisi için gelen dinozorların hareketiydi. Ancak liderleri Doktor Awei, (bu karınca daha sonra dahiliyenin babası olarak bilinecekti) muayenesi sırasında durumunun öteki dinozorlar gibi olmadığını fark etti. Alijia dişini değil daha derinleri, boğazını gösteriyordu.

Dinozor daha sonra yüzünü buruşturarak karnını gösterdi, midesi ağrıyordu, sonra tekrar boğazını gösterdi. Gayet açıktı: Karıncaların midesine bakmalarını istiyordu.

Doktor Awei teşhis koyabilmek için birkaç düzine karıncayı dinozora yönlendirdi. Muayeneyi yapacak küçük keşif heyeti, sebebi anlamak üzere Alijia'nın yemek borusundan midesine indi. Çok geçmeden mide duvarında bir yara keşfedildi. Ancak Awei, hizmetinde bulunan karıncaların az olması sebebiyle ubbi operasyonun gerçekleştirilemeyeceğini biliyordu. Dinozorun ağzından çıkar çıkmaz hemen Mine Şehri'nin belediye başkanıyla bir görüşme talep etti.

Awei, belediye başkanına durumu izah etti, elli bin karıncanın yanında anestezi ve iltihabı önleyici üç kilo ilaç da talep etti.

Belediye başkanı sinirle antenlerini sallayarak, "Siz deli misiniz, doktor? Bugün hasta dinozor sayısı çok fazla, bu kadar çok karıncayı talep ederseniz yaklaşık elli, altmış dinozorun tedavisini geciktiririz. Bu kadar çok ilacın en az yüz defa kullanılacağını söylemeye gerek bile yok! O *Hadrosaurus* hastalıklı. Et ve kemik bulamayacak kadar zayıf. Böylesi büyük bir tedavinin masraflarını kim karşılayacak?" dedi.

Awei, "Bir kez daha durumu gözden geçirin, başkanım, eğer tedavi başarılı olursa, karıncalar sadece dişleri değil, başka hastalıkları da tedavi edebilir. Böylece işimiz on kat, belki yüz kat artar. Sayamayacağımız kadar kemik ve ete kavuşuruz, sizin yönetiminizdeki bu şehir de fevkalade ölçekte büyür!" dedi.

Belediye başkanı ikna oldu ve Awei'ye talep ettiği karıncaları verdi, ilaç sevkiyatını başlattı. Elli bin karıncadan oluşan devasa grup hızla bir araya geldi, iki ayrı yığın hâlinde ilaçlar toparlandı. Hasta *Hadrosaurus* yere uzandı, karınca

ordusu muhteşem düzeniyle büyük ağızdan içeri girdi; her bir karınca küçücük sırtında ilaç taşıyordu. Birkaç yüz dinozor etraflarını sardı, merakla olacakları izliyorlardı.

“Bu aptal, küçük haşerelerin midesine girmesine ne diye izin veriyor ki!” diye söylendi bir *Tarbosaurus*.

“Ne demek istiyorsun? Ağızlarımıza girmelerine izin vermiyor muyuz sanki?” dedi bir *Tyrannosaurus* başını dikleştirerek.

“Ben onların sadece dişime tırmanmalarına izin verdim, mideyle aynı şey değil ki bu!” diye cevap verdi *Tarbosaurus*.

“Eğer hastalığı tedavi edeceklerse...” Fazla iri olmayan bir *Stegosaurus* arka taraftan başını uzatıp olanları görmeye çalışıyordu.

Tarbosaurus, *Stegosaurus*'a dik dik bakarak, “Demek öylece midene girmelerine izin vereceksin? Bunlar sonra burunlarımıza, kulaklarımıza, gözlerimize – hatta beynimize tırmanırlarsa ne olacak peki?” diye söylendi.

“Kimin umurunda ki, eğer tedavileri hastalığı iyileştiriyorsa yaşam çok kolaylaşır,” dedi *Tyrannosaurus* aşağıya bakarak.

Etrafı saran dinozorlar, “Evet evet, yaşam kesinlikle kolaylaşır, hastalanmak korkunç...” diyerek birbirlerini desteklediler.

Ameliyatın ilk aşamasında Awei'nin emriyle karıncalar, birkaç kilo bitki özünden elde ettikleri ve diş tedavisinde kullandıkları anestezi ilacını *Hadrosaurus*'un midesine taşıdılar. Anestezik uygulandıktan sonra Alijia'nın midesindeki birkaç bin işçi karınca hastalıklı dokuyu parçalamaya başladı. Bu kısımları büyük bir gayretle dinozorun vücudundan dışarı çıkarmaları gerekiyordu. Bu yüzden karıncalar upuzun, siyah bir iplik gibi yan yana dizildiler, işçi karıncaların kesip çıkardıkları hastalıklı doku parçalarını birbirlerine

ilettiler. Dizilmiş bu siyah ipliğin sonunda, siyahlaşmış hastalıklı parçaları yerin üstüne yığmaya başladılar. Hastalıklı doku parçalanıp dışarı çıkarıldıktan sonra ameliyatın son aşaması mide duvarındaki açık yaraya iltihap önleyici taşımaktı. Böylece *Hadrosaurus*'un vücudunda başka bir süreç başlamış oldu. Bütün ameliyat üç saat sürmüştü, güneş kaybolurken de tamamlanmıştı.

Karıncalar görevlerini tamamlayıp geri çekilirken Alija, midesinin artık ağrımadığını bildirdi. Birkaç gün sonra tamamen iyileşmişti. Haberi Gondvana kıtasında, dinazor dünyasında hızla yayıldı; Mine Şehri'ne ulaşan hasta dinazor sayısı öncekine göre on kat arttı.

Gerçekleştirilen bu büyük ölçekli uzman işle karıncaların tedavi yeteneği de hızlıca gelişti. Dinozorların vücutlarına girerek sindirim sistemiyle solunum sistemindeki her bir hastalığı tedavi etmeye başladılar; daha sonra, tedavilerinin sınırlarını daha da genişleterek dolaşım sisteminde ve sinir sisteminde çalıştılar, bir noktadan sonra büyük uzmanlık isteyen görme, işitme, dolaşım ve sinir sistemlerini de tedavi etmeye başladılar. Sadece taze bitkilerden değil, aynı zamanda hayvanlardan ve inorganik minerallerden de ilaç elde ederek bunları kullanmaya başladılar.

Aynı dönemde karıncaların ameliyat tekniği de gelişti. Örneğin, içeri girilerek yapılan sindirim sistemi ameliyatında karıncalar artık dinozorun yemek borusunda sıralanarak içeri girmiyorlardı, onun yerine Karınca Topu dedikleri bir tekniği kullanıyorlardı. Bin kadar karınca, sağlıklı sollu birbirlerine tutunarak onla yirmi santimetre çapında bir karınca topu oluşturuyordu; dinazor bu topu ilaç gibi bir yudum suyla yutuyordu. Bu gerçekten büyük bir gelişmeydi.

Karıncaların Mine Şehri hızla büyürken daha önceden gelip tedavi görmüş bazı dinozorlar da burada kalmaya baş-

ladılar. Mine Şehri'nden fazla uzak olmayan bu yerde bir dinazor şehri kuruldu. Dinazorlar, dev kayaları kullandıkları için karıncalar bu şehre Dev Kaya Şehri ismini verdiler. Daha sonra Mine Şehri ile Dev Kaya Şehri, Karınca Krallığı ile Dinazor İmparatorluğu'nun başkentleri olacaktı.

Yine bu dönemde, tedavisi biten ve gitmesi gereken bazı dinazorlar belli sayıda karınca kolonisini yanlarında Gondvana'nın diğer dinazor şehirlerine götürdüler. Bu karınca kolonileri gittikleri ırak yerlere Mine Şehri'nde geliştirdikleri tedavi yeteneklerini aktardılar. Böylece, dinazorlar sayesinde Gondvana'da yayıldılar, dinazorlarla kurdukları ittifakları da bu zamanda pekişti.

Şimdiye kadar bu iki türün arasında sembiyotik bir ilişki vardı. Karıncalar dinazorları tedavi ediyor, dinazorlar da bunun karşılığında karıncalara yemek veriyorlardı. Her ne kadar bu ilişki karıncaların dinazorların dişlerini temizlediği zamandan beri gelişse de temeli aynıydı.

Aslında yeryüzündeki türler arasında yardımlaşma eskiden beri olagelen ve günümüzde de hâlâ görülen bir durumdur. Buna deniz organizmalarının temizleme sembiyozlarını örnek verebiliriz. Deniz organizmaları bazı balık türlerinin vücuduna yerleşen parazit ve bakterileri, yosunları veya yiyecek artıklarını temizler, bu aşamada kendilerini de besler. Düzenli yapılan bu işlem için "temizleme yerlerinde" bekler, balık geldiğinde de onu temizlerler. Temizlikçiler ile temizlenenler arasında sinyal verme yöntemleri gelişmiştir. Örneğin bir temizlikçi karides kendisine yaklaşan büyük bir balığı temizlemek istediğinde büyük balığa önce duyargalarıyla dokunur. Ancak balık olumlu cevap verirse temizliği yapar, öbür türlü mideye indirilme riski vardır. Temizlik üzerine kurulan bu bağlantı balık için çok önemlidir. Temizlik yapan türler belirli bir bölgeden

ayrıldığı anda o çevredeki balık çeşitliliği azalır, balık sağlığı kötüleşir.

Ancak bu tür sembiyotik ilişkilerin de belli sınırları vardır. İki tür yalnızca hayatlarının devamlılığını sağlamak için bir araya gelir. Bu değiş tokuşun temeli sadece hayatta kalmak için gerekli olan hizmetin sunulması ve yiyeceğin elde edilmesinde yatar. Fakat uygarlığa geçiş çok daha yüksek seviyeli bir işbirliği gerektirir. Ancak bu sayede türler yalnızca sembiyotik değil, birlikte evrimleşmelerini sağlayacak bir ittifak kurabilirler.

İşte bu noktada Dev Kaya Şehri'nde gelişen bir olay, dinozor-karınca ittifakını yeni seviyelere taşıdı.

3

TABLETLER

Bizim için kâğıt neyse, dinazorlar için de tabletler öyleydi. Tabletler, sabit ve taşınır olmak üzere ikiye ayrılırdı. Sabit tabletler, “söz tepesi” veya “söz taşı” olarak da adlandırılırdı. Bunlar dinazorların üstlerine kocaman sözler kazıdıkları, nispeten düz tepeler veya düz bir yüzeyi olan geniş kayalardı. Taşınabilen tabletler pek çok malzemedен yapılabilirdi ama ağaç, kaya ve deri en yaygınlarıydı.

Ahşap tabletler için genelde ortadan ikiye bölünmüş dev ağaçlar kullanılıyordu. Bu dönemde dinazorlar henüz bırakın testereyi, madenleri bile keşfetmediklerinden ahşap levhalar üretemiyorlardı. Bu yüzden, dev kayadan yaptıkları baltalarıyla ağaçları ikiye bölüp bunları kullanmak zorundaydılar. Taş tabletler yüzeyleri kazınmaya elverişli, büyük yassı taşlardı. Şekilleri değişiklik gösteriyordu ama en küçükleri bizim yuvarlak masalarımız kadardı. Deri parşömenler içinse, hayvan veya kertenkeleden elde edilen deriler kullanılıyordu. Bunlara bitki veya mineral temelli boyalar kullanarak yazıyor, bir parşömen oluşturmak için genellikle birden fazla deri kullanıyorlardı.

Dinozorların pençeleri büyük ve kaba olduğundan küçük ve incelikli yazılar yazamıyorlar, yazı veya oyma için gerekli küçük aletleri kullanamıyorlardı. Bu yüzden yazarken kullandıkları karakterler çok büyüktü. Ortaya çıkan en küçük şekiller bile bizim futbol topumuz kadardı. Bu, tabletlerin hepsinin hantal olduğu anlamına geliyordu. Ki hal böyleyken bile dev tabletlerin her birine ancak birkaç yazı karakteri sığıyordu.

Dinozorların dev tabletleri, ya bir dinozor kabilesine aitti ya da bir yerleşimin ortak malıydı. Ortak mal, doğum, ölüm, üretim gibi basit kayıtları tutmak için kullanılırdı. Bin dinozordan oluşan bir kabilenin sadece üye kaydı için yirmiyle otuz arası ağaç gerekiyordu. Bir toplantının kayıtları içinse en az yüz hayvan derisi. Bu kayıtlarda dinozorların üretimine ve yaşamlarına ait değişik bilgiler yer alırdı. Bu yüzden kabileler veya yerleşik düzende olanlar, bulundukları yerde her gün ortaya sayısız kayıt çıkarırdı. Tabletlerin üretimi dinozorların geçinmelerini ve üretim yapmalarını zorlaştırıyordu. Ayrıca kabileler taşınırken (bu özellikle av sezonunda sık görülen bir durumdu) tabletleri taşımak büyük bir sıkıntıydı. Her ne kadar dinozorlar bin senedir yazılı dile sahip olsalar da kültürel gelişimleri çok yavaş ve geçen yüzyıllar içinde neredeyse durma noktasına gelmişti. Dinozorların alfabeleri çok ilkel. Yalnızca basit, tekli rakamlar ve bir avuç piktografıtan oluşuyor. konuşma dilinin evrimsel ilerlemesinin çok gerisine düşüyordu. Öyle ki dinozor dünyasında kültürel ilerlemenin en büyük engeli yazının çok yavaş şekilde gelişmesi haline geldi. Dinozor toplumu uzun süredir ilkel bir evrede, yerinde sayıyordu. Bu, biçimsiz ellerin türün evrimini nasıl engelleyeceğinin klasik bir örneği.

Dinozor Kunda, Dev Kaya Şehri'nde resim yazısında

alışan yüz yazmandan biriydi. Dinozor dünyasında, yazmanlık bizdeki daktiloculuk veya matbaacılık mesleklerine denk geliyordu. Kunda o an yirmiden fazla yazmanla bir tablet yığınının önünde, Dev Kaya şehri'nde ikamet edenler için yazılmış tabletlerin kopyaları üzerinde çalışıyordu. Kayıtların büyük kısmı tahta levhalara yazılıyordu. Yüzlerce ağaç gövdesi tepeleme yığılmıştı. Kunda'nın işyeri bizim ke-reste sahalarımızı andırıyordu.

Dinozor Kunda'nın sol pençesinde dev kaya taşından yapılmış kaba bir bıçak, sağ pençesinde ise dev bir taş eki vardı; on metre uzunluğunda tahta panoya resim yazısının iki küçük şeklini kopyalıyordu. Bu sıkıcı çalışmaya birkaç gününü vermişti ancak yazı yazılacak tahta yığınının yüksekliği biraz olsun azalmamıştı. Kunda, taş bıçağıyla taş çekicini bir tarafa atarak sulanan, yorgun gözlerini ovuşturdu. Yan yana duran tahta levhalara derin bir i çekişle baktı, bu sıkıcı yaşam yüreğini kasvetli duygularla doldurdu.

Bu sırada, bir karınca kolonisi önünden geçiyordu, sayıları bin kadardı ve bir ameliyattan dönüyorlardı. Kunda, aniden aklına gelen bir fikirle, bir parça kurutulmuş parlak kertenkele etini karınca kalabalığına doğru salladı. Işılıtlı kertenkele, geceleri karanlıkta parlardı. Ayrıca bu, karıncaların en sevdiği et tryd.

Karınca sürüsü, yayılan kokunun etkisiyle yaklaştı. Kunda önce kopyaladığı tahta levhaları sonra da yarısı kazınmış iki yazı şeklini işaret edince karıncalar hemen harekete geçti, dinozorun ne demek istediğini kavramışlardı. Tahta panonun beyaz ve işılıtlı, düzgün yüzeyine urmanıp kıskalarının yardımıyla resim yazısını işlemeye koyuldular.

Kunda rahatlayarak yığılı tahta levhaların yanına uzandı. Karıncaların bu çalışmayı kendisinden daha yavaş yapacaklarını ama aynı zamanda onların sabırlı ve esnek, güçlü

ve dirençli olduklarını da biliyordu. Onların işlerini düzgün yapacaklarından emindi, durumun keyfini çıkardı.

Kunda horultulu derin bir uykuya daldı, rüyasında kendini suratında heyecanlı bir ifadeyle bir milyon karıncalık güçlü bir orduyu yönetirken gördü. Karınca grubu yüz kadar boş tahta levhanın yüzeyini kaplayarak rengini siyaha dönüştürdü fakat çok geçmeden karınca kalabalığı çekildi, tabletler tekrar beyaza döndü ve her birinin yüzeyinde, dikkatli ve düzgün bir şekilde kazınmış büyük karakterler görüldü.

Kunda başparmağında aniden bir gıdıklanma hissetti, başını kaldırıp baktığında birkaç karıncanın sol başparmağını kemirdiğini gördü. Bu, dinozorun dikkatini çekmek isteyen karıncaların kullandığı bir yoldu. Başparmağındaki karıncalar onun uyandığını gördüklerinde hep birlikte tahta levhayı işaret ettiler, iş bitmişti. Başını kaldırıp güneşe baktığında aradan çok fazla zaman geçmediğini fark etti. Sonra tekrar yazı tahtasına baktı, birden sinirlendi. Kendisinin yarım bıraktığı yazı aynı onun yazdığı gibi büyük şekillerle tamamlanmış ama geri kalanı küçücük karakterlerle devam ettirilmişti. Karıncaların tahta levhaya yazdıkları yazı üç kocaman karakterin yanında küçücük bir iz gibi gözüküyordu. Böyle bir iş yalnızca yetersiz olmakla kalmamış, kocaman bir tableti de berbat etmişti!

Kunda, karıncaların kurnaz tüccarlar olduklarını eskiden beri biliyordu, ortaya çıkarılan iş de bunun ispatıydı. Onları cezalandırmak üzere bir ağaç süpürgesini kaldırdı. Ancak yazı tahtasına tekrar göz attığında birden yüzü aydınlandı. Karıncaların kemirerek ortaya çıkardıkları resim yazısı çok küçük olmasına rağmen, dinozor gözünün rahatlıkla okuyabileceği boyuttaydı. Önceki yazı tahtasına kazınan karakterlerin büyük olması okumayı kolaylaştırdığını

dan değil, dinozorların daha küçük yazacak el melekesine sahip olmamalarındandı. Tekrar baktığında, karınca kolonisinin endişe içinde antenlerini sallayarak durumu ona izah etmeye çalıştıklarını gördü.

Kunda süpürgeyi bir kenara atarken yüzünde bir gülümseme belirdi. Işılı et parçasını karıncalara doğru tekrar salladı. Yazı tahtasının önüne çömeldi, büyük ve kk karakterleri gösterdi sonra karıncalara karakterleri daha da kk yapıp yapmayacaklarını sordu. Karıncaların onun düşüncesini kavramaları biraz zamanlarını aldı, sonra anladıklarını belli ederek onayladılar. Hep birlikte yazı tahtasının boş olan beyaz kısmına tırmanarak yüzeyini kemirmeye başladılar. Bir müddet sonra bu kitabın kapağında yer alan başlığın boyutlarında karakterler yazdılar. Karıncaların okuma yazması yoktu; onlar sadece orijinal kopyanın aynısını yapma abasındaydılar. Kunda, karıncalara daha fazla et verdi, sonra taş baltasını kullanarak tahta levhadan kk karakterlerin yer aldığı yeri kopardı. Koltuk altına sıkıştırdığı keşfinin keyfiyle şehre doğru yola koyuldu.

Ancak Kunda, düşük rütbesi nedeniyle dev kayalardan yapılmış şehrin devlet konağının kapısının önünde durduruldu, içeri girmesine izin verilmedi. Kunda taşıyıp getirdiği kk tahta parçasını yukarı doğru kaldırdı. Csseli, uzun boylu, cesur ve vahşi görünümlü dinozor nöbetçiler, uzatılan o tahta parçasını incelediklerinde gözleri birden parladı ve tavırları değişti. Ona kutsal bir hayvanmış gibi saygıyla, hayranlıkla bakakaldılar ve içeri girmesine izin verdiler.

“Tuttuğun nedir? Krdan mı?” diye sordu şehrin yöneticisi Kunda'ya.

“Hayır, efendim, bu bir tablet.”

“Tablet mi? Sen aptal mısın? Oraya yarım karakter bile sığmaz!”

“Ama üzerinde otuzdan fazla karakter var, efendim!” dedi Kunda küçük yazı tahta parçasını uzatarak.

Şehrin yöneticisi tahta parçasını, gözlerinde tıpkı nöbetçi dinazorlarıntki gibi bir bakışla aldı. Sonra Kunda'ya baktı. “Bunun üzerini sen kazımadın ya?” diye sordu.

“Tabii ki hayır, efendim, bunu bir grup karınca yaptı.”

Bu küçük tablet, devlet konağındaki diğer memurlar arasında elden ele dolaştı; bu tahta parçasına, fildişinden yontulmuş küçücük bir sanat eserine bakar gibi hayranlıkla baktılar. Dev Kaya Şehri'nin yöneticileri bir araya gelerek hep bir ağızdan konuşmaya başladılar:

“Gerçekten muhteşem bir mucize, amma da küçük yazılmış!”

“Hem de okunuyor!”

“Atalarımız böyle yazmaya çalışmış ama başarısız olmuşlardı!”

“Evet, bu küçük haşereler gerçekten marifetli!”

“Tıbbi tedavilerimizin yanı sıra birçok işimizi de görüyorlar.”

“Düşünsenize, materyalden nasıl da tasarruf ederiz!”

“Evet ya, şehrin bütün kayıtlarını benim tek başıma taşımamın artık mümkün olabileceğini bile söyleyebilirim. Daha önceden bu ancak yüz dinozorla mümkündü!”

“Kimsenin düşünmediği bir şey daha var. Materyaller de değişebilir.”

“Doğru, neden ağaç gövdesi kullanalım ki? Bu küçük karakterler için ağaç kabuğu yeterli,”

“Evet, ağaç kabuğu, küçük kertenkele derisi, hepsi çok kolay elde edilen malzemeler!”

Şehrin yöneticisi elini sallayarak bu sohbeti böldü, “Tamam, bundan sonra karıncalar artık bizim için yazacaklar! Önce kocaman bir karınca ordusu bir araya getirerek bir

kitap yazdıralım. Bir milyonla başlayalım hele!” dedi. Vali etrafına bakındı, gözleri Kunda'ya takıldı.

“Bunun sorumluluğu senin!” dedi.

Kunda rüyasını gerçekleştirmişti üstüne üstlük Dev Kaya Şehri ve geri kalan dinozor dünyası da ağaç, kaya ve hayvan derisinden tasarruf etmişti. Ancak bu gelişmenin Kretase uygarlık tarihindeki önemiyle karşılaştırıldığında tasarruf hiçbir şeydi.

Sonuç olarak karıncaların yazdıkları küçük karakterlerle daha fazla bilgi yazıya geçirildi. Dinozorların elyazısı da daha zengin ve karmaşık bir hâl aldı. Bunun sonucunda dinozor dünyasının her bir tecrübesi ve bilgisi yazıya döküldü. Ayrıca bu yazı olmasa yalnızca ezberlenecek ve sözlü gelenekte kalacak bilgiler de böylece yayıldı. Bu gelişme Kretase Dönemi bilimi için itici bir güçtü. Uzun süren durgunluğun ardından Kretase uygarlığının gelişmesinde önemli bir dönüm noktasıydı.

Bu sırada karıncaların motor becerileri dinozor dünyasının her alanında aranır olmuştu. Örneğin zaman hesaplama. Dinozorlar güneş saatini keşfetmişlerdi. Büyük ağaç kütüğünü güneş mili olarak kullanmışlar, saatin açılarını kabaca işaretlemişlerdi fakat bu hantal bir aletti ve mutlaka sabit bir yere yapılması gerekiyordu. Karıncaların yetenekleri sayesinde ise ortaya daha küçük dolayısıyla taşınabilir, daha keskin hatları olan güneş saatleri çıktı. Daha sonraları dinozorlar, kum saatiyle su saatini de keşfettiler. Bu aletlerde ihtiyaç duyulan menteşenin küçük deliklerini sadece karıncalar delebiliyordu. Böylece saat üretiminde karıncalar daha fazla yer almaya başladı. Dinozorlara nazaran karıncaların ince işçiliğiyle yapılacak daha fazla parça vardı.

Bununla beraber, karıncaların uygarlığa en büyük katkıları yazının yanı sıra bilimsel deneylerdi. Karıncaların

hassas işçilik yetenekleri sayesinde dinazorların önceden alamadığı ölçümler alınmaya başlandı, böylece dinazor dünyasındaki bilimsel deneylerin nitelden nicele geçişi sağlandı. Bir zamanlar imkânsız gibi gözükten deneyler gerçekleştirildi, böylece Kretase bilimi büyük gelişme kaydetti.

Artık karıncalar, dinazor dünyasının ayrılmaz bir parçası hâline gelmişti. Dinazorlar, yanlarında taşıdıkları küçük ölçekte bir karınca yuvası sayesinde her an onlarla bir aradaydı. Yuvaların çoğu tahtadan yapılmış küreler şeklindeydi, bir yuvanın içinde birkaç yüz karınca yaşıyordu. Dinazorlar, yazı yazdırmak istediklerinde masanın üstüne bir ağaç kabuğu veya bir parça hayvan derisini kâğıt niyetine bırakıyorlar, yanı başına da bu karınca yuvasını koyuyorlardı. Karıncalar bırakılan nesneye tırmanarak yüzeyine dinazorun sözlerini yazıyorlardı. Karıncaların yazı yazması bizimkinden farklıydı: Aynı anda birden fazla karakteri yazdıklarından doğal elyazısından çok daha hızlı çalışıyorlardı. Hâliyle bu cep büyüklüğündeki karınca yuvası artık vazgeçilmez bir ihtiyaç olmuştu.

Karıncalar dinozorlardan kemik ve etten çok daha fazlasını alıyorlardı. Dinozorlarla karıncaların bu yeni ittifakı başladıktan sonra dinazor dünyasının karınca dünyasına kattığı ilk önemli nitelik yazılı dil oldu. Karınca dünyasının önceden bir yazısı yoktu, başlarda dinazorlar için yazı yazarken bile okuyup yazamamaya devam ettiler. Bunun sonucunda da yalnızca yeniden üretim işiyle sınırlı kaldılar, sadece dinozorların büyük yazı levhasına kazıdıkları karakterleri kopyalıyorlardı. Bu yüzden verimlilikleri düşüktü çünkü ancak tek bir karakteri kopyalayarak ilerliyorlardı. Fakat dinozorlar, tıpkı bir sekreter gibi dikte ettiklerini yazacak birine ihtiyaç duyuyorlardı. Karıncalar da yazılı dilin toplum için önemini kavradıklarından öğrenmeye açıldılar.

İki tarafın da büyük uğraşları sayesinde karıncalar dinazor yazı dilini hızla öğrendiler ve bu dili kendi toplumlarında da kullanmaya başladılar.

Kretase Uygarlığı için bu durum, dinazor ile karınca dünyaları arasında kurulan bir köprü anlamına geliyordu. Zamanla karıncalar dinazorların konuşmalarını anlamaya başlamışlar ancak dinazorların fiziksel yapısı, karıncaların kullandığı koku lisanını öğrenmelerini engellemiştir. Bu sebeple de iki dünya arasında sadece basit bir iletişim kurulabiliyordu. Karıncaların yazı yazmayı öğrenmesi bu durumu büyük ölçüde değiştirdi. Karıncalar artık dinazorlarla yazı yoluyla da anlaşabiliyorlardı. Bunu kolaylaştırmak için karıncalar, hayranlık uyandıran bir yazı metodu keşfettiler. Kare şeklinde bir yüzeyde binlerce karınca hızla bir araya gelip yazı şeklini alıyordu. Bu, sıralanarak yazı oluşturma tekniği her geçen günle daha mükemmel hâle getirildi. Bir zaman sonra o kadar hızlı şekil değiştirmeye başladılar ki oluşturdıkları yazılar bilgisayar ekranında gördüğümüz karakterleri andırır hâle geldi.

İki dünya arasındaki iletişim arttıkça karıncalar dinazor toplumunun ideolojilerini, bilimini ve kültürünü öğrendi. Karınca toplumundaki eksiklik –yaratıcılık– dinazorlar sayesinde giderildi, böylece karınca uygarlığı içinde hızlı bir ilerleme yaşandı. Dinazor-karınca ittifakında karıncalar dinazorların eli oldu, dinazorlar da karıncaların fikir ve yaratıcılık kaynağı hâline geldi.

Kretase'nin geç döneminde filizlenen bu iki zekânın karışımı nükleer bir reaksiyona sebep olmuştu. Uygarlığın güneşi, Gondvana'nın kalbinde doğdu ve yeryüzü evrim tarihinin uzun gecesini aydınlattı.

BUHAR MAKİNESİ ÇAĞI

Bin sene gelip geçti. Kretase uygarlığı yeni bir döneme girdi. Karıncalarla dinazorlar kendi imparatorluklarını kurdu.

Dinazorların dünyası, Buhar Makinesi Çağı'na girdi. Artık büyük ölçekte maden cevheri çıkarıyor, bunları eritip çeşitli metalleri kullanıyorlardı. Henüz elektrikten yararlanamamışlar da buharla çalışan kocaman, karmaşık makineleri vardı. Dinazorlar, çok sayıda dev şehirler kurdu, her yönden bağlanan büyük ölçekli demiryollarıyla bu şehirleri birbirine bağladılar. Demiryollarının hızlı tren kompartmanlarının her biri, bizim beş, altı katlı binamızla eş büyüklükteydi. Buharlı lokomotiflerle çekiliyor, hareketiyle yeryüzünü sallıyordu. Trenin saldığı buhar, sanki gökyüzünde bir bulut kümesi idi. Dinazorlar aynı dönemde büyük balonlar üretilip onlarla seyahat etmeye de başladılar: Bu büyük balonların her biri havada süzülürken yeryüzüne bir şehir büyüklüğünde gölgeler düşürüyordu. Hatta büyük okyanuslarda yüzen dev bir filo da kurmuşlardı. Okyanusta yüzen bir dağ silsilesini andıran bu dev filo, buharlı makinelerle veya yelkenlerle seyreliyor, Gondvanalı dinazorlar-

la karıncaları diğer büyük diyarlara ulaştırıyordu. Böylece dinozor-karınca ittifakının uygarlık anlayışı, Geç Dönem Kretase dünyasının her yerine yayıldı.

Kendi standartlarıyla bakıldığında karıncaların imparatorluğu öncesiyle kıyaslanamayacak kadar genişti. Karıncalar artık yerin altında değillerdi; şehirleri dünyanın her tarafına yıldızlar gibi saçılmıştı. Nasıl dinozor kültürünün büyüklüğünü anlayamıyorsak, karınca uygarlığının da küçüklüğünü ve zarafetini bugün kavramamız zordur. Karınca şehirleri bizim futbol sahamız kadardı fakat dev bir büyüteçle dikkatli bir şekilde incelenirse şehirlerinin zarafeti ve karmaşık düzeni insanı sersemletebilirdi. Karıncaların yapıları birle iki metre uzunluğunda, karışık bir iç yapısı olan, üç boyutlu bir labirenti andıran binalardı. Karıncaların trenleri, bizim en küçük oyuncak arabamızla aynı büyüklükteydi; balonları, sanki birer büyük sabun köpüğüydü, rüzgârla sürükleniyordu. Ancak karıncaların vasıtalarıyla yalnızca kısa mesafeler alınabiliyordu, uzağa seyahat edeceklerse dinozorların trenlerini, balonlarını veya gemilerini kullanıyorlardı.

Karınca ve dinozor dünyaları sıkı bir işbirliği içinde, birbirlerine bağımlı hâldeydi. Artık dinozorlar baskıyı keşfetmişlerdi, kullandıkları makinelerle küçük yazılarını kâğıda hızlıca basıyorlardı. Aynı dönemde her bir tuşu bizim bilgisayarlarımızın ekranıyla eşit büyüklükte olan bir daktilo da üretmeye başladılar; daktilo sayesinde büyük, kalın parmaklarına rağmen yazılarını hızla yazabiliyorlardı. Artık karıncalara yazı yazmaları için ihtiyaç duyulmuyordu ancak dinozor dünyasının hâkim olduğu birçok bölgede, karıncaların gelişmiş motor becerileri eskisinden daha gerektiği. Ayrıca karıncaların ürettiği çok sayıdaki hassas parça olmasa baskı makinesiyle daktiloların üretimi de mümkün olamaz-

di. Dinozor dünyasında büyük ölçekli endüstri geliştiğinden nitelikli el emegine çok daha fazla talep vardı. Buhar makinesinin valf kapagından, gemi pusulalarının göstergelerine kadar tüm bu ürünlerde karıncaların teknik yeterliliğine ihtiyaç duyuluyordu. Dinozor-karınca ittifakını başlatan tıp alanı, hâlâ karıncalar tarafından domine ediliyordu çünkü dinozorlar kullanışsız parmakları yüzünden kendi türleri üzerinde ameliyat yapmayı hiç öğrenememişlerdi.

Dinozorlarla karıncaların dünyası her ne kadar birbirine bağımlı olsa da kendi içinde bağımsızdı ve bu durum da gelişmiş ekonomik ilişkilere yol açmıştı. Bu dönemde, dünyada iki nakit türü kullanımdaydı: Uyku hasırı büyüklüğünde olan kâğıt parayı dinozorlar; minicik parçalanmış kâğıda benzer olan parayı ise karıncalar kullanıyordu. Bu para birimleri bire bir oranda birbirine çevrilebiliyordu.

Kretase uygarlığının ilk bin yılında, karıncalarla dinozorlar arasında kurulan bu ittifak gerçekten huzurluydu, büyük bir geçimsizlik sebebi yoktu. Bu büyük oranda birbirlerine bağımlı olmalarından kaynaklanıyordu, ittifakın bozulması ve dağılması iki dünyayı da ölümcül bir krize sürüklerdi. Diğer önemli neden ise, karınca toplumunun tüketiminin az olmasıydı, az malzemeye gereksinim duyuyorlardı ve kapladıkları alan çok küçüktü. Ayrıca, Karınca İmparatorluğu birçok yerde Dinozor İmparatorluğu'nun topraklarına taşıyor olsa da bu topraklara bir müdahalesi olmuyordu, böylece dinozorlarla karıncalar arasında aşırı bir rekabet yoktu.

Ancak, iki türün yaşam şekli ve toplum yapısı kaçınılmaz olarak çok farklıydı, aralarında aşılamaz ayrılıklar vardı. Bu yüzden karıncalarla dinozorlar asla tam anlamıyla bir olamadılar. Uygarlık geliştikçe de iki kültür arasında çatışmalar baş gösterdi.

Zekâlarındaki genişlemeyle hem karıncalar hem de dinozorlar evrenin büyüklüğünü algılamaya başladı. Ancak evrenin kanunlarına dair araştırmalar hâlâ filizlenme aşamasındaydı. Bu dönemde bilim de tatmin edici veya yeterli değildi. Bu yüzden din ortaya çıktı. Kùltürler arasındaki farklılık kendini din anlayışında belli etti. Bu sorunun gelişmesiyle Kretase uygarlığının üzerinde siyah bulutlar toplanmaya başladı.

Bir sene, Dev Kaya Şehri'nde yıllık toplantı yapılıyordu; bu toplantıda iki büyük imparatorluğun en üst yöneticileri yüzleştikleri sorunları tartışıyorlardı. Bu dönemde, Dinozor İmparatorluğu ile Karınca İmparatorluğu'nun başkentleri hâlâ Dev Kaya Şehri ile Mine Şehri'ydi. Büyük Dev Kaya Şehri ile mukayese edildiğinde Mine Şehri gözle görülemeyecek kadar küçük, şehrin bir yanına yapıştırılmış posta pulu gibiydi ama iki şehir de eşit statüdeydi. Bu yüzden Karınca İmparatorluğu'nun Kraliçesi La Xini, Dinozor İmparatorluğu'nun devasa ve muhteşem sarayına girdiğinde büyük bir karşılamayla kabul edildi. Önemli Karınca İmparatorluğu yetkilileri, kendi ülkelerinin sınırları dışına çıktıklarında "kelime ordusu" denilen bir tabur askeri yanlarına alırlardı. Bu tabur, dinozorlarla karıncalar arasındaki iletişimin sürdürülebilmesi için belirli düzenlere girerdi. Kelime ordusunun asker sayısı yetkilinin rütbesine göre değişiklik gösteriyordu, karıncaların kraliçesine eşlik edenlerin sayısı yüz bin civarındaydı.

Üniformalı dinozor askerlerin borularını çalmasıyla yüz bin karınca kendi düzenleriyle kraliçelerine eşlik ederek salona girdi. İki metrekarelik siyah dörtgen parçası aynaya benzeyen parlak, kaygan zemin üstünde yavaş yavaş ilerledi. İmparator Wu Lusi, kraliçeyi karşılayıp hemen selamladı.

“Ha ha, Kraliçe La Xini, siyah dörtgeninizle beraber mi dışarı çıktınız? Birbirimizi bir senedir görmüyoruz, değil mi!” deyip aşağıya doğru eğildi, kelime ordusuna uzun bir süre baktıktan sonra kafasını sallayarak, “En son görüştüğümüzde ben sizi hâlâ görebiliyordum ancak şimdi, bu pek mümkün değil. Ah, artık yaşlandım, gözlerim aynı değil!” dedi.

Siyah dörtgen parçası hareketlenerek bir dev yazı metnini ortaya çıkardı, “Belki zemininizin rengi doğru değildir, burada beyaz renkte mermer kullanmalısınız, böylece beni görebilirsiniz. Karınca İmparatorluğu’nun yöneticisi La Xini, Karınca İmparatorluğu’nun hâkimi, Majesteleri Wu Lusi’ye hürmetini sunar.”

Wu Lusi gülerek başını salladı, “Ha ha, ben de kraliçeye hürmetlerimi sunarım. Zirvenin konularından haberdar edildiniz sanırım,” dedi.

Başını yukarıya, bulutlara değen bir kuleyi andıran dev Dinozor İmparator’a kaldıran Xini, antenlerini eğerek selam verdi ve koku lisaniyla kendi cevabını yolladı. Kimyasal sinyali alan kelime ordusu komutanları hızlı bir şekilde arkalarındaki askerlere emirler yağdırdı. Kelime ordusunun disiplinli askerleri iyi yağlanmış bir makine gibi hızlıca pozisyonlarını değiştirerek göz açıp kapayana kadar kraliçenin sözlerini iletiler:

“Bu zirvenin amacı, iki dünya arasındaki inanç sorununu çözmektir. Bu sorun önceki imparatorun hükümdarlığından beri bize rahatsızlık vermektedir ve dinozor-karınca ittifakında şimdiye kadar ortaya çıkmış en büyük çatışmadır. Umarım ki majesteleri bunun sonucunda dünyanın bir felakete sürüklenebileceğini biliyordur.”

Wu Lusi tekrar başını sallayarak, “Doğrudur, kraliçem, ben de bu krizi çözmenin ne kadar zor olduğunu sizin anladığınızı umuyorum, nereden başlayalım?” dedi.

Kraliçe bir an düşündükten sonra cevap verdi, kelime ordusu da ışık hızında sözlerini yazdı: "Daha önce anlaştığımız noktadan başlayalım!" dedi.

"Çok iyi, dinazorlarla karıncaların hepsi, bu dünyada sadece bir Tanrı'nın varlığını kabul eder."

"Evet, bu dünyada sadece bir Tanrı var."

İki yönetici bir müddet kendi sessizliklerine gömüldükten sonra Wu Lusi, "O zaman daha önce binlerce kez tartıştığımız gibi, yine bu Tanrı'nın neye benzediğini tartışalım," dedi.

"Doğru, anlaşmazlığın temelinde bu konu yatıyor," diye cevap verdi La Xini.

Dinazorların İmparatoru, "Tanrı, hiç şüphesiz ki dinazor suretindedir. Biz inancımızla Tanrı'yı gördük. O, her dinozoru temsil eder," dedi.

Karıncaların Kraliçesi, "Tanrı, hiç şüphesiz karınca suretindedir, bizler de kendi inancımızla Tanrı'yı gördük. O, her karıncayı temsil eder," diye cevap verdi.

Wu Lusi gülerek başını salladı, "Kraliçe La Xini, yüce efendim, eğer siz temel bilgiye sahip olsaydınız bu sorunun çözümü aslında bu kadar zor olmazdı. Böyle büyük bir dünyayı yaratan Tanrı'nın sizler gibi küçük bir haşere olduğuna nasıl inanırsınız?" dedi.

La Xini, "Büyüklik gücün ispatı değildir, sıradağlar veya okyanuslarla karşılaştırıldığına dinazorlar da toz zerresidir!" diye cevap verdi.

Wu Lusi, "Ancak bizim yaratıcılığımız var, sizin yok. Bütün karınca toplumu sadece büyük bir makine; her bir karınca, bu makinenin küçük bir parçasından başka bir şey değil," dedi.

La Xini, "Sadece düşünceyle dünya yaratılmaz. Bakın, karıncaların hüneri olmasıydı, dinazorların keşifleriyle icatlarının büyük kısmı gerçekleşmezdi. Dünyanın yaratıl-

ması için çok titiz, özenli çalışmalar gerekir. Bunu ancak karıncaların Tanrı'sı becerebilir!" dedi.

Wu Lusi kahkahalar atarak, "Siz karıncaların en tahammül edemediğim özelliği zavallı hayal gücünüz. Belki küçücük beyinleriniz basit aritmetikten başka şeye ermiyordur. Sizler gerçekten de makinenin parçalarından başka bir şey değilsiniz," diye konuşmasına devam etti. Aşağıya doğru eğilerek yüzünü zemine yaklaştırdı, yere, görmeden baktığı karıncaların kraliçesine fısıldayarak, "Sana söylüyorum, Tanrı dünyayı yaratırken eyleme ihtiyaç duymadı, o sadece düşüncelere biçim verdi, düşünceler de dünya oluverdi! Ha ha ha!" diye fısıldadıktan sonra dikleşerek kahkahalar atmaya devam etti.

La Xini, "Efendim, ben buraya sizinle fizikötesini tartışmaya gelmedim. Dünyalarımız arasındaki çatışmanın bu toplantıda bir sonuca ulaşması gerekiyor," dedi.

Wu Lusi, iki dev pençesini yukarı kaldırarak yüksek sesle, "Ah, hemfikir olduğumuz bir şey daha. Evet, bu sorun bu kez mutlaka çözümlenmeli! Kraliçem, ilk önce siz çözümünüzü ortaya koyun!" diye önerisini sundu.

La Xini hiç tereddütsüz cevabını verdi, kelime ordusu, bu ciddiyeti yansıtmak için kelimelerin çevresine bir çerçeve çizdi, "Dinozor İmparator, Dinozor Tanrısı için dikilen kiliseleri derhal yıktırmalı..."

Wu Lusi, etrafındaki bakanlarına bir baktıktan sonra kahkahalar atarak, "Aa, küçücük haşere için ne iddialı sözler! Ha ha ha!" dedi.

La Xini konuşmasına devam etti, "Karıncalar, dinozor ülkesindeki çalışmalarını sona erdirecek, dinozor şehirlerinden çekilecek. Kiliselerinizi yıkacaksınız, ancak bu isteklerimiz gerçekleştikten sonra geri dönüp yeniden çalışmaya başlayabiliriz."

Wu Lusi, "Ben de karınca ülkesine ultiimatolumu iletiyorum: Karınca ülkesindeki Karınca Tanrı'nın kiliseleri bir hafta içinde yıkılmalı. Süre dolduğunda Dinozor İmparatorluğu Ordusu, Karınca Tanrı'nın kiliselerini ayaklarıyla çiğneyip dümdüz edecektir," dedi.

"Bu savaş ilanı mı?" diye sordu La Xini soğukkanlılıkla.

"Umarım savaş başlamaz, aksi takdirde küçük haşereler, dinozorların gücüyle yüzleşecek!" diye cevap verildi.

Karıncaların Kraliçesi bir şey demedi, geriye dönüp yürüdü, kelime ordusu açılarak onun geçmesine izin verdikten sonra hemen birleşerek kraliçenin peşi sıra saraydan dışarı çıktı.

Bu sırada dinozorlar arasında bir hareketlenme oldu. Karıncalar, dinozorların üstlerinde veya masalarında bulunan karınca yuvalarından çıkmaya başladı. Dinozorların baskı makineleri olmasına rağmen her biri, kendi kayıtları için hâlâ karıncalara ihtiyaç duyuyor, hepsi yanlarında küçük karınca yuvaları taşıyorlardı. Tıpkı bizim yanımızda kalem taşımamız gibiydi. Bu karınca yuvaları büyüklü küçüklülerdi ve bazıları gerçekten ustalıkla yapılmıştı. Dinozorların arasında zenginlik ve statünün göstergesi halini almış, olmazsa olmaz bir kişisel eşyaydı bu yuvalar. Ancak karınca yuvasındaki karıncalar, dinozorlara ait değildi. Onlar mutlaka karınca ülkesinden kiralanmak zorundaydı ve kraliçelerine sadıktılar. Şimdi, bu karıncaların hepsi masalardan veya dinozorların üstlerinden aşağıya toprağa iniyor, sarayı terk eden karıncalara katılıyorlardı.

"Aman Tanrım, gidiyorlar, ben şimdi söylediklerimi nasıl yazdıracağım, nasıl gözden geçireceğim!" diye söylendi dev bir dinozor yüksek sesle.

Wu Lusi bir pençesini sallayarak, "Çok geçmeden geri dönüp çalışmaya başlarlar. Karınca dünyası dinozorlardan

ayrı yaşayamaz. Ah, bizler çok çabuk bu küçük haşerelere gerçek Tanrı'nın kimin tarafında olduğunu göstermeliyiz!" dedi.

Büyük kapının ağzındaki La Xini dönüp konuştuğunda, kelime ordusu askerleri çok hızlı bir şekilde, "Karnca İmparatorluğu size tam da bunu göstermek niyetindedir!" diye yazdı.

KARINCALARIN SİLAHLARI

“Ne? Dinozorlarla savaşı mı gireceğiz? Bu delilik! Onlar devasa, bizlerse çok küçüğüz!” diye hayretle söylendi bir karınca bakanı Mine Şehri’ndeki kraliyet sarayında. Ülkenin komutanı ise, kraliçeden dinozor-karınca toplantısında olanları dinliyordu.

Ülkenin ordu yönetiminden sorumlu Mareşal Dong Lila, “Ülke çok gelişti. Hâlâ boyutu gücün temsili olarak gören varsa kesinlikle aptaldır!” diyerek kraliçeye, “Lütfen buna inanın, ülkemizin ordusu o dev, aptal canavarları savaşta mağlup edebilir!” dedi.

“Büyük laflar ediyorsunuz!” dedi bakan, “Doğru, karıncaların ordusu önderliğinizde yüzlerce kez savaştı, hatta defalarca kez dinozorların büyük gemileriyle ulaştığınız diyarlara savaşmaya gitti ancak onlar yalnızca vahşi karınca kabileleriydi. İş bizden katlarca büyük bir düşmanla karşılaşmaya gelince, bir kertenkeleyi bile yenebileceğimizi sanmıyorum!” dedi.

Kraliçe mareşali anteniyle dürterek, “Evet, Dong Lila, ben boş konuşma istemiyorum. Detaylı strateji ve taktik-

lerden bahset. Bir hafta sonra savaş başlayacak. Söylesene, ülkenin ordusu savaşta nasıl bir yol izleyecek?" diye sordu.

"Geçip giden bin senede sunduğumuz tıbbi tedavi hizmeti sayesinde dinazorların vücut yapısı hakkında derinlemesine bilgi sahibiyiz. İmparatorluğun ordusu dinazorların vücudunun içine girip onların hayati organlarına saldırarak, bu tür savaş küçük boyutumuza uygundur," diye cevap verdi mareşal.

"Nasıl içlerine gireceksiniz? Uyudukları sırada mı?" diye sorusunu sordu bir bakan.

Mareşal antenlerini olumsuz anlamda sallayarak, "Hayır, ahlak anlayışımıza göre bizler, savaşı başlatanlar olamayız. Dinazorlara karşı bu saldırı savaş alanında yapılacak," dedi.

"Söylemesi kolay! Savaş alanında dinazorlar uyanık, sağa sola koşuyor olacaklar. Kara ordunuz onların vücuduna tırmanabilir mi? Bu hespla dinazorun ayağına tırmanmanız bile, siz burnuna veya ağzına ulaşana kadar onlar çoktan başkentimize varıp şehri dümdüz ederler!"

Mareşal hemen cevap vermedi. Etrafına, komuta odasındaki karıncalara baktı, "İleri görüşlü Kraliçe La Xini herkesten önce dinazor-karınca ittifakının bozulacağını öngörmüştü. Tahta çıkışından kısa süre sonra ordusuna dinazor ordusuyla savaşmak için hazırlanmalarını emretmişti. İçinden geçtiğimiz bu uzun zaman diliminde araştırmalar yapıldı. Gayretli çalışmamızla yeni silahlar ve yeni stratejiler ürettik. Şimdi lütfen bizimle dışarıya gelin. Geliştirdiğimiz iki silahı sizlere tanıtacağız," dedi.

Bütün karıncalar imparatorluk sarayından meydana çıktılar. Yirmi civarında asker karınca yukarı kaldırdıkları tuhaf bir aleti taşıyıp getirdi. Bu, yere sabitlenen bir tür mancınıktı. Asker karıncalar hep birlikte bir kaideye sabitlenmiş mekanik düzenin deri kirişini gerdiler. Daha sonra

bu yirmi asker karınca atışın yapılacağı yere tırmandı, sıkıca birbirlerine kenetlenerek siyah bir top hâline geldiler. Kaidenin kenarındaki bir asker karınca sapı çekti ve siyah, ufak top gürültüyle fırladı. Önce on metreden fazla göğe yükseldi, ardından maksimum yüksekliğe ulaştığında açıldı. Yirmi asker karınca havada süzülürken güneşin altında parlıyorlardı.

Dong Lila, “Bu alete Karınca Mancınığı denir, bakanın öne sürdüğü problemin de çözümüdür,” dedi.

“Hımm, sanki işe yaramayacak bir alet gibi...” diye söylendi bir bakan şüpheyle.

Başka bir bakan, “İmparatorluğun savaş stratejisinin temeli saldırdır. Daha önceki savaş taktiğimiz hep saldırı, saldırı, yine saldırıydı. Şu anki duruma bakıldığında strateji savunma, savunma yine savunmaya dönmüş gibi görünüyor,” dedi.

Mareşal, “Hayır, taktiğimiz değişmiyor, hâlâ imparatorluğun ordusunda temel taktik saldırdır,” diye cevap verdi.

“Nasıl saldırılacak ki? Bu küçük aletiniz gerçekten işe yarasa bile, besbelli onların Dev Kaya Şehri’ne saldıramayız. Dinozorların gelip karıncaların şehrine saldırmasını bekleyeceğiz!”

“Peki, o zaman, dinozorların şehrine saldırırken kullanacağımızı silahı getirelim.”

Mareşal antenlerini salladı, birkaç asker karınca, sarı renkte tahıl benzeri küçük topaklar getirdi, bunlar küçük pirinç taneleri gibiydi. Bir asker karınca arkasını dönerek bir damla karınca asidini bu topağa püskürttü. Bir müddet sonra küçük top alev aldı, ortaya çıkan alev gözleri kör edecek kadar parlaktı, on saniye kadar yanmaya devam etti.

“Bu silaha gürleyen tahıl bombası denir, bir çeşit zaman ayarlı bomba. Yanış süresi fitili sayesinde karınca asidi püs-

kürtüldükten sonra birkaç saniye ile birkaç saat arasında ayarlanabilir. Karınca asidi, kabuğunu aşındırdıktan sonra tutuşur, bu tutuşmayla ortaya çıkan yüksek ısı içindeki malzemeyi yakar.

Bütün bakanlar gördüklerine inanamayarak antenlerini salladılar, biri, “Bu çocuk oyuncacı. Bu küçücük topak, Dinozor İmparator’un kafasına fırlatılsa bile onu en fazla sigara yanığı kadar etkiler. Bu silahla mı Dev Kaya Şehri yok edilecek?” diye sordu.

Mareşal büyük bir özgüvenle, “Gücünü göreceksiniz!” diye cevap verdi.

I. DİNOZOR-KARINCA SAVAŞI

Önceki gecenin sağanak yağmurundan sonra siyah bulutlar uzaklaştı, ardında güneşli, parlak bir sabah bıraktı. Gökyüzü bulutsuz, hava berraktı. Yeryüzünün her yeri aşırı sessizdi; sanki doğa da o anda, Kretase Dönemi uygarlıklarının kaderini belirleyecek bu büyük savaşı bekliyordu.

Savaş, Dev Kaya Şehri'yle Mine Şehri arasındaki geniş düzlükteydi. Buradan iki yöne doğru bakıldığında, her iki imparatorluğun başkenti de belli belirsiz görülüyordu.

İki bin dinozorluk kara ordusu, Mine Şehri'ne doğru beklemedeydi. Mine Şehri'ndeki karıncalar önlerinde gökyüzüne dek yükselen, bulutlara değen dev bir duvar dikilmiş gibi hissettiler. Bu savaş, dinozorların daha önceki savaşları gibi değildi. Kara ordusu zırh giymemiş, hatta yanlarına silah bile almamıştı. Onlara söylenen tek şey bir düzen içinde yürüyüp karıncaların şehirlerini dümdüz etmeleriydi. Dinozorların tarafından bakıldığında ise, Mine Şehri'ndeki on milyon karıncanın dörtgen savunma hattı, yeryüzünde sanki bir siyah leke gibi duruyordu.

Dinozor hattının önünde bir *Tyrannosaurus* derin sessizliği bozdu. Bu, dinozor ordusunun birkaç generalinden biri olan Xita'ydı, sesi gök gürültüsü gibiydi, "Küçük haşarecikler, sürenizin dolmasına sadece on dakikanız kaldı. Ancak Mine Şehri'ne saldırıp kiliselerinizi yıkar ve ardından Dev Kaya Şehri'ne geri dönüp işlerinizi yapmaya devam ederseniz size biraz daha süre verebiliriz. Öbür türlü, imparatorluk ordusu saldırısını başlatacak! Bizler sadece iki binlik kara ordusuyuz, gücümüzün binde biri kadarız ama karınca ülkesinin başkentini dümdüz etmeye yeteriz! Çocuklarımızın üst üste koyarak oynadıkları oyuncak tahtalar bile Mine Şehri'nden uzundur, çişimiz bile bütün şehirlerinizi sel almış gibi yok etmeye yeter, ha ha ha!"

Savaş alanı ölüm sessizliğine büründü, Kretase güneşi sessizce yükseldi, on dakika çok çabuk geçti.

General Xi Ta, "Hücuuum!" diye bağırarak emrini verdi, dinozor birliği ileri doğru harekete geçti. Yeryüzü, iki bin dinozorun düzenli adımlarıyla sallanmaya başladı, yağmur la açılan çukurlarındaki sular etrafa sıçradı, karıncaların ön hattı hâlâ kıpırdamamıştı.

"Kraliçe La Xini, Mareşal Dong Lila, nerede olduğunuzu göremiyorum ama birliğimin geçmesi için karıncalarınıza emir vermezseniz, ordunuz büyük ayaklarımızın altında tamamen ezilip yok olacak! Ha ha ha!" diye bağırdı Yi Xita, gittikçe yaklaştıkları siyah karınca dörtgenine doğru.

Bu sırada General Yi Xita, karınca ordusunda bir hareketlenmenin başladığını da fark etti. Dikkatle baktığında sayısız küçük düzeniğin ortaya çıktığını gördü, sanki siyah yeryüzünde birden küçük otlar bitmişti. Bunlar, karınca topuyla yüklü mancınıklardı. Tabii ki Yi Xita, bu düzeniği bilmiyordu. İçinde bir şüphe uyanmasına rağmen dinozorların askeri birliği ilerlemeye devam etti.

O anda, karınca ordusunda dikkatini çeken ikinci bir hareketlenme daha yaşandı. Siyah yeryüzünde birden sayısız küçük top ortaya çıktı. Bu durum ona, kelime ordusunun o gizemli dizilişini hatırlattı. Yi Xita, bir an bu bin kadar dörtgen karınca düzeninden bir yazı metninin ortaya çıkacağını sandı ancak karınca birlikleri sayısız küçük topuyla hareketsiz beklemedeydi. Dinozor ordusu ilerlemeye devam etti, karıncaların ön savunma hattının önüne, yaklaşık on metre uzağına kadar geldi. O anda Yi Xita, karıncaların mancınık düzeneklerinin farkına vardı. Aletlerin gerilmiş minik yayları olduğunu keşfetti, her bir gerilmiş yayın cebinin karınca yığınıyla dolu olduğunu gördü. Bir zaman sonra, yağmurun sağanak sesine benzeyen *pata pata* sesleriyle yüz bin karınca topu birbiri ardına havaya fırlatıldı. Sanki her biri uçan birer karasinekti, yeryüzünün rengi kendi rengine döndü. Karınca topları havada uçarak yan yana dizilmiş dinozor ordusuna doğru ulaştığında hemen birbirlerinden ayrıldı. Her bir karınca topu onlarca karıncadan oluşuyordu, bunlar sağanak yağmur gibi gökyüzünden dinozorların üstüne yağdı. Dinozorların etrafındaki boşluklar karıncalarla doldu, hatta her dikkatsizce alınan nefesle burunlarından içeri girdiler. Dinozorlar panikle başlarına vücutlarına vurup onları silkilemeye çalışırken bir anda dinozor ordusunun düzeni bozuldu.

General Yi Xita, başındaki karıncaların bir kısmını büyük pençesiyle sıyırdı, sonra vücudundaki karıncaları silkelemeye çalıştığı sırada birkaç asker karınca, dinozorun, *Tyrannosaurus*'un o devasa kafasında gözlerinin yerini arıyordu. Karıncalar selle ya da yağmurla açılmış derin hendeklerle dolu bir yayladaymış gibi hissediyorlardı. Yayla da sanki salıncak gibi sağa sola sallanıyordu. Karıncalar yere düşmemek için sıkıca tutundular. Hareket anında bu kafa-

nın kenarından aşağıya doğru baktıklarında, korkunç bir manzara gördüler.

Bir an kocaman ayaklarla yeryüzünde gezip duran Tai Dağı'nın' zirvesinde durduğunuzu hayal edin. Hatta' daha da kötüsü, başınızı kaldırıp etrafa baktığınızda binden fazla dağın harekete geçtiğini gördüğünüzü düşünün!

Bu birkaç asker karınca, dinozorun sağ gözünü arayıp buldu. Devasa göz yuvarlak, donmuş bir gölete benziyordu: Yarı şeffaf yüzeyi hafif çıkıntılıydı, büyük bir açı çizerek aşağıya doğru bükülüyordu. Üç asker karınca, dikkatlice bu donuk göletin üzerine tırmandı. Dinozorun nemli gözkapığından en ufak bir kayma, boşluğa düşmek demekti. Karıncalar kıskaçlarıyla bu nemli buzu kemirmeye başladılar, karınca kıskaçlarının verdiği rahatsızlıkla dinozorun gözünden yaşlar akmaya başladı. Çoğalan gözyaşları, göletin buzumsu yüzeyinden aşağıya doğru akarken o üç karıncayı da bir anda aşağıya doğru sürüklemeye başladı.

Tyrannosaurus gözünü tam ovuşturacağı sırada asker karıncalar da kararlı bir şekilde burun deliğine girdiler. Burun kılı ormanın arasından kıllara asılarak tecrübeli bir şekilde, dinozorun hapsirmasına neden olmadan ilerlediler. Doğrudan geniz boşluğuna vardılar, sayısız kere yaptıkları ameliyatların tecrübesiyle göz küresinin arkasındaki yere hemen ulaşırlar. Karıncalar, yarı şeffaf olan göz sinirlerini takip ederek beyne girdiler. Arada sırada incecik bir deri yollarını keski, onlar da bu deriyi kemirerek delik açılar. İçinden geçtikleri delikler o kadar küçüktü ki dinozor bir şey hissetmedi.

Üç karınca böylece o dev beyne ulaşmış oldu, beyin sı-

* *Taishan*: Çin'in beş kutsal dağından biridir. Shandong eyaleti sınırları içinde yer alır. Ağırlığın veya önemin sembolüdür, eskiden aynı zamanda evli kadının babası için kullanılan bir lakapı. -çn.

vısı içinde güvendelerdi. Karıncalar, dikkatlice araştırma yaparak kısa sürede beynin ana arterini buldular, damarın içinden kan geçiyordu. Karıncalar şeffaf arterden koyu kırmızı kanın hızlıca akarken çıkardığı hafif sesi duyabiliyorlardı. O anda dinazor General Yi Xita'nın beyni, görme ve işitme yoluyla algıladığı savaş alanı detaylarını işlemek için aşırı çalışıyordu. Beyin, bu aşırı bilgi akışını işleyebilmek için kanla gelen besine ve oksijene ihtiyaç duyuyordu. Bu üç karınca daha önce beyin üzerinde çalışmış uzmanlardı. Sayısız kere buna benzer yerlere gelmiş, beyin arterlerindeki ukanıklığı gidererek dinazorların hayatlarını kurtarmışlardı ancak şimdi tam tersini yapacaklardı. Keskin çene kemikleriyle kan damarının çeperini kemirerek kesmeye başladılar, çalışmalarını bir uzman dikkatiyle yapıyorlardı. Damarın çeperi boyunca açılan üç ince kesik bir daire oluşturduğunda karıncalar aceleyle geldikleri yere doğru çekildiler. Bu başarılı uzmanlar yaptıklarının sonunda ne olacağını biliyorlardı, bunu görmelerine gerek yoktu.

Yüksek kan basıncıyla arterin çeperindeki kesiklerden kan damlaları sızmaya başladı. Arter camın kırılması gibi aniden yırtılarak ikiye ayrıldı. Arter duvarının küçük kısmı gevşeyerek bir delik oluşturdu. Yuvarlak delikten dışarı kan fışkırdı, beyin sıvısında duman gibi kızıl rengiyle hızla yayılarak her yeri kırmızıya boyadı. Fışkıran kanla beyin titremeye başladı, rengi gittikçe soldu.

Bu sırada Yi Xita, savaş alanında bozulan düzeni sağlamak ve dinazorların hücum düzenine geçmeleri için emirler yağdınyordu. Birden gözlerinin karardığını, siyah bir sisin indiğini ve dünyasının dönmeye başladığını hissetti. Geniz boşluğunda koşan üç karınca sert bir düşüş hissetti. Dünya birkaç kez ters yüz oldu, sonra aniden hareketsiz kaldı. Karıncalar artık dinazorun yere düştüğünü anlamışlardı.

Burundaki sert rüzgâr da durmuş, uzaktan duydukları kalp atışının sesi de kesilmişti. Dinozor ordusunun *Tyrannosaurus* dinozoru Yi Xita savaş alanında beyin kanamasından ölmüştü.

Savaş alanındaki diğer dinozorlar da birer birer yere düşmeye başlamıştı. Komutanları gibi ölenlerin yanı sıra ana arteri patlatılarak öldürülen ya da omurilik sinirleri kopararak felç edilen bir sürü dinozor olmuştu. Çok sayıda karınca, dinozorların kulağından, burunlarından ya da ağızlarından girerek düşmana içerden saldırmıştı. Bu beklenmedik saldırı sonucunda yaralanan ve ölen dinozor sayısı üç yüz civarındaydı. Savaş alanı boylu boyunca düşmüş, cüsseli dev dinozorlarla, inlemelerle dolmuştu. Bu kâbusun içinde cesaretleri kırılan diğer dinozorlar düzensizce kaçmaya başladı, ancak hâlâ çok sayıda dinozorun içinde bulunan karınca ordusu saldırısına içten devam ediyordu, kaçan dinozorlar yol boyunca düşüyordu.

Dinozor ordusunun Mine Şehri'ne olan saldırısı sırasında, Karınca İmparatorluğu başka bir askeri harekâta daha başlamıştı.

Dinozor İmparatorluğu'nun başkenti Dev Kaya Şehri'nde günlük hayatın koşuşturmaları karınca dünyasına açılan savaştan çok etkilenmemişti. Karıncaların ayrılmaları ise yaşamı zorlaştırmış, dinozorlar için büyük bir sorun yaratmıştı. Dinozorların çoğu savaşa ilgi duymuyordu. Cesur ve korkusuz dinozor ordusunun gözle dahi zor görülen küçük haşerecikleri bir pençe hareketiyle yeneceğine inanıyorlardı. Karınca şehrinin imhasını küçük bir çocuğun kum kalesini devirmek gibi, basit, hatta aşırı bir hareket olarak görüyorlardı. Yine de imparatorun karıncalara imparatorluğun gücünü göstermesi için bunun şart olduğunu düşünüyorlardı.

O sabah imparator şehri her günkü gibi yeniden canlanmıştı. Şehrin doğu kapısındaki otobüs durağından bin kadar devasa otobüs şehrin her bir caddesine hızla dağıldı. Bu dönemde Kretase uygarlıkları hala petrol kullanmıyordu. Otobüsleri de trenleri gibi buhar gücüyle çalışıyor, gürültü ve sarsıntısıyla hareket ediyordu. Her bir dinazor otobüsü dev bir lokomotif gibiydi: Yola koyulduğunda gümbürdeyerek tepesinden su buharı fışkırtıyordu. Bugün de Dev Kaya Şehri'nin caddeleri buharın dumanıyla dolmuştu. Bizim çok katlı binalarımız boyutundaki sayısız aracın her biri, şehrin bir ucundan ötekine gidip geliyordu.

Bugün bu otobüsleri süren şoförler yolcularının yanı sıra, bir gece önce gizlice araca binmiş kaçak yolcular da taşıyordu: Bu kaçak yolcular karıncalardı. Şehrin anacaddesini boydan boya geçen 1 No'lu otobüs de on binlerce karınca asker taşımaktaydı. Otobüs kapısının pervazının dibini, alet kutusu, arabanın arkasındaki yatay giriş, buhar makinesinde kullanılan kömür yığını gibi dikkat çekmeyecek gözden uzak yerlere saklanmışlardı. Bu kadar büyük bir araçta bir karınca bölüğünün saklanması bile oldukça kolaydı.

1 No'lu otobüs, gümbürdeyerek buharlarını gökyüzüne salıp anacaddede on dakika yol aldıktan sonra ilk durağına vardı. Birkaç dinazor yolcu otobüsten indi, iki yüz kadar asker karınca da onların omuzundaydı. Her karıncanın ağzında küçük bir gürleyen tahıl bombası vardı. Otobüsten indikten sonra karıncaların hepsi yaya kaldırımının kenarındaki çatlağın arasından sessizce içeri girdi. Narin, küçük, siyah bedenleri ıslak yaya kaldırımının rengiyle bütünleştiğinden anacaddede sisin içinde yürüyen dinazorlar onlardan bihaberdi. Bazen dinazorlar gelip geçiyor, kocaman cüsseleri yüzünden aşağısı karanlığa gömülüyordu. Hatta bazen dinazorların dev ayakları doğrudan karıncaların

içeri süzöldükleri çatlağa denk düşüyordu fakat karıncalar düzenli bir şekilde yürümeye devam ettiler. Dev kapısı bulutlara değiyormuş gibi gözükken bir binanın önüne gelip yukarı baktılar. Binanın üst yarısı yoğun sisin altında kalmış, gözükmiyordu. Karınca birliği bu kapının aralığından binaya süzüldü.

Dinozorların binalarının hepsi oldukça büyüktü. Her bir bina ayrı bir dünyaydı. Binalar o kadar genişti ki onlar için açık araziden farksızdı. Bu bina bir ambardı. Karıncalar, tepelime yığılmış mallara doğru emeklediler. Burası karanlık bir dünyaydı. Ambarın küçük penceresinden içeri çok az ışık giriyordu. Karıncalar hemen önlerinde dizilmiş duran dev fiçılara doğru gittiler. Bu fiçılarda gazyağı vardı. Dinozor dünyası hâlâ Elektrik Çağı'na girmediği için aydınlatma amacıyla gazyağı lambaları kullanıyordu. Yaptıkları dikkatli bir araştırmada ambarın tabanında birkaç ıslak yer buldular, bu ıslaklık fiçılardan sızan gazyağı yüzündendi. Ağızlarındaki gürleyen tahıl bombalarını bu yağ sızıntıların üstüne yerleştirdiler. Kısa sürede yüz bomba yerleştirilmişti. Askeri birliğin hepsi yüzbaşılarının verdiği emir doğrultusunda aynı anda bombalarının fitiline karınca asidini püskürttü. Karınca asidi bombaların dış kabuğunu yavaşça aşındırmaya başladı. Bombalar altı saat sonra, öğleden sonra saat iki de patlamak üzere ayarlanmıştı.

Bu sırada Dev Kaya Şehri'nin yollarındaki bin otobüs her bir durakta durduğunda kaçak karınca ordusu da otobüslerden aşağıya inerek şehre yayılmaya başladı. Öğlen saatine varıldığında, karınca imparatorluğunun yüz tabura ayrılmış bir milyon askerlik kara ordusu, Dev Kaya Şehri'nin her köşesine saklanmış hâldeydi. Taşıdıkları bombaları da uygun yüzeylere yerleştirmişlerdi. Bir milyondan fazla bomba artık devlet binalarında, pazar yerlerinde, okullarda, kütüphane-

lerde ve evlerdeydi. Hepsi, öğleden sonra saat ikide infilak etmek üzere ayarlanmıştı.

Dinozor İmparatorluğu'nun imparatorluk sarayında İmparator Wu Lusi, Mine Şehri'ndeki savaş alanından yenilgiyle geri dönen birkaç askerinin çıkardığı gürültüden uyandı. İmparator, Lavrasya'dan gelen birkaç general valiy-le beraber, bütün gece süren bir ziyafete katılmış ve ancak sabaha karşı uyumuştı. Gelen o birkaç askerden, General Yi Xita'nın ve iki bin askerinin yarısının bertaraf edildiğini öğrendiğinde önce kendisiyle dalga geçildiğini sandı ve öfkesine hâkim olamadı. Tam onları askeri mahkemeye sevk etmek üzereydi ki karıncaların oluşturduğu tehdidi kavramasını sağlayacak gelişmeler yaşandı.

İmparatorluk sarayının komutanı, elinde bir kumaş parçasıyla yatağının başucuna gelince, "Geri zekâlı, yastık kılıfıyla ne yapıyorsun?" diye kükredi. Bugün etrafındaki herkesin aptalca davrandığını düşünmeye başlamıştı, hepsini ölüm cezasına çarptırma arzusuyla doldu.

"Majes... majesteleri bunu yeni buldum, bakınız..." Komutan yastık kılıfını Wu Lusi'ye doğru uzattı, üstünde karıncaların kemirdiği bir sıra küçük delik vardı. Saraya sızan karıncalar, imparator uyuduğu sırada yatağına tırmanarak yatağının kenarına şöyle yazmışlardı:

İSTEDİĞİMİZ AN HAYATINA SON VEREBİLİRİZ!

Wu Lusi, yastık kılıfına baktığında bütün vücudunda bir ürperti dolaştı, titremekten kendini alamadı. Hortlak görmüş gibi etrafına bakındı. Diğer dinozorlar da hemen yere eğilerek dört bir tarafa bakınmaya başladı ancak karıncalardan hiçbir iz yoktu. Sadece yastık kılıfındaki o yazı

odaya geldiklerinin bir ispauydı. Dinozorların bilmedikleri şey ise, karıncaların fark ettirmeden gruplar hâlinde içeriye girdikleri ve sadece bu yazıyı bırakmakla kalmayıp aynı zamanda saraya binlerce gürleyen tahıl bombası yerleştirdikleriydi. Dinozorların fark etmediği sarı renkteki küçük topaklar perdelere, yatağın ayak uçlarına, kanepelere, lüks ahşap mobilyalara, üst üste dağ gibi yığılmış dosyaların arasına yerleştirilmişti.

Saraydaki bombaların dış kabuğu karınca asidiyle yavaş yavaş aşınıyordu. Dev Kaya Şehir'deki o diğer bir milyon gürleyen tahıl bombası gibi bunların hepsi de öğleden sonra saat ikide patlamak üzere ayarlanmıştı.

Dinozor İmparatorluğu'nun savaş bakanı dikleşerek imparatoruna, "Majesteleri, ben sizi önceden uyarmıştım. Farklı türler arasında yapılan savaşın şartları eşit değildir, büyükler güçlüdür ancak küçük olmanın da avantajları vardır. Karıncaları hafife almamalıyız!" dedi.

"Peki o zaman, bir sonraki taktiğimiz ne olacak?" diye sordu Wu Lusi iç çekerek.

"Lütfen, kalbinizi ferah tutun. Memurlarınız her şeyi önceden ayarladı. Sizi temin ederim ki hava kararmadan ordumuz Mine Şehri'ni dümdüz edecektir!"

Birinci saldırıdan üç saat sonra, dinozor ordusu Mine Şehri'ne doğru ikinci harekâtı başlattı; harekete geçen orduda hâlâ iki bin dinozor vardı, yine aynı savaş düzeniyle Mine Şehri'ne doğru saldırıya geçildi ancak bu sefer her bir dinozorun kafasında kocaman bir demir miğfer vardı.

Mine Şehri'ndeki karıncaların taburları, yine aynı savaş taktiğini kullandılar. Mancınıklarla karınca topları fırlatıyorlardı ve birkaç yüz bin karınca topu dinozor birliğine doğru uçuyordu, âdeta karınca yağıyordu. Ancak bu kez, kafaya ulaşan karınca ordusu, dinozorların vücudunun içi-

ne giremedi. Kafalarına taktıkları metal miğfer, başlarına sıkı bir şekilde oturtulmuştu. Yüzlerini koruyan siperliğin tamamı da camdan yapılmıştı. Nefes aldıkları yer, ince bir demir ağıla sıkıca örtülmüştü, birleşme yerlerinin izi gözük-müyordu. Miğferler boyun kısmında bir iple sıkıca bağlan-mış, hepsinin kafası emniyet altına alınmıştı. Karınca or-dusunun komutanı Dong Lila da bir dinozorun miğferinin üstünde, durduğu yerden pişmanlık dolu gözlerle etrafa ba-kıyordu. İki ay önce karınca zanaatçıları bu miğferleri ken-di elleriyle yapmıştı. Nefes alınan delikteki incecik demir ağı da karıncalar özenle örmüştü. Dinozorlar, bu miğferleri arıcılık işinde kullanmak üzere yaptırdıklarını söylemişler-di. Karınca dünyası gibi, dinozor dünyası da savaşa gizlice hazırlanmıştı.

Karınca yağmurunun başarısızlığından sonra ordu, di-nozorları durdurmak için savunmalarında yay ve ok kullan-maya karar verdi. Bir buçuk milyon karıncanın yayıyla oku aynı anda ortaya çıktı: Sayısız küçük ok dinozor ordusuna doğru fırlatıldı. Bunlar tıpkı rüzgârla havalanan kum tane-leri gibiydi ama dev dağ kütlesine benzeyen dinozor ordu-sunu öldürecek veya yaralayacak kadar güçlü değildi. Oklar dinozorların kalın, sert derisinden sekip yere düşüyordu.

Dinozor ordusu karınca kalabalığının üstüne basarak ilerledi, bastıkları yerde onları ezerek öldürdüler. Her bir dev ayak, arkasında binlerce ezilmiş karınca bırakıyordu. Dev ayakların öldürmediği karıncalar ise, endişe içinde baktıkları dev cüsseli dinozorların Mine Şehri'ne doğru git-mesini izliyorlardı.

Dinozor ordusu şehre vardığında çıldırmış gibi her şeyi tekmeleyip çığnedi. Mine Şehri'nde inşa edilmiş binaların çoğu küçük bir dinozorun bacağı kadardı ve hepsi ayaklar altında birer birer dümdüz edildi. Bu sırada Mareşal Dong

Lila ile birkaç asker karınca, tırmandıkları bir dinozorun miğferinin üstünde durmuş, nefes deliğinden içeri girebilecekleri bir yer arıyorlardı. Durdukları yerden dinozorun gördüğü şeyi görüyorlardı, o anda kendi türlerinin ne kadar küçük olduğunu anladılar.

Bu *Tyrannosaurus*, imparatorluk ticaret kulesinin önüne gelmişti. Üç metrelik gökdelen, karınca ülkesinin en uzun binası ve karınca mimarisinin en üst noktasıydı fakat bu cüsseli yırtıcıların kalçasına bile zor varıyordu. *Tyrannosaurus* çömeldiğinde onun başına tutunan karıncalar da kayıp bir an ağırlıklarını yitirdiklerini sandılar. Dinozorun miğferi bu büyük gökdelenin tepesiyle aynı seviyeye inmişti.

Dinozor, bu büyük binayı birkaç saniye inceledi. Daha sonra, iki dev pençesiyle binanın kalın girişini kavradı ve birden yerinden çekip çıkardı! Ayğa kalktı, dev binayı yukarıda tutarak tekrar merakla inceledi, gökdelen onun için ilginç bir oyuncaktı sanki. Dinozorun tepesindeki karıncaların hepsi onun kaldırdığı gökdelene baktı. Gökdelenin parlak lacivert yüzeyinde beyaz bulutların yansıması görölüyordu. Binanın yüzeyinde bulunan sayısız penceresinde güneş ışığı parlıyordu. Karıncalar, okula yeni başladıklarında, öğretmenlerinin onları Mine Şehri'ni kuşbakışı görmeleri için bu büyük binanın en üst katına çıkardığını hatırlamışlardı. *Tyrannosaurus*, bu dev kuleyi baş aşağıya çevirerek tekrar baktı, upuzun kule dev pençeleri arasında birden ikiye bölününce küfür etti. Bölünenlerden önce birini, sonra da diğerini uzağa fırlatı. İkiye ayrılmış büyük kulenin parçaları havada yükselip uzaktaki yıkılmış bina kalabalığının orta yerine düştü. Yıkık binaların arasında ayakta duran birkaç binayı da devirdi.

İki bin dinozorun (o kadar büyüklerdi ki hepsi aynı anda Mine Şehri'nin sınırları içinde bulunamıyordu) ayak-

ları altındaki karınca ülkesi başkenti, birkaç dakika içinde yıkılmış, ufalanarak parçalanmıştı. Dinozor ordusu, Mine Şehri'nin yıkıntıları ve toz dumanının arasında zafer çılgınlıkları atmaya başlamıştı ancak bu çılgınlıklar kısa sürede kesildi. Dinozorlar, Dev Kaya Şehri'ne doğru baktıklarında birden donup kaldılar.

Dinozor ülkesinin başkentinden siyah dumanlar yükseliyordu.

Wu Lusi etrafını saran nöbetçileriyle beraber, yoğun duman altında kalmış imparatorluk sarayından kaçmıştı. Yolda içişleri bakanıyla karşılaştı.

“Majesteleri, felaket, bütün şehir yanıyor!” diye söylendi bakan.

“İtfaiye ekiplerini yollayın, yangını söndürsünler!”

“Bütün şehir alevler içinde. İtfaiye ekiplerinin hepsi imparatorluk sarayındaki yangını söndürmekle meşgul!”

“Yangını kim başlattı, karıncalar mı?”

“Onlardan başka kim olabilir ki! Bugün öğleden sonra bir milyona yakın karınca gizlice şehre girmiş!”

“Hay lanet haşereler, yangını nasıl başlatmışlar?”

“Bunu kullanmışlar, majesteleri...”

İçişleri bakanı konuşurken kâğıt bir paket açarak imparatora uzattı. Wu Lusi o kâğıda uzunca baktı ama bakanı ona dev bir büyüteç uzatana kadar bir şey göremedi. Büyüteçle tekrar baktığında, kâğıtta birkaç tane gürleyen tahlıl bombası gördü. “Bunlar, şehir karakolunun uyanıklığı sayesinde şehre sabah gizlice girmeye çalışırken yakalanan bir grup karıncanın üstünde bulundu!”

“Bu nedir? Karınca pisliği mi?”

“Bu bir çeşit minyatür bomba! Karınca asidiyle tutuşturuluyor fakat patlama zamanı ertelenebiliyor. Şehrin önemli yerlerine koymuşlar, bombaların en az beşte biri yangın

başlatmış olmalı. Bu hesapla şehirde iki yüz bine yakın yangın başladığını söyleyebiliriz. İmparatorluğun bütün itfaiye ekipleri bir araya gelse bile, böylesine bir yangın dizisini söndüremez!”

Wu Lusi boş bir ifadeyle uzağa, siyah dumanla kaplanan gökyüzüne baktı, tek bir söz edemedi.

İçişleri bakanı, “Yüce efendim, başka çaremiz yok. Şehri hemen terk etmeliyiz,” diye kısık sesle konuşmasına devam etti.

Gece bastırıldığında, Dev Kaya Şehri artık bir yangın denizine dönüşmüştü. Alevlerin kırmızılığı karanlığı aydınlatmıştı, Gondvana düzlüğü tıpkı şafak zamanı gibiydi. Şehrin dışındaki yollar şehri terk eden, kaçışan dinozorlarla ve onların arabalarıyla dolmuştu. Her bir dinozorun gözünden korku yansıyor. İmparator Wu Lusi ile birkaç bakan bir tepenin üstünde durmuş, uzaktan yangını seyrediyordu.

“Büyük kıta Gondvana’nın kara kuvvetlerine şu emri ilet, bütün karınca şehirlerine saldırılsın, hepsi yerle bir edilsin. İmparatorluğun ordu birliği de gemilerle taşınarak her bir kıtadaki karınca kolonilerinin tamamını yeryüzünden silsin!”

Böylece karıncalarla dinozorlar arasındaki savaş devam etti. Savaşın yangını kısa sürede Gondvana’nın dört bir yanına yayıldı. Bir ay içinde her bir toprak parçasına ulaşarak büyük bir dünya savaşına dönüştü. Savaş, her iki dünyaya büyük felaket getirdi: Birbiri ardına dinozor şehirleri yangın deniziyle kavrulup yok olurken, karınca şehirleri de dinozorların dev ayakları altında ezilip moloz yığınına dönüşüyordu.

Karıncalar, dinozorların şehirlerine saldırdıklarında tarlalarını ve ormanlarını da yakmışlardı. Alabildiğine uzanan geniş arazilerine sık sık binlerce, on binlerce gürleyen tahıl bombası yerleştiriyorlardı. Sebep oldukları büyük yangınların yayılması engellenemiyor, söndürüleliyordu. Büyük

yangınlar, her bir toprak parçasındaki ağaçlığa ve çayıra yayılarak dumanlarıyla gökyüzündeki güneşi kararttı. Beşeri bir ekolojik felaket ortaya çıktı. Mahsuller heba oldu, yemek ihtiyacı fazla olan dinozorlar ortaya çıkan bu kütlikle açlığa sürüklendi. Karıncaların sayısız birlikleri her gütükleri dinozor diyarını yağmalyordu. Hâla dinozorlara içeriden saldırma taktiğini uyguluyorlardı. Bu durum, dinozorların yüreğine korku salarak ödlerini patlatıyordu. Dinozorlar artık maskelerini sürekli kullanıyorlardı, uyudukları zaman dahi başlarından kesinlikle çıkarmıyorlardı çünkü ufacak bir karınca bile, dinozorların devasa vücutlarına istediği gibi girebiliyordu.

O dönemde, karınca dünyası da dinozorların saldırılarından ciddi zarar görmüştü. Neredeyse her karınca şehri yıkıldığından karıncalar tekrar yerin alunda şehirler kuruyordu ama bu yerleşim yerleri de kısa sürede dinozorlar tarafından keşfedilip yıkılıyordu. Dinozorlara zarar vermeyen ama karıncaların ölümüne sebep olan bir çeşit zehir kullanıyorlardı. Bu zehir çok sayıda karıncayı telef etmekle kalmamış, serbest hareket etme imkânını da büyük ölçüde kısıtlamıştı. Karıncalar zaten önceden de Karınca İmparatorluğu arasındaki ulaşımı sağlamakta dinozorlara bağımlıydı. Birbiri ardına gelen dinozor saldırılarının etkisiyle iletişim gün geçtikçe zorlaşmıştı. Ulaşımın kısıtlanmasıyla karınca dünyası sonunda dağılmanın eşiğine geldi.

Fakat savaşın daha önemli bir başka sonucu olmuştu: Kretase Uygarlığı, dinozor-karınca ittifakı sayesinde geliştiğinden bu ittifakın parçalanması her iki dünyanın da toplumu üzerinde ölümcül etkilere sebep oldu. Toplumsal ilerleme duraksadı ve gerilemenin işaretleri belirdi. Kretase uygarlığı kısa sürede zora girdi.

Dinozorlar ve karıncalar tüm kaynaklarını bu savaşa

yönlendirseler bile iki taraf da savaş alanında üstünlük kazanamıyordu ve mücadele bir yıpratma savaşına dönmüştü. İki ülkenin komutanları nihayet yaşananların gerçekliğini kavradılar. Bu, kazananı olmayan bir savaştı, sonucunda da büyük Kretase uygarlığı yok olacaktı.

Savaşın beşinci senesinde, taraflar savaşı durdurmak için görüşmelere başladı. Bunun dönüm noktası, Dinozor İmparatorluğu'nun imparatoru ile Karınca İmparatorluğu'nun kraliçesi arasında yapılan tarihi zirveydi.

Toplantı, Dev Kaya Şehri'ndeki harabelerde yapıldı. Beş sene önce yapılan dinozor-karınca zirvesi, yine imparatorluk sarayında gerçekleşmişti ancak saray önceki muhteşemliğini kaybetmiş, büyük yangının ardından harabeye dönmüştü. Büyük duvarların çatlakları arasından bakıldığında uzakta yangınlardan kararmış binalar görülebiliyordu: Yok edilmiş şehir artık yabani otlar ve sarmaşıklarla kaplanmıştı. Orman şehri âdeta yutmuştu. Güneş, uzaktaki orman yangınının dumanına bir saklanıyor bir görünüyor, sarayın harabeleri üzerinde değişen ışık gölgeleri yaratıyordu.

Wu Lusi ayaklarının ucunda duran kraliçe karıncaya bakarak, "Sizi tanıyamadım, siz sanki Kraliçe La Xini değilsiniz?" dedi.

"O aramızdan ayrıldı. Biz karıncaların yaşamı çok kısadır. Ben aynı soydan II. La Xini'yim," dedi karıncaların kraliçesi, bu kez de ona on bin karıncadan oluşan kelime ordusu eşlik ediyordu. Wu Lusi, aşağıya doğru bakarak karıncaların dizilip ortaya çıkardıkları yazıyı okuduktan sonra, "Artık savaşı sona erdirmeliyiz!" dedi.

"Aynı fikirdeyim!" dedi II. La Xini.

Wu Lusi eğilerek, "Eğer savaş devam ederse, karıncalar gene leşlerin iskeletlerinde et arayacak, ölü kınkanatlıları küçük deliklerine sürükleyecek..." diye devam etti.

II. La Xini, "Eğer savaş devam ederse, dinozorlar gene

ormanlarda yiyecek arayacak, kendi türlerini parçalayıp yemek diye yutacak!" diye cevap verdi.

Wu Lusi karıncaların kraliçesine, "Peki, o zaman, majesteleri, sizin bu savaşı bitirecek özel bir teklifiniz var mı?" diye sordu.

"Savaşın nedenini konuşarak söze başlayalım, İmparator. Dinozorlarla karıncaların çoğu, savaşın asıl çıkış nedenini çoktan unutmuştur!"

"Ben hatırlatayım, Tanrı'nın suretiyle alakalıydı. Tanrı karıncaya mı yoksa dinozora mı benziyor tartışmasından dolayı çıkmıştı.

"Dinozor ülkesinin en önde gelen bilgeleri, son birkaç senedir bu sorunun cevabını araştırdılar ve nihayet bir sonuca vardılar; Tanrı ne karıncaya benziyor ne de dinozorlara. Tanrı'nın şekli yok, aynı bir rüzgârın esintisi, bir ışık huzmesi ya da bütün dünyayı saran hava gibi, her kum tanesinde ve her bir su damlasında onun izi var."

"Karıncaların sizin gibi karmaşık çalışan beyinleri yok, bu felsefi düşünceyi anlamak bize zor geliyor ama ben de bunu kabul ediyorum. İçgüdülerim bana Tanrı'nın gerçekten de şekilsiz olduğunu düşündürüyor. Karınca dünyasında artık putperestlik yasaklandı."

"Dinozor dünyasında da putperestlik yasaklandı. Böylece, majesteleri, karıncalar ile dinozorların artık aynı Tanrı anlayışını paylaştıklarını söyleyebilir miyim?"

"Siz nasıl isterseniz, majesteleri..."

Böylece, I. Dinozor-Karınca Savaşı'nın sonuna gelindi. Bu kazananı olmayan bir savaştı.

Savaşın sonra, çok geçmeden dinozor-karınca ittifakı tekrar kuruldu. Yeni şehirler, harabelerinin üstünde yeniden inşa edildi.

Yıkıntıları ateşle yıkanmış Kretase uygarlığı bir kez daha doğdu.

BİLGİ ÇAĞI

Zaman uçup gitti, yine bin yıl geçti.

Kretase uygarlığı Elektrik ve Atom Çağı'ndan sonra Bilgi Çağı'na vardı.

Artık dinazorların şehirlerinde, on bin metre yükseklikteki gökdelenler dikiliydi. Bu binalardan aşağıya bakmak yüksek irtifa uçaklarından bakmak gibiydi, bulutlar sanki büyük yeryüzünü sarmalıyordu. Bu dev gökdelenlerin dikildikleri yerde bir araya gelen bulut denizinin on bin li'lik yüksekliğinde yaşayan dinazorlar, gökdelenin zemin katındaki kapı görevlisine telefon açıp aşağıda yağmur yağıp yağmadığını soruyor, buna göre işten eve dönerken yanlarında şemsiye taşıyıp taşımayacaklarına karar veriyorlardı. Şemsiyeleri çok büyüktü, aynı bizim sirk çadırlarımızın yuvarlak tepesi kadardı. Arabaları artık benzinle çalışıyordu ama hâlâ her bir arabanın büyüklüğü apartmanımız kadardı, hareket ettiklerinde yeryüzü sallanıyordu. Uçakları, aynı bizim dev gemilerimiz kadardı. Uçuşları aniden gümbürdeyen gök gü-

* Shi li (市里): Çin uzunluk birimi, 1 li yaklaşık 0,5 kilometredir, burada kullanılan on bin li sonsuz anlamındadır -çn.

rûltûsü gibiydi, yeryüzüne kocaman gölgeleri düşüyordu. Hatta dinazorlar, uzayı keşfetmeye de başladılar. Yerkürenin yörüngesine çok sayıda uydu ve uzay gemisi yolladılar. Bu uzay gemileri o kadar büyüktü ki yeryüzünden yukarı bakıldığında şekilleri fark ediliyordu.

Bütün dünyada dinazorların nüfusu, Buhar Makinesi Çağı'ndan onlarca kat daha fazla artmıştı. Çok fazla yiyip çok çeşitli tüketiyorlardı, bu yüzden dinazor toplumunun tükettiği mal ve malzemeler aşırı miktardaydı. Bu tüketim ancak sayısız dev ölçekli çiftliklerde ve fabrikalardaki üretimle mümkündü. Fabrikalarda üretim için dev makineler kullanılıyor, sürekli üretim yapıldığı için yoğun dumanlar gökyüzünü kaplıyordu. Sonuç olarak, materyal üretim ölçeğinin muazzamlığı sebebiyle enerji kaynaklarının dolaşımı, doğal kaynaklar ve ekonomi oldukça karışıktı ve tek çözüm bunların bilgisayarlarla koordine edilmesiydi. Dinazorların dünyası, geniş ve karmaşık bir bilgisayar ağıyla birbirine bağlıydı. Bu bağlantıyı kuran makineler de devasaydı: Bilgisayarların her bir tuşu, bizim bilgisayar ekranımız kadardı, ekranları ise bizim bir duvarımızla eş büyüklükteydi.

Aynı dönemde, karınca dünyası da Bilgi Çağı'na girdi. Karınca dünyasının kaynakları, dinazor dünyasından tamamen farklıydı. Onlar, petrol ve kömür yerine rüzgâr gücünden ve güneşten faydalaniyorlardı. Karıncaların şehirlerine bakıldığında, çok sayıda rüzgâr türbiniyle dolu olduğu görülüyordu. Bunların her birinin şekli ve büyüklüğü, insan çocukların oynadığı rüzgârgülleriyle aynı boydaydı. Şehir mimarisinin yüzeyi, siyah renkte ışıltılı bir maddeyle kaplıydı, bunlar güneş bataryalarıydı. Karınca dünyasının bir diğer önemli keşfi ise, biyoenerji üretimi için kullandıkları hareket kabiliyetine sahip kas lifleriydi. Bu hareketli kas liflerinin şekli, aynı elektrik kablosu gibiydi. Bunlara sıvılar

zerk ediliyor, böylece kaslar esnekleşiyor ve bundan ortaya çıkan enerjiyle karınca arabaları ve hava taşıtları şarj ediliyordu. Karıncaların bilgisayarları pirinç tanesi kadardı, dinozorların bilgisayarlarına benzemiyordu. Elektrik girişleri yoktu, karmaşık organik tepkimeler yoluyla çalışıyorlardı. Karınca bilgisayarların ekranı yoktu, bilgi çıktısını fero-monlar yoluyla ulaştırıyordu. Sadece karıncalar bu incelikli, kompleks kokuları kolaylıkla ayırt edebiliyordu. Sonra duyuları sayesinde bu kokularla yollanan dil ve resim bilgisinin çevirisini yapıyorlardı. Bu tanecik bilgisayarlar da tıpkı dinozorlarınkı gibi büyük bir ağa sahipti ancak karıncalarınkinde ağ bağlantısından geçip giden elektromanyetik dalgalar yoktu, bunun yerine bilgi paylaşımını kimyasal kokular sağlıyordu.

Karınca toplumunun yapısı, bizim bugün gördüğümüz karınca kolonilerindekiyle aynı değildi, insan toplumuna daha çok benziyordu. Biyoteknolojinin embriyo üretimine adapte edilmesi nedeniyle kraliçeler, bugünkü karınca kolonisinde görülen konuma ve öneme sahip değillerdi.

1. Dinozor-Karınca Savaşı'nın sona ermesinin ardından karıncalarla dinozorlar arasında bir daha büyük bir savaş yaşanmadı. Dinozor-karınca ittifakı sürdü, Kretase uygarlığı düzenli olarak gelişmeye devam etti. Bilgi Çağı'nda dinozorlar, karıncaların özenli çalışma yeteneğine daha fazla ihtiyaç duydular. Dinozor dünyasının dev ölçekli fabrikalarının hepsinde karıncalar çalışıyordu. Dinozor işçiliğiyle yapılamayan küçücük parçaları ustalıkla tamamlıyor, tamir ediyorlardı. Ayrıca karıncalar, dinozor toplumunda bir diğer önemli alan olan tıp uzmanlıklarıyla da öne çıkıyorlardı. Dev iç organların tedavisinde hâlâ karıncalar kullanılıyordu. Çok sayıda üstün tıbbi tedavi yöntemine ve alete sahiptilerdi. Küçücük lazer neşterleri bunlardan biriydi ve

dinozorların damarlarının içinde gitmeye yarayan, gözle görünmeyen küçücük denizaltı modelleriyle de tıkanıkları açıyorlardı. Karıncalarla dinozorlar arasındaki iletişim için artık kelime ordusuyla dizilen sözcüklere ihtiyaç yoktu. Bir elektronik çeviri aleti, karıncaların koku lisanını doğrudan dinozor konuşmasına çeviriyordu. Sonuç olarak, binlerce, on binlerce karınca ordusunun tuhaf dizilimiyle sözcükler ortaya çıkarma metodu, antik çağa ait bir mit gibi zamanla ortadan kayboldu.

Gondvana'nın Karınca İmparatorluğu en sonunda, büyük kıtalara dağılmış vahşi karınca kabilelerini, bütün karınca dünyasını yöneten *Karınca Federasyonu* adı altında topladı.

Karınca dünyasının aksine, Dinozor İmparatorluğu ikiye ayrıldı. Büyük kıtada Gondvana İmparatorluğu sürerken diğer dinozor ülkesi olarak da Lavrasya Cumhuriyeti kuruldu. Geçip giden bin yıllık zamanda hâkimiyetleri genişledi. Gondvana İmparatorluğu, ilerde Hindistan, Antarktika ve Avustralya olacak toprakları ele geçirdi. Aynı dönemde, Lavrasya Cumhuriyeti de hâkimiyetini genişleterek ilerde Asya ile Avrupa olacak iki büyük kıtanın topraklarını ele geçirdi. Gondvana İmparatorluğu'nun çoğunluğunu *Tyrannosaurus rex*'ler oluştururken, Lavrasya Cumhuriyeti'nin büyük kısmı *Tarbosaurus bataar*'lardan oluşuyordu. İki ülkenin yayılmacı tarihinde sık sık savaşlar yaşandı. Buhar Makinesi Çağı'nın geç döneminde iki ülkenin ordusu da muazzam büyüklükteki savaş filolarıyla savaşmak üzere iki devasa kıtanın birbirine çok yaklaştığı boğazdan geçti. Düzlüklerde yüzlerce, on binlerce dinozor öldürüldü. Cesetler dağ gibi yığıldı, kanlar nehir olup aktı.

Dinozor dünyası daha sonra Elektrik Çağı'na girdi. Dev kıtalardaki dinozorların arasında yine sayısız kere büyük

savaşlar patlak verdi. Her bir savaşla şehirlerin büyük bölümü yangın denizine veya harabeye dönüşüyordu. Ancak iki asır sonra, Nükleer Çağı'na girdiklerinde savaşlar nihayet sona erdi. Bu, tamamıyla nükleer gücünün caydırıcı sonucundan kaynaklanıyordu. İki büyük ülke de büyük ölçekte termonükleer silahlar üretmişti. Savaş patlak verir ve nükleer başlıklar yollanırsa, yerkürede yaşam yok olurdu. Yok olma korkusu dinazorları kritik bir barışa mecbur etti.

Akıp giden zamanla, dinozor toplumu yerkürede birden çoğaldı. Nüfusları süratle arttı, kıtalar fazla kalabalıklaştı. İki büyük sıkıntı: Çevre kirliliği ve nükleer savaş tehdidi, her geçen gün daha tehditkâr hâle geliyordu. Karınca ile dinozor dünyalarının arasındaki husumet bir kez daha ortaya çıktı.

Kretase uygarlığında yine siyah bulutlar belirmişti.

DİNOZOR-KARINCA ZİRVESİ

Buhar Makinesi Çağı'ndan beri, her sene dinazor-karınca zirvesi yapılıyordu. Bu, Kretase dünyasının en önemli toplantısıydı. Bu zirvede dinazorlarla karıncaların liderleri, iki dünya arasındaki ilişkileri ve dünyanın tekrar eden büyük sorunlarını tartışıyorlardı.

Bu yılın dinazor-karınca zirvesi, Gondvana İmparatorluğu'nun en büyük binası Dünya Salonu'nda yapıldı. Duvarları o kadar büyüktü ki içinde kendi mikroiklimini geliştirmişti; muazzam dev kubbesinde sık biriken bulutlar, yağmurla kar yağdırıyordu, değişen ısı sebebiyle sık sık aniden şiddetli rüzgârlar ortaya çıkıyordu. Mimar dinazorlar bunu inşaat sırasında tahmin edememişti. İçerinin iklimiyle büyük salon artık anlamını yitirmişti çünkü açık havada olmaktan farksızdı. Birkaç kez zirve, yağmur ya da kar altında yapılmıştı. Başka çare bulunamayınca büyük salonun ortasında başka bir toplantı salonu inşa edildi. Fakat bugün, Dünya Salonu'nun havası çok güzeldi. Kubbesinden yüz dev lamba sarkıyor; küçük, parlak güneşler gibi gözüküyordu.

Gondvana İmparatoru ile Lavrasya Cumhuriyeti'nin Başbakanı, iki tarafın temsilcileriyle beraber dev yuvarlak masanın etrafında oturmuşlardı. Salonun ortasındaki yuvarlak masa futbol sahası büyüklüğündeydi, devasa salonun ortasında ufacık kalıyordu. Karınca Federasyonu Yüce Konsülü Kaşika'nın önderliğindeki karınca temsilcileri salona ancak varmıştı; hava taşıtları, beyaz tüyler gibi yuvarlak masanın ortasına doğru süzülüyordu. Masanın kenarına vardığında dinozorlar araçlara üflediler. Bunun üzerine araçlar tüy gibi baş aşağı dönerek uçuşmaya başladığında dinozorların hepsi kahkahalar attı. Bu, zirve toplantılarının geleneksel şakasıydı. Bazı karıncalar, taşıtlarından masanın üstüne düştü. Çok hafif olduklarından aralarında yaralanan olmamıştı, masanın ortasına doğru yürümeye başladılar. Geride kalan karıncalar, büyük bir gayretle hâkim oldukları hava taşıtlarını masanın ortasına doğru yönlendirerek kristal bir tepsinin üzerine, zirve toplantısındaki yerlerine kondurdular. Yuvarlak masanın etrafındaki dinozorlar, bu uzaklıktan karıncaları açıkça göremiyorlardı. Bu yüzden düz tepsiye yerleştirilen bir kamera, karıncaları masanın dev ekranına yansıtıyordu. Karıncalar dinozorlarla aynı büyüklükteydi. Bu halleriyle küçücük haşerecikler, dinozorlardan daha cesur ve güçlü gözüküyorlardı. Metale benzeyen vücutlarıyla kudretli birer savaş makinesi gibiydiler.

Stegosaurus dinozorlarından olan genel sekreter, başının arkasındaki uzun kemikli pullarını oynatarak zirveyi başlattığını ilan etti. Toplananlar bir anda sessizleşti. Bir araya gelenlerin hepsi birden ayağa kalkarak uzun bir bayrak direğine çekilmiş Kretase uygarlığının bayrağına karşı saygılarını sundu. Bayrağın üstünde, farklı dinozorların özelliklerine sahip, kocaman bir dinozor şekli yükselen güneşin

alundaydı. Yanında muazzam büyüklükte bir karınca şekli vardı ve birçok karıncadan oluşuyordu.

Toplantı, gündemindeki ilk maddeyle açılışını yaptı, dünyanın önemli krizleri hemen tartışılmaya başlandı.

Karınca Federasyonu'nun başkanı olan Kaqika raporunu okudu, bu ince uzun kahverengi karınca dikleşen iki anteniyle koku lisanını yaydıkça çeviri aleti sözlerini dinozor diline çeviriyordu.

“Uygarlığımız artık uçurumun kenarına vardı,” dedi Kaqika, “Dinozor dünyasının dev endüstrisi yerküreyi öldürüyor! Ekosistem mahvoluyor, atmosfer yoğun dumanla ve zehirle dolu, orman ve çayırlar hızla kayboluyor. En son keşfedilen Antarktika kıtası baştanbaşa çöle dönüşen ilk kıta oldu, diğer kıtalar da aynı kaderi paylaşacak! Doğanın istismarı artık okyanuslarda da sürüyor. Balık avı ve kirlenme bu hızla devam ederse okyanuslar yarım asır içinde ölecek. Nükleer savaş tehlikesiyle karşılaştırıldığında bu bile hiç kalır. Dünya şu an barış içinde ama barışı nükleer caydırma yoluyla korumaya uğraşmak cehennem alevleri üzerinde ip cambazlığı yapmaya çalışmak gibi bir şey. Her an nükleer savaş çıkabilir ve iki büyük dinozor ülkesinin sahip olduğu nükleer silahlar yerküredeki yaşamı yüz kere yok edebilecek kapasitede!”

“Bu herkesin bildiği bir gerçek!” dedi dudaklarını küçümseyici bir tavırla büken Lavrasya Başbakanı *Tarbosaurus Duoduomi*.

“Bunun asıl nedeni, yaşam tarzınız dolayısıyla doğal kaynakları aşırı tüketmeniz!” Kaqika konuşmasına Duoduomi'yi işaret ederek devam etti, “Senin bir öğünde yediğin, koca karınca şehrinin bir gününe yeter. Bu gerçekten adil bir dünya değil!”

“Küçük haşerecik, bu hiç doğru değil!” dedi Gondvana

İmparatoru *Tyrannosaurus* Dadasi, gök gürültüsünü andıran güçlü sesiyle, "Büyükklüğümüz bizim elimizde değil ki. Hepimizin açlıktan ölmesini mi tercih edersin? Yaşamak için tüketmemiz, tüketmemiz için de dev ölçekli endüstri ve enerji lazım," dedi.

"O zaman yenilenebilir enerji kullanın."

"İmkânsız, Karnıncaların kullandığı o küçük türbinler ve güneş enerjinizin yarattığı azıcık elektrik, bizim elektronik kol saatimizi çalıştırmaya bile yetmez. Dinozor toplumu, tüketimi büyük olan bir toplumdur. Kömür, petrol ve elbette nükleer enerji kullanmak zorundayız. Kirlilik kaçınılmaz."

"Ama nüfusunuzu kontrol altına alarak tüketimi azaltabilirsiniz. Bugün, dinozor dünyasının nüfusu yedi milyan geçti, daha fazla çoğalamazsınız!"

Dadasi başını sallayarak, "Üreme, her yaşam formunun doğal içgüdüsüdür. Yayılmak uygarlığın doğal bir parçasıdır. Bir ülkenin gücünü koruması için çoğalan nüfusa ihtiyacı vardır. Eğer Lavrasya yumurtalarını kırıp parçalayacaksa, biz Gondvana'daki dinozorlar da bunu yaparız. Onların kırıp parçaladıklarının sayısı bizim kırıp parçaladıklarımızla aynı olmalı."

"Ama majesteleri, Gondvana'nın nüfusu Lavrasya'nınkinden dört milyar daha fazla!" diye Duoduomi itiraz etti.

"Başbakanım, Lavrasya'nın nüfusunun artış hızı, Gondvana'ninkine göre yüzde üç daha fazla!" dedi Dadasi cevap.

Kaşıka, iki anteniyle Duoduomi ile Dadasi'yi işaret ederek, "Doğa, yeryüzündes açgözlü yaratıkların çoğalmasına izin vermez. Ancak bir felaketle karşılaştığımızda mı farkına varacaksınız bunun?" dedi.

"Ha ha, felaket mi? Dinozor ırkı milyonlarca yıldır hayatta. Karşılaşmadığımız felaket yok!" diye güldü Duoduomi.

“Doğru, böyle bir şey başımıza gelirse bir çare buluruz. Dinozor ırkı doğası gereği işleri akışına bırakır. Gelecek olan her neyse yüzleşiriz, geçip gider. Bizler, korku bilmeyen bir ırkız,” dedi Dadası dev pençesini sallayarak.

“Ama şu anda karşı karşıya olduğumuz nükleer tehlikeden bile korkmuyor musunuz? Yok edici felaket geldiği zaman, nasıl bir yol takip edebilirsiniz ki?” dedi Kaqika.

Dadası onaylarcasına, “Ah haşerecik, bu noktada anlaşıyoruz işte. Bizler de nükleer silahları sevmiyoruz ancak Lavrasya’da çok fazla olduğundan bizim de başka çaremiz yok. Önce onlar silahlarını imha ederse bizler de imha etmeye hazırız,” dedi.

Duoduomi, Dadası’ye, “Hehehe...” diye alaycı bir şekilde gülerek, “Efendim, sizin, Gondvana ülkesinin güvenilirliği kaldı mı ki?” dedi.

“Herkesten önce sizler nükleer silahınızı yok etmelisiniz çünkü atom silahlarını herkesten önce Lavrasya icat etmişti.”

“Ama Gondvana ülkesi de herkesten önce kıtalararası güdümlü mermiyi üretmişti...”

Kaqika salladığı antenleriyle konuşmalarını keserek, “Burada, birkaç yüz sene öncesinin işini ne diye sorguluyoruz ki? Gerçekle yüzleşmemiz lazım!” dedi.

Dadası, “Gerçek olan şu, Lavrasya sadece sırtını dayadığı nükleer silahlara güveniyor, nükleer silah olmadan bir saldırıya bile dayanamaz! Weila Düzlüğü Savaşı’nı hatırlayın, Gondvana’nın ilk imparatorunun liderliğinde iki buçuk milyon *Tyrannosaurus*, Antarktika kıtasında Lavrasya’nın beş milyon *Tarbosaurus* kaybetmesine neden olmuştu. Şimdi bile Antarktika’nın merkezinde, Lavrasya dinozorlarının iskeletlerinden oluşan muhteşem bir zafer dağı var.”

“Öyleyse majesteleri Dev Kaya Şehri’nin ikinci kez harabe oluşunu da hatırlıyordur?” dedi Duoduomi hemen

cevaben, "Lavrasya'nın hava kuvvetinin sadece dört yüz bin kanatlı dinozoru, Gondvana'nın başkentinin üzerinden uçarak bir milyon bomba atmıştı. Lavrasya ordusu şehre girdiğinde, Gondvana dinozorları çoktan pirzolaya dönmüştü. Ha ha ha..."

"Doğru, Lavrasya dinozorları böylesine korkaktır işte, sadece havadan ve uzun menzilden atış yapan silahlarıyla sinsice saldırı yaparlar. Yüz yüze savaşıma cesaretiniz yok. Ah, siz sadece kalabalık ve alçak zavallı kurtçuklarsınız!"

"O zaman, majesteleri, neden hemen şimdi herkese kimin zavallı kurtçuk olduğunu göstermiyoruz?" diyen Duodumi dev yuvarlak masanın üstüne bir çırpıda sıçradı, yuvarlak kaldırarak salladığı iki dev pençesiyle Dadasi'ye doğru atıldı. Gondvana İmparatoru da hemen kavgaya katılmak üzere yuvarlak masanın üzerine sıçradı, öteki dinozorlar kavgaya karışmadı, sadece yuvarlak masanın etrafında toplanarak heyecanlarıyla alkış tuttular. Uluslararası zirvelerde bu tür kavgalar dinozor dünyasında sık görülürdü. Karıncalar da bu tuhaf durumu sadece seyredereklerdi. Önceki seferlerde de yaptıkları gibi vakit kaybetmeden sağlam görünümlü kristal tepsinin altına saklanıp dinozorların dev ayakları altında ezilmekten korundular. Kristal tepside, iki dinozor birbirinin etrafında dönüp duran dev dağlar gibi gözüküyordu. Yuvarlak masa ise şiddetle sallanıyordu. Dadasi, fiziksel ağırlığıyla üstündü, Duodumi ise çevikti.

"Bırakın kavgayı! Derdiniz ne sizin?" diye bağırsu karıncalar kristal tepsinin üstünden, çeviri aleti onların sesini güçlendirerek yayınladı. Berabere kalan dinozorlar, bu sesi duyunca durdular. Nefes nefese yuvarlak masadan aşağıya atladılar. Vücutlarında açılan hafif yara bereleriyle, birbirlerine nefret dolu gözlerini dikerek koltuklarına geri dönüp oturdular.

“Tamam o zaman, artık başka bir maddeye geçip devam edebiliriz,” dedi genel sekreter.

“Hayır!” dedi Kaqıka, kendinden emin bir şekilde, “Gündemde başka bir madde yok! Dünyamızdaki ölüm kalım sorununu hâlâ çözümlenmedi, öteki sorunların bir anlamı yok!”

“Ama en yüce efendim, onlarca senedir her dinozor-karınca zirve toplantısında çevresel kirlenme ve nükleer tehdit tartışılmakta, bir türlü nihai karar alınmadı. Bu, zirvenin bir gelenegi hâline geldi ve herkesin sabrını ve zamanını boş yere harcıyor.”

“Ama bu kez aynı değil. Lütfen bana inanın, dünya uygarlığının en büyük problemi bu zirve toplantısında çözülecek.”

“Böylesine eminseniz lütfen devam edin...”

Kaqıka bir müddet sessizce bekledi. Gürültülü ortam sakinleştikten sonra konuşmasına ciddiyetle devam ederek, “Şimdi, Karınca Federasyonu’nun açıkladığı bildirinin 147 no’lu maddesini okuyacağım: ‘Yerküre uygarlığının devam etmesi için, Karınca Federasyonu, Gondvana Dinozor İmparatorluğu ve Lavrasya Dinozor Cumhuriyeti’nden şu şartları yerine getirmesini beklemektedir; 1) İlk on sene içinde ürenmeyecek, dinozor nüfusu etkili şekilde azaltılacak, on yıldan sonra üreme oranı ölüm oranına göre düşük tutulacak ve bu durum bir asır boyunca korunacak, 2) Ağır endüstrinin mutlaka üçte biri kapatılacak, takip eden ilk on yıl içinde nüfusun azalmaya başlamasıyla geri kalan ağır endüstri de kapatılacak, böylece çevre kirliliği biyosferin destekleyebileceği bir seviyeye inmiş olacak, 3) Nükleer silahlar hemen yok edilecek. Nükleer silahların imha edilmesi Karınca Federasyonu’nun gözetimi altında, tüm nükleer silahların kıtalararası güdümlü başlıklarla uzaya fırlatılmasıyla gerçekleşecek.”

Dinozorların arasından birkaç kıkırdama sesi yükseldi. Duoduomi bir pençesiyle kristal tepsiyi işaret ederek, "Bu karınca bildirisi onlarca defa yayımlandı, artık bundan sıkılmadınız mı? Kaqika haşereciği, dinozor uygarlığını bastırmaya çalışıyor. Bizim bu saçma istekleri kabul edeceğimize inanıyor musunuz gerçekten?"

Kaqika antenlerini onaylarcasına sallayarak, "Bizler, dinozorların bu istekleri kabul etmeyeceğini tabii ki biliyoruz," diye cevap verdi.

Genel sekreter, "Tamam o zaman!" diyerek sırtındaki kemikli pulları takırdattı, "Ben artık bir sonraki maddeye geçebileceğimizi düşünüyorum, gerçekçi bir maddeye!" diye ekledi.

"Lütfen biraz bekleyin, bildirimiz daha tamamlanmadı," dedi Kaqika, "eğer istekler yerine getirilmezse, Karınca Federasyonu yerküre uygarlığının devamı için harekete geçecek!"

Dinozorların hepsi birden huzursuzca bakiştılar.

"Eğer dinozor dünyası harekete geçmezse, Gondvana İmparatorluğu ve Lavrasya Cumhuriyeti'nde çalışan otuz sekiz milyar karıncanın hepsi iş bırakacak!"

Toplantı salonu bir anda derin bir sessizliğe gömüldü. Büyük salonun kubbesinde ince bulutlar belirdi, süzülürken değişen şekilleri büyük salonun uçsuz bucaksız tabanına yansıdı.

"Yüce Konsül Kaqika şaka mı yapıyorsunuz?" diye sordu Duoduomi birden suskunluğu bozarak.

"Bu, Karınca Federasyonu'nun bin yüz kırk beş üyesinin ortak bildirisi, inadımızı kıramazsınız!"

Dadasi pençesiyle muhtemelen Duoduomi ile yaptığı kavgada yaralanmış sol gözünü ovuşturarak, "Eminim siz ve karınca dostlarınız dinozor-karınca ittifakının üç bin senedir devam ettiğini ve bu durumun yerküredeki uygarlı-

ğın temeli olduğunu anlıyorsunuzdur. Her ne kadar bu iki dünyanın ortak tarihinde savaşlar yaşanmışsa da her şeye rağmen ittifakın temeli sarsılmadı.”

“Ama yerkürenin biyosferi ölümcül tehdit altında. Bu, Karınca Federasyonu’na başka bir şans bırakmıyor.”

“Bizimle oyun oynamaya kalkmayın. I. Dinozor-Karınca Savaşı’nın öğrettiği dersi hatırlayın!” dedi Duoduomi, “Karıncalar greve giderse, dinozor dünyasının endüstriyel üretimi durma noktasına gelir. Sağlık alanı da dahil birçok sektöre çok büyük bir darbe iner. Bu dinozor dünyasının ekonomisini çökertebilir. Aynı zamanda Karınca Federasyonu’nun ekonomisi de buna bağlı bir çöküşle yüzleşir. Bu durum yerküreyi tahmin bile edemeyeceğimiz şekilde etkileyecektir.”

“Bu durum, inanç ihtilafıyla ortaya çıkan I. Dinozor-Karınca Savaşı’yla aynı değil ki. Karıncaların dinozor-karınca ittifakından çekilmesi, bu defa yerküre uygarlığını korumak için. Karınca Federasyonu bunun sonucunda ortaya çıkabilecek krizle cesurca yüzleşmeye hazır.”

“Görünen o ki küçük haşerecikleri oldukça şımartmışız!” dedi Dadasi, ardından öfkeli bir şekilde masaya bütün gücüyle vurdu.

“Asıl dinozorlar şımarık,” dedi Kaqika, “Eğer karınca dünyası daha erken harekete geçseydi, dinozor dünyasının kibir ve çılgınlığı bugünkü kadar artmış olmazdı!”

Salon bir kez daha sessizliğe gömüldü ancak bu kez havada korkutucu, her an patlamaya hazır bir gerilim belirmişti.

Duoduomi sessizliğini dört bir tarafına bakınarak bozarken rüyadaymış gibi, “Ah, benim karıncalarla tek başıma bir görüşme yapmam lazım,” diyerek yuvarlak masanın üstünde yürüdü. Kristal tepsinin önünde çömeldi, tepsiyi

masanın üstündeki yerinden söküp çıkardı. Tepsiyi yanına alıp masadan aşağıya indi, herkesten uzak bir yere götürdü. Kıyafetinin cebinden bir küçük çeviri aleti çıkararak tepside duran Kaqika ile konuşmaya başladı.

“Saygıdeğer Konsül, Karınca Federasyonu’nun bildirisi tamamen kabul edilemez değil. Yerküre uygarlığının krizle yüzleştiği zaten biliniyor. Lavrasya Cumhuriyeti de bu kriz için bir çözüm düşünüyordu ama uygun bir zamanı bir türlü bulamadı. Aslında kestirme bir yol var: Karıncalar greve gidebilir ama sadece Gondvana İmparatorluğu’nda. İmparatorluğun ekonomisi çökünce toplumunun içine düşeceği keşmekeşte Lavrasya Cumhuriyeti saldırıp Gondvana İmparatorluğu’nu yakıp yıkabilir, böylece daha toparlanmadan üzerine çullanılır. Nükleer savaş ortaya çıkmadan zafer elde edilir. Gondvana ele geçirildikten sonra, bütün ağır endüstrileri kapatırız. Savaş sayesinde Gondvana dinozorların üçte biri yok olur, bir asır boyunca geri kalanının büyük kısmına çiftleşme izni verilmez. Bu Karınca Federasyonu’nun isteklerini karşılaşmaz mı?”

“Hayır, başbakan!” dedi Kaqika kristal tepside konuşarak. Tepsideki diğer Karınca Federasyon üyeleri de başlarını sallıyorlardı, “Bu durum, dinozor dünyasının doğasını değiştirmez, er ya da geç bir gün şimdi vardığımız bu duruma yine ulaşılır. Böyle bir dünya savaşının çok ciddi akıbetleri olabilir. Ayrıca, Karınca Federasyonu bağlantı kurduğu dinozor ırkına ve ülkelerine eşit mesafededir. Karıncalar, dinozor dünyasının farklı yerlerinde yapıkları çalışmaları aynı şekilde yaparlar, dinozor dünyasının herhangi bir politikasına ve savaşına karışmazlar. Bu karınca dünyasının antik zamanlardan beri takip ettiği ilkedir. Bu yolla Karınca Federasyonu’nun kaçınılmaz bağımsızlığı garanti altına alınır.”

“Başbakan, lütfen tepsiyi hemen geri getirin, zirveye devam etmek istiyoruz!” diye yuvarlak masadan seslendi genel sekreter.

Duoduomi başını sallayıp içini çekerek, “Aptal haşerecikler, tarihi yeniden yazma fırsatını kaçınıyorsunuz!” dedi, sonra taşıdığı kristal tepsiyle yuvarlak masaya döndü.

O, kristal tepsiyi yerine yerleştirdiği anda İmparator Dadasi masanın üstüne sıçrayıp tepsiyi aldı, “Herkesten özür dilerim, benim de haşerelerle konuşacaklarım var!” dedi. Duoduomi gibi kristal tepsiyi yanında taşıyarak yuvarlak masadan çok uzak bir yere gitti. Çıkardığı çeviri aletiyle Kaqika’ya, “Konsül Haşerecik, o aptalın size neler söylediğini tahmin edebiliyorum. Ona inanmayın, Duoduomi’nin kurnazlığını herkes bilir. Bu yüzden, mutlaka Lavrasya telef edilmeli. Gondvana dinazorlarının hâlâ doğayla huzur içinde yaşama düşünceleri var. Davranışlarımız din ile kısıtlanıyor. Ancak Lavrasya dinzorları teknolojiye tapıyorlar. Bize nazaran daha şuursuzca büyük makinelere ve büyük endüstrinin gücüne bağlılar. O alçaklar asla yöntemlerini değiştirmez! Dinleyin haşereler, sizler Lavrasya’da greve gidin, hatta oraya büyük zarar da verin. Gondvana İmparatorluğu saldırıp kısa zamanda onları bu yerküreden temizler! Haşereler, bu bizim yerküre uygarlığı için ortaya koyabileceğimiz en iyi öneridir.”

Ancak Kaqika, Lavrasya Cumhuriyeti Başbakanı’na söylediği sözlerin aynısını bir nefeste Gondvana İmparatoru’na tekrarladı.

Kaqika’nın sözlerinin tamamını dinleyen Dadasi, sinirle kristal tepsiyi bir kenara fırlatıp gitti. Tepsi yere düştüğünde Karınca Federasyonu’nun temsilcileri etrafa saçıldı.

“Sizler minik haşereciklersiniz, neyinize güvenip büyük dinazor uygarlığını küçümsüyorsunuz? Şunu bilin ki yer-

küreyi yöneten bizleriz, sizler değil. Siz sadece yaşayan 102 zerreciklerisiniz!”

Kaqika, büyük salonun zemininde durduğu yerden devasa Gondvana İmparatoru’na baktı ve “Yüce efendim, böyle zamanlarda karıncaların gücünü bireylerine indirgemek naifliktir. İsterseniz I. Dinozor-Karınca Savaşı’nın tarihini bir kez daha okuyun!” dedi.

Çeviri aygıtı çok uzakta olduğu için Dadası, Kaqika’nın sözlerini duymamıştı. Gök gürültüsünü andıran sesiyle, “Eğer karıncalar greve gitmeye cesaret ederlerse, en ağır şekilde cezalandırılacaklar!” diye kükredi.

Gondvana İmparatorluğu ve Lavrasya Cumhuriyeti’ni temsil eden dinazorların hepsi, yuvarlak masadan ayrılmış ve gittiler. Yer bir süre dinazorların ağır adımlarının hasın sesiyle titredi; Karınca Federasyonu’nun üyeleri de yerin tozuyla birlikte uçtular. Dinozorlar hemen uzaklaşarak gözden kayboldular, karıncalarsa pürüzsüz ama pırlıltılı kaygan zemine bakakaldılar. Kubbedeki küçük güneşçikler, beyaz ışıklarını enginliğe yayıyordu, tıpkı Kaqika’nın zihnindeki bilinmez gelecek gibi.

GREV

Gondvana başkentinin göğe uzanan imparatorluk sarayının alabildiğine geniş mavi renkteki büyük salonunda İmparator Dadasi uzandığı dev sedirde sol gözünü pençesiyle örtmüş, devam eden ağrısı yüzünden inliyordu. Etrafındaki birkaç dinozor ayakta bekliyordu. Bu kişiler; İçişleri Bakanı Babate, Savunma Bakanı Mareşal Luoluoja, Bilim Teknoloji Bakanı Doktor Ninikan, Sağlık Bakanı Doktor Weiweike'ydi.

Doktor Weiweike saygıyla eğilerek imparatoruna, "Majesteleri, Duoduomi'nin yaraladığı sol gözünüz iltihaplanmış, acil müdahale edilmeli. Ancak şu anda göz ameliyatı yapacak doktor karınca bulunamıyor, sadece antibiyotik kullanarak gözünüzü koruyabilirsiniz. Eğer böyle devam ederse, bu gözünüzü kaybetme tehlikeniz var," dedi.

"Duoduomi'nin derisini yüzeceğim!" diye sıkılı dişleri arasından söylenen imparator, daha sonra doktora, "Ülkenin hastanelerinde bir doktor karınca bile mi yok?" diye sordu.

Weiweike başını sallayarak, "Doğru, efendim, önemli

ameliyatlar geçirmesi gereken dinozorlar tedavilerini olamıyorlar, dinozor toplumu panikte!” dedi.

İmparator, içişleri bakanına bakarak, “Dinozorların panigi sadece bu sorundan kaynaklanmıyor ki!” dedi.

Babate saygıyla eğilirken, “Tabii ki, majesteleri, şu anda ülkedeki fabrikaların üçte ikisi çalışmıyor, birkaç şehrimizin elektriği kesik. Lavrasya Cumhuriyeti’nde de durum bizlerden farklı değil!” dedi.

“Dinozorların kontrolünde olan makinelerin üretimi durdu mu?”

“Evet, majesteleri, üretim alanlarında, örneğin otomobil üretiminde olduğu gibi, çok titiz çalışma isteyen küçük parçalar artık üretilmiyor. Dinozorların ürettiği büyük parçalar da bir araya getirilip tamamlanamıyor, bu yüzden bütün üretim durdu. Öteki alanlarda, örneğin kimya ve enerji alanında, karıncalar greve ilk başladıkları zaman grevin etkisi fazla hissedilmiyordu ancak zamanla donanım arızası çoğaldı, aruk tamir edilemiyor ve gittikçe çalışmayan fabrika sayısı artıyor.”

İmparator birden çılgın gibi, “Alçaklar! Zirve bittikten hemen sonra sizlere, üretimin içine düştüğü acil durumdan dolayı ülkenin bütün imkânlarıyla dinozorların eğitilmesi için emir vermiştim. Atılan bu adımlarla yetiştirilenler, karıncaların titiz çalışmalarını üstlerine alabilirler,” diye kükredi.

“Majesteleri, bu neredeyse imkânsız bir iş...”

“Muazzam Gondvana İmparatorluğu’nda hiçbir iş imkânsız değildir! İmparatorluğun uzun tarihinde, Gondvanalı dinozorlar geçmişlerinde bundan daha büyük krizlerle karşılaşmıştır. Sayısız kez düşmanla yapılan kanlı savaşları kazandık; dev kıtanın sayısız büyük orman yangınına söndürdük; dev kıtanın tektonik hareketiyle yeryüzüne fıskıran magmadan sayısız kez kurtulduk.”

“Ama yüce efendim, bu kez aynı değil...”

“Nasıl aynı değil? Gayretli çalışma ve sürekli tekrarlarla dinazorlar bir çift marifetli ele sahip olabilir! Bizim dünyamız, o küçük haşereciklerin tehdidine boyun eğemez!”

“Size bunun ne kadar zor olduğunu göstermeme izin verin...” dedi içişleri bakanı, sonra dev pençesindeki iki kırmızı teli sedirin üzerine bıraktı, “Efendim, bir makinenin tamirinde en temel işi yapmayı deneyin, bu iki teli birbirine bağlayın.”

İmparator Dadası'nın dev pençelerinin her bir parmağının uzunluğu yarım metre, genişliği de bir çay fincanı kadardı. İki telin çapı ise sadece üç milimetreydi; bizim bir saç telimiz kadar kalındı ancak. Dinazor büyük bir gayretle sedire dikkatle bakarak iki teli parmakları arasında tutmaya ve bağlamaya çalıştı. Pençesindeki dev, enli, koni biçimli parmakları, küçük topçu mermilerini andırıyordu. Tellerin ucu sürekli kayıyordu, telin üstündeki yapışkan maddeyi çıkararak telleri birbirine bağlamak ise söz konusu bile değildi. İmparator sıkıntıyla ofladı, sabırsızca telleri yere fırlattı.

“Eğitim almış ve bu telleri en sonunda titizlikle birbirine bağlayan bir uzman olsanız dahi tamir işlerini yapamazsınız. Böylesi enli ve büyük parmaklarımız, karıncaların sahip olduğu beceriye kesinlikle ulaşamaz.”

Bilim Teknoloji Bakanı Ninikan uzun bir iç çekip söylendi, “Sekiz yüz yıl öncenin imparatoru, dinazor dünyasının karıncaların motor becerilerine bağımlı olmasının ne kadar tehlikeli olduğunu görmüştü. Gayretli araştırmalarla yeni teknoloji ve donanımları ortaya çıkarmaya çalışmıştı. Fakat cüretimi hoş görün, son iki asırdır bu gelişmeler geriledi, çabalarımız durma noktasına geldi. Rahatça uzandığımız yerde karıncaların verdikleri hizmetle sıcacık yataklarımızdayız, barış zamanında uyanık olmayı unuttuk!”

“Ben kimsenin sıcak yatağında yatmıyorum!” dedi imparator iki dev pençesini yukarı kaldırarak, “Hatta o imparatorun farkına vardığı tehlike, sürekli kâbuslarımda benim!” dedi, Sonra kalın parmağıyla Ninikan’ı göğsünden itekleyerek, “Ancak sen de bilmelisin ki karıncalara bağımlı kalınmasının nedeni, o çabaların hepsinin boşa çıkmasıydı. Lavrasya Cumhuriyeti de aynı durumda!” diye devam etti.

“Doğru, majesteleri!” dedi içişleri bakanı başını sallayarak, sonra yerdeki telleri işaret ederek Ninikan’a, “Doktor, siz de biliyorsunuzdur, dinazorların tel bağlama işini başarıyla tamamlamaları için bu tellerin çapının onla on beş santimetre arasında olması gerekirdi. O kadar büyük olsalardı, cep telefonlarımız veya bilgisayarlarımızın da fidan kadar büyük kabloları olurdu. Bu anlayışla dinazorların iş makinelerini kullanabilmeleri için bu makinelerin donanımlarının şimdi üretilenlerden yüz kez daha büyük olmaları gerekirdi. Buna bağlı olarak doğal kaynakların ve enerjinin tüketimi de şimdikinin yüz katı artardı, dinazor dünyasının ekonomisi bunu kaldıramaz,” dedi.

Bilim teknoloji bakanı başını tasdik edercesine sallayarak konuştu, “Evet, istense bile, bazı donanım parçaları büyütülemez. Örneğin, optik ve elektromanyetik iletişim ekipmanlarında, ışık dalgaları da dahil olmak üzere elektromanyetik dalgaların dalga boyu, onları modüle etmek ve işlemek için kullanılan bileşenlerden daha büyük olamaz. Küçük parçalar olmadan nasıl bilgisayar ve internet ağını düşünebiliriz ki? Moleküler biyoloji ile genetik mühendisliğinde de durum böyledir.”

Sağlık bakanı, “Dinazorların iç organları oldukça büyüktür, bu yüzden doktor dinazorların bazı ameliyatları yapması mümkündür. Ancak karıncaların neşter becerisi daha güvenli ve verimli. Hatırlayın, iki bin sene öncesinde

dinozor doktorların ameliyat yaptıkları oldu ama bu teknik zamanla kayboldu. Bıçak yeteneğinin gelişmesi için becerikli ellere ihtiyaç var, anestezide ve yaranın dikilmesinde olduğu gibi. Ancak bir de beklentilerle alışkanlıklar devreye girer; birkaç bin senedir karınca tedavisinin keyfini tattıktan sonra, dinozorların büyük kısmı göğsünü yaracak ameliyatlara kabul etmez! Bu yüzden, en azından yakın gelecekte tedavilerimiz karıncalar olmadan yapılamaz,” dedi.

Bilim teknoloji bakanı, “Dinozor-karınca ittifakı, büyük sonuçları olan evrimsel bir seçimdir. İttifak olmasaydı yer-küre uygarlığı gelişemez. Karıncaların bu ittifakı bozmalarına izin veremeyiz!” diye konuşmasını sonlandırdı.

İmparator iki pençesini uzatarak, “Ama elimizden ne gelir ki?” diye sordu.

Savunma Bakanı Mareşal Luoluoja sessizliğini bozarak, “Majesteleri, Karınca Federasyonu hiç şüphesiz avantajlara sahip ancak bizim de kendi gücümüz var. İmparatorluk bu gücü kullanmalı,” dedi.

İmparator başını sallayarak Mareşal’e, “Çok iyi, sen yönetimdeki ekibi toparla ve bir plan hazırlığı için emir ver,” dedi.

İçişleri bakanı, Luoluoja ayrılmadan önce, “Mareşal,” diye ona seslenerek, “Lavrasya ile tutarlı ilişki kurmanız da çok önemli,” diye ekledi.

“Doğru!” dedi imparator başını sallayarak, “Onlarla birlikte hareket etmeliyiz. Duoduomi’nin iyi dinozoru oynamasına izin verirsek Lavrasya karıncaları yanına çeker,” diye ekledi.

II. DİNOZOR-KARINCA SAVAŞI

I. Dinozor-Karınca Savaşı'nın harabeleri üzerine inşa edilen Mine Şehri, artık karınca dünyasının en büyük şehriydi. Gondvana kıtasında, Karınca Federasyonu'nun siyasi, ekonomi ve kültür merkezi olmuştu. Yüz milyonluk karınca nüfusuna sahipti. Kapladığı alan aşağı yukarı iki futbol sahası genişliğindeydi. Mine Şehri âdeta bir kule ormanıydı, bunların arasından Federasyon Ticari Kulesi, beş metrelik yüksekliğiyle karınca dünyasının en uzun binasıydı. Gündelik yaşamda labirent benzeri caddelerinde sürekli bir karınca kalabalığı görülüyordu. Karıncaların çok katlı kulelerinde merdivene ihtiyaç yoktu, her katına dış duvarından giriliyordu. Karıncalar, kulelerin dış cephelerinden yukarı tırmanıyorlardı. Şehrin havası uçan karıncalarla doluydu, şeffaf ince kanatları güneşin ışığı altında ışıldıyordu. Mine Şehri'ne yayılmış uzun kulelerin tepelerine, dikkati çekecek kadar rüzgâr türbini dikilmişti, şehir âdeta beyaz çiçeklerle donanmıştı.

Ancak bugün, başkent sessizdi. Şehir sakinlerinin büyük kısmı, başlattıkları grev nedeniyle dinozor şehirlerinden ay-

nlıp gelmiş çok sayıda işçi karıncadan oluşuyordu ama artık çoğu şehri boşaltıyordu. Şehrin doğu tarafına giden birkaç yüz milyon karınca, siyahı renkte akan küçük bir dere gibiydi. Batı tarafında ise, bir zamanlar uçsuz bucaksız olan düzlükte metal sıradağları andıran etkileyici görünümlü on tane Gondvana buldozeri belirdi aniden. İleri atılan buldozerlerin dev bıçaktan ağızları yan yanaydı, uzak bir yere dikilmiş bir gökdelenin çelik cephesi gibi duruyordu. Gondvana dinozor ülkesi, Karınca Federasyonu'na son resmi ihtarını vermişti; grev yapan işçi karıncalar yirmi dört saat içinde iş başı yapmazlarsa, bu buldozerler Mine Şehri'ni dümdüz edecekti.

Ertesi günün erken sabahında, ikinci kez dinozor-karınca savaşı başladı.

Sabah esintisi sisi dağıttı. Yükselen güneşin parlak ışığı, karıncalar için uçsuz bucaksız olan, dinozorlara ise küçücük gelen savaş alanını aydınlattı. Mine Şehri'nin batı sınırında karıncaların yirmi metreye yayılan ağır silah ordusu silahlarını azamete ortaya çıkardı. Birkaç yüz top ağız, yükselen güneşin altında parlıyordu. Bu toplar maytaplarımız kadar-
dı. Savaş düzeninde arkada kalan binden fazla güdümlü mermi ateşlenmeye hazır-
dı, her biri bir sigara boyundaydı. Karınca hava kuvvetlerinin keşif uçakları, rüzgâra kapılmış küçük yapraklar gibi şehrin üzerinde sürekli dolanıyordu.

Uzakta, on dinozor buldozerinin motoru çalışmaya başladı, muazzam bir gürültü yeri göğü doldurdu, titreşimleri yeryüzüne yayıldı. Mine Şehri deprem olur gibi sallandı, kulelerin camları tangırdadı. Buldozerlerin yanı başında duran birkaç asker dinozor, karıncalara başları göğe değen devler gibi gözüküyordu. Aralarından biri pençesinde tuttuğu megafonla Mine Şehri'ne doğru bağırdı:

“Minik haşereler, dinleyin! Eğer tekrar çalışmaya başla-

mazsanız, imparatorluğun buldozerleri harekete geçecek! Şehrinizi dümdüz edecek! Fazla bir gayret göstermemize de gerek yok. I. Dinozor-Karınca Savaşı'nı anlatan bir kitapta, o dönemin general dinozorunun bir cümlesini okumuştum, 'Şehriniz, çocuklarımızın oynadığı oyuncak kum havuzlarına benziyor, işesek sel bastırır!' diyordu, ha ha ha..."

Mine Şehri'nden hiç ses çıkmadı, I. Dinozor-Karınca Savaşı'ndaki general dinozorun bahtsız kaderini hatırlatmak için bile bir ses yükselmedi.

"Hücuumm!" Asker dinozorun dev pençesinin işaretiyle buldozerlerin hepsi bir anda ileri doğru atıldı, hızları düzenli bir şekilde arttı. Bu sırada, Mine Şehri'nde giderek yükselen bir ıslık sesi, buldozerlerin gürültüsü arasında sanki bir balonun hava kaçırmaya gibiydi. Sayısız beyaz çizgi şehirden birbiri arkasına fırlatıldı, sanki şehrin saçları uzuyordu. Bunlar, karıncaların fırlattığı güdümlü mermilerin dumanlarıydı. Güdümlü mermiler, şehirle buldozerler arasındaki boşlukta, geniş yeryüzünde uçtu; birbirlerinden ayrılarak buldozer ve arkasında bekleyen dinozor hedeflerini vurdu. O sırada, düşmanın ön hattında bekleyen bir asker, pençesiyle bir güdümlü mermiyi yakaladı. Güdümlü mermi avucunda patladı, sönük bir ses çıkarken dinozor acıyla bağırdı. Pençesini ileri geri sallayarak parçalanan mermiyi fırlattı, avucunu açıp baktığında derisinde küçük bir yanık izinden başka bir şey olmadığını gördü. Birkaç düzine güdümlü mermi vücudunda patlarken o kahkahalar atıyordu:

"İhhh, sizin güdümlü mermileriniz sivrisinek gibi, ısırıkları beni kaşındırıyor!" dedi.

Mine Şehri'nin ön savunma hattından atış başladı. Birkaç yüz topun ağzından fışkıran alevler, arka arkaya atılan maytaplar gibiydi. Yağmur misali arka arkaya ateşlenen mermilerin büyük kısmı, dinozorların buldozerlerinin üs-

tüne düştü. Fakat buldozerlerin gürültüsü küçük patlama seslerini bastırıyordu. Bu silahlar, buldozerlerin camlarında birer leke bırakmaktan başka herhangi bir zarar verememişti.

O sırada başka bir hareket başladı. Buldozerlere iki metreden fazla uzak olmayan, çayırdaki çizgi gibi görünen bir karınca hava kuvveti aniden havalandı. Sayısız küçük kanatların güneş ışığı altında parlıyordu. Uçan filo, buldozerlerin ön kaportalarının üstüne kondu. Karıncalar sanki sarı renkte geniş bir düzlüğe inmişlerdi; altlarındaki madeni yüzey, buldozer motorunun korkutucu sesiyle sallanıyordu. Buldozerin camı uzaktan bakıldığında belli belirsiz zirvesiyle devasa bir uçuruma benziyordu. Uçurumun o düz, kaygan yüzeyi mavi gökyüzüyle beyaz bulutları yansıtıyordu, dinozor şoför gözüküyordu.

Kaportanın kapağında hava delikleri yan yana duruyordu. Bu delikler karıncalar için oldukça büyüktü. Hemen buradan içeri süzöldüler. Karıncalar içeri girdikten sonra etraflarına bakındıklarında, kendilerini dev bir boşlukta buldular. Bu geniş boşluğu kocaman borular ve sürekli dönen dev çarklar dolduruyordu. Girdikleri yer çelikten bir makine dünyasıydı: Dayanılmaz kokusuyla mazot ve sıcak hava boğucuydu, alışılmışın dışındaki muazzam gürültüyle sallanan karıncalar sersemleşmişti, vücutları uyuşmuştu.

Komutanlarının anlattığı gibi önlerinde muazzam büyüklükte bir soğutma pervanesi devamlı dönüyor, havayı sert esen rüzgârlarla dolduruyordu. Karıncalar boruları takip ederek hemen hedeflerine ulaşırlar. Bu boruların hepsi çok kalındı, karıncalar bir dağın geniş bayırında ilerliyor gibiydi. Her ne kadar borular birbirlerine karışık bir şekilde bağlanmışsa da karıncalar doğuştan labirent uzmanıydı ve motorun kıvılcım çıkaran düzeneginin yerini hemen buldular. Dört

buji uzaktan, ardaklı dev pagodalara* benziyordu. Karıncaların bujilere fazla yaklaşma niyetleri yoktu, onlara fazla yaklaşırsa çıkan elektrik akımıyla ölebilecekleri söylenmişti. Bujilerin tepesinden karıncaların yakınına teller iniyordu, tellerin her birinin kalınlığı bir karınca kadardı. Karınca ordusunun emekleyerek vardığı bu tellere, sırtlarında taşıdıkları gürleyen tahıl bombaları yerleştirildi, her telde üç ya da dört tane vardı, bu bombaları patlatacak zamana ayarlı düğmeyi çevirdikleri gibi karıncalar oradan uzaklaştılar.

Bunlar, I. Dinozor-Karınca Savaşı'nda kullanılan minyatür bombalarla aynı değildi, sadece telleri koparmak için üretilmişlerdi. Arka arkaya çıkan patlama sesleri, maytaplarımızın patlarken çıkardıkları seslere benziyordu ama makinenin gürültüsü arasında kaybolup gidiyorlardı. Böylece dört bujinin telleri de koparıldı, tellerin motorla bağlantı yerlerinden kıvılcımlar saçılıyordu. Bağlantısı kesilen bujiler artık yakıtı tutuşturamadığından buldozerlerin motorları birden durdu. Birkaç karınca tellerden ileri doğru fırladı. Aynı anda buldozerin başka bir bölümünde başka bir karınca ekibi buji tellerinden daha kalın olan yakıt borusunun yanına vardı. Bu, içinden geçen yakıtı gösteren şeffaf, plastik bir boruydu. Karıncalar bu boruya tırmandılar, ondan fazla gürleyen tahıl bombası yerleştirip hemen oradan ayrıldılar. Görevlerini tamamlamışlardı.

Dinozorların on dev buldozeri iki yüz metre gittikten sonra birbiri ardına durmuştu. İki üç dakika sonra altı buldozer yanmaya başladı, dinozor şoförler panikle aşağı atlayıp kaçıştı, tam koşmaya başlamışlardı ki yanan dört buldozer patladı.

* (Çin. Ta, 塔) Çin, Japonya gibi Uzak Doğu ülkelerinde kule şeklinde yapılmış tapınak yeri. Sanskritçe stupa denilen pagoda, Hindistan'dan Çin'e Budizmle gelmiş bir mimari tarzdır; ilk inşa edilenlerde Hint etkisi görülse de zamanla Çin kendi tarzını ortaya çıkarmıştır. —çn.

Mine Şehri'ni savunan karıncalar, göklere uzanan alevler arasından yükselen yoğun dumanın ufugun yarısını kapladığını gördüler. Dinozor şoförler patlamanın ardından alev almamış buldozerlere döndüğünde, komşu araçlardan alevlerin kavurucu sıcaklığı yayılıyordu. Kaportaların kapağını kaldırıp içine baktıklarında ise problemin nedenini hemen anladılar. Bir dinozor cebinden küçük bir sopa çıkardı. Bu sopa dinozorca söylenenleri karıncaların koku diline çeviren aletti; dinozorlar normalde karıncaların tamir becerisine ihtiyaç duyduklarında karıncaları çağırmak için bu aleti kullanıyorlardı. Dinozor şoför uzun süre aletin yanıp sönen sinyal ışığına baktıktan sonra, karıncaların artık kendileri için çalışmadığını hatırladı. Küfrederek telleri kendi bağlamaya çalıştı, diğer üç dinozor gibi o da o kalın pençeleriyle motordan telleri dışarı çıkaramıyordu. Aralarından biri, her nasılsa, bir ağaç dalıyla telleri dışarı çıkarmayı akıl etti ama onun da beceriksiz pençeleri iki teli birbirine bağlayamadı, teller pençelerinin arasından kayıp duruyordu. Şoförler endişe içinde buldozerlerden uzaklaşırken komşu araçlardaki yangının kendi buldozerlerine sıçramasını seyrettiler.

Karıncalar sevinçle tezahürat ettiler fakat zırhlı aracından savaşı yönlendiren General Ruolie, soğukkanlılıkla geri çekilme emri verdi. Aslında ağır silah ordusu ve güdümlü mermi uzmanları çoktan geri çekilmişti: Şehirdeki karıncalar doğu tarafına kaçmışlardı. Mine Şehri artık boş bir şehirdi.

Yan yana duran buldozerlerin yanışını seyreden dinozorların öfkesi had safhadaydı, asker dinozor, "Sizi iğrenç haşereler! Gerçekten böyle kazanabileceğinizi mi sanıyorsunuz? Biz bu buldozerleri eğlenmek için kullanmıştık! Oyuncak şehrinizi nasıl yok edeceğimizi asıl şimdi görün!" diye bağırdı.

Dinozorlar ayrıldıktan on dakika sonra, Gondvama İmparatorluğu'ndan bir bombardıman uçağı Mine Şehri'ne doğru havalandı. Muazzam gölgesi Mine Şehri'nin tamamını kaplarken üstlerine yakıt tankeri kadar büyük bir bomba attı. Bombanın düşerken çıkardığı ses, kulagın dayanamayacağı tizlikteydi. Doğrudan Mine Şehri'nin meydanını vurdu. Yerle göğü inleyen bir gûmbûrtüyle muazzam bir siyah toz bulutu yüz metre yukarı havalandı. Ortalık sakinleştiğinde Mine Şehri'nin yerinde devasa bir çukur belirdi. Çukurun dibinden yeraltı suları fışkırarak karınca dünyasının en büyük şehrinin kalan izlerini de siliyordu.

Aşağı yukarı aynı sırada, Karınca Federasyonu'nun Lavrasya kıtasının ortasında yer alan metropolleri Yeşil Şehir de dinozorlar tarafından yok edildi. Karıncaların o güzelim şehri, Lavrasya dinozorlarının ateş arabasının pûskûrttüğü kaynar suyla çamura dönüşmüştü.

SAĞLIK EKİBİ

Mine Şehri'nin yok edilmesinden sonraki gün, Karınca Federasyonu'nun en üst yetkilisi Kaqika, Dev Kaya Şehri'ne bir sağlık ekibi getirdi ve İmparator Dadasi'yle görüşme istedi.

Kaqika itaatkârca, "Gondvana İmparatoru'nun büyük güç gösterisi karşısında Karınca Federasyonu boyun eğmiştir," dedi.

Dadasi ilgiyle, "Hehe, Kaqika, nihayet siz de kaçınılmaz yolu anladınız. Biliyorsunuz, dinazorlarla karıncalar ilk kez savaşmıyor ama siz uzun süredir savaşacak güce sahip değilsiniz. Şehirlerde ve ormanlarda artık yangın başlatamazsınız, her yer yangın uyarı tertibatının koruması altında ve her yere otomatik yangın söndürme sistemleri yerleştirildi. Hatta bir alev, sigara izmariti büyüklüğüne bile erişmeden hemen söndürülüyor. Dinazorların burun deliğinden acımasızca içeri girme tekniğine gelince, I. Dinazor-Karınca Savaşı zamanında bile dinazorlar, bununla başa çıkmak için yöntemler geliştirmişti. Şimdiyse çok daha zor," dedi.

"Aynen söylediğiniz gibi, majesteleri. Gondvana İmpara-

torluğu'ndan istegimiz, Karınca Federasyonu'nun öteki şehirlerine yaptığınız saldırıları bir an önce durdurmanızdır. Karıncalar, buna bağlı olarak kesinlikle grevi sonlandıracak, yeniden dinozor imparatorluğunda iş başı yapacaktır. Karınca Federasyonu aynı zamanda, Lavrasya Cumhuriyeti'ne de aynı isteklerde bulundu. Şu anda, her büyük kıtada yüz milyonlarca karınca, dinozorların şehirlerine geri dönüyor.”

Dadasi başını sallayarak, “Zaten olması gereken de buydu. Dinozor-karınca ittifakının bozulması her iki tarafa da zarar verirdi. Bu olayla birlikte karıncalar artık yerküreyi gerçekten kimin yönettiğini anlamıştır!” dedi.

Kaqika da antenlerini sallayarak, “Bu karıncalar için iyi bir ders oldu! Karınca Federasyonu'nun yerkürenin yöneticisine duyduğu saygının göstergesi olarak gelirken yanımda majestelerinin göz tedavisi için en güvenilir sağlık ekibini de getirdim,” dedi.

Dadasi çok sevinmişti. İki günden beri gözündeki yara onu rahatsız ediyordu ancak doktor dinozorlar sadece ilaçlar sürmüşler, mutlaka karıncaların gelip ameliyat etmesi gerektiği söylemişlerdi. Karınca sağlık ekibi ameliyata hemen başladı. Bazıları göz küresine dışarıdan müdahale ederken, diğerleri burun deliğinden içeri girerek göz küresinin arkasına vardı. Ameliyat işlemi olması gerektiği gibi devam ederken Kaqika, İmparator'a açıklama yapıyordu, “Efendim, ameliyatın ilk adımı göz küresindeki ölü dokuyu kaldırmak ve iltihaplı yeri tedavi etmektir. Canlı doku biyomühendislik kullanılarak yerleştirilecektir. Böylece göz küresinin tamamı iyileşecek, görüşünüz ve gözlerinizin yapısı bundan etkilenmeyecektir.”

Ameliyat iki saatte tamamlandı. Kaqika, sağlık ekibiyle beraber oradan ayrıldı.

Bu sırada, ülkenin içişleri bakanı, sağlık bakanı ve onla-

rın ardından birkaç dinozor, muazzam büyüklükte karmaşık bir makineyi iterek getirdiler. Sağlık bakanı makineyi imparatora gösterirken, "Majesteleri, bu üç boyutlu çekim yapan bir tomografi cihazıdır," dedi.

Sol gözü sargılı Dadası'nın yüzü şüpheyile kasılırken, "Bununla ne yapacaksınız?" diye sordu.

"Güvenlik için yüce efendim, sizin kafanızın içini tarayacak," dedi içişleri bakanı ciddi bir şekilde.

"Bu şart mı?"

"Bu düzenbaz haşerecilere karşı çok dikkatli olmalıyız!"

Dadası makinenin yanındaki yüksekçe yerde durdu, incecik bir parlak ışık yavaşça hareket ederek kafasının üstünden geçti.

Tomografi sırasında Dadası sabırsızlanarak, "Gölgenizden bile korkuyorsunuz. Haşereler vücuduma bir şey yapamazlar! Eğer böyle bir şey fark edilirse, imparatorluk ordusu üç gün içinde şehirlerini yok eder. Karıncalar kurnazdır ama aynı zamanda haşerelerin en akıllısıdır. Onların düşünme şekli tıpkı bilgisayarın işleyişi gibidir, işlerinde duygusallığa yer vermeden hesaplarıyla neticeye ulaşmaya bakarlar."

Tomografi tamamladığında Dadası'nın kafasının içinde keşfedilen anormal bir durum yoktu. O sırada Dadası'ye karıncaların dinozor şehirlerine döndüğü raporu ulaşmıştı, her bir karınca hemen iş başı yapmıştı.

İçişleri bakanı imparatora fısıltıyla, "Ben hâlâ ikna olmadım! Majesteleri, ben karıncaları iyi tanırım!" dedi.

Dadası ona gülümseyerek, "Sizin böyle tetikte olmanız doğrudur, böyle de devam etmelisiniz ancak aynı zamanda şu da iyi anlaşılmalıdır: Savaşı biz kazandık!" dedi.

"Bugünden sonra, imparatorluğun yüksek mevkide olan subaylarının, bilimcilerinin ve önemli işlerde çalışan me-

murların düzenli olarak tomografisi çekilmelidir, majestelerinin onayıyla, elbette,” dedi sağlık bakanı.

“Tamam, onaylıyorum, buna rağmen ben hâlâ parano-yakça davrandığınızı düşünüyorum.”

Ancak Dadası'nın bilmediği şeydu: Bir gece önceden imparatorluk hastanesinde saklanan yirmi karınca, hastane-nin altı devasa üç boyutlu çekim yapan tomografi cihazının içine gizlice sızmıştı. Her bir tomografi cihazının bir dino-zorun çıplak gözle baktığında göremeyeceği küçüklükte bir parçasına zarar vermişlerdi. Böylece cihaz normal çalışma-ya devam edecek fakat güvenilirliği yüzde yirmi azalacak-tı. Bu yüzde yirmilik hata payı yüzünden tomografi cihazı, Dadası'nın kafasının içindeki küçük bir şeyi tespit edeme-mişti. Bu nesne karıncalar tarafından gizlice yerleştirilmişti, bir pirinç tanesinin onda biri büyüklüğündeydi. Bu nesne, beynin ana arterine yerleştirilmiş zaman ayarlı bir gürleyen tahıl bombasıydı. Büyük ihtimalle patladığında dinazorun arterini koparacaktı. Bin yıl önceki savaşta, Mine Şehri'ne saldıran dinazor General Xita'nın burun deliğinden bey-nine varan karınca asker birliği de generalin arterini kesip koparmış, savaş alanında beyin kaynamasından ölmesine neden olmuştu.

Gürleyen tahıl, altı yüz altmış saat sonra infilak etmeye ayarlanmıştı. O zamanlar, yerkürenin kendi eksenini etrafında dönüşü günümüzdekinden hızlıydı. Her gün sadece yir-mi iki saattti. Bu, dinazor imparatorun beynindeki gürleyen tahılın yaklaşık bir ay sonra patlayacağı anlamına geliyordu.

SON SAVAŞ

Yüce Konsül Kaqika, Karınca Federasyonu'nun kongre üyelerine, "Artık gerçek ortada: Ya karıncalar dinozorları bertaraf edecek ya da iki taraf birbirini yok edecek!" dedi.

"Ben de Konsül'le aynı fikirdeyim," dedi Senatör Bilubi ve oturduğu yerden antenlerini sallayarak konuşmasına devam etti, "Şu anki alışkanlıklar devam ederse, yerküre için iki ihtimal var demektir: Ya dinozorların dev endüstrisi yerküreyi kirleterek tamamen zehirleyecek ya da Gondvana ile Lavrasya arasında çıkacak nükleer savaşla yeryüzü tamamen imha olacak!"

Onların sözlerinin etkisiyle karınca üyeleri bu konuşmaya destek verdiler:

"Doğru, artık nihai karar verilmelidir!"

"Dinozorlar yok edilmeli, yerküre uygarlığı kurtarılmalı!"

"Harekete geçilmeli! Harekete geçilmeli..."

"Lütfen herkes sakın olsun!" dedi Karınca Federasyonu'nun başbilimcisi Dr. Qiaoye, kalabalığı sakinleştirmek için antenleriyle çaba gösteriyordu. Ortalık sakinleşince konuşmasına devam etti. "Biliyorsunuz, karıncalarla dinozor-

ların sembiyoz bağlantısı neredeyse iki bin senedir devam ediyor. Dinozor-karınca ittifakı yerküre uygarlığının temelidir. Eğer bu ittifak aniden çökerse ve dinozorlar da yok olursa, karınca uygarlığı gerçekten tek başına var olabilir mi? Herkes biliyor, dinozor-karınca ittifakında dinozorların karıncalardan elde ettiği kazanç çok daha fazladır. Ancak karıncalar temel ihtiyaçlarını karşılamalarının yanı sıra başka soyut ve önemli kazançlar da elde ediyorlar, yeni fikirlerle teknoloji bilgisi gibi. Bunlar son söylenenlerin ışığında bir kez daha önem kazanıyor!”

Kaşıka, “Doktor, bu sorunu ben de çok uzun bir süredir düşünüyorum. Dinozor-karınca ittifakının ilk günlerinde, dinozorların bazı fikirleri ve bilgileri karınca toplumu için gerçekten çok mühimdi, uygarlığımızın temeli oldular. Ancak şimdi, iki bin yıldır dinozorlardan öğrenilenlerle birlikte karıncaların fikirleri artık yetersiz, basit ve mekanik değil. Bizlerin de artık yeni fikirleri var. Hatta yeni fikirlerimiz birçok alanda dinozorların ilerisinde, örneğin mikromekanik ve biyohesaplama. Onlarsız da karınca dünyası eskisi gibi ilerler, onların fikirlerine ve kaynaklarına ihtiyacımız yok!”

“Hayır, hayır...” dedi Doktor Qiaoye antenlerini şiddetle sallayarak, “Konsül Kaşıka, siz yetenek ve bilimi birbirleriyle karıştırıyorsunuz! Karıncalar, mükemmel mühendisler olabilirler ancak sonsuza kadar bilimci olamayacaklardır! Çünkü karıncaların beyin yapısı yüzünden biz her zaman dinozorlardaki iki şeye muhtaç olacağız: merak ve hayal gücü.”

Senatör Bilubi kafasını onaylamadığını gösterecek şekilde salladı, “Merak ve hayal gücü! Saçmalık. Doktor, siz bu iki özelliğin gıpta edilecek şeyler olduğuna inanıyor musunuz gerçekten? Bu ikisi yüzünden dinozorlar nevroitikler:

Ruh h alleri değişken, tahmin edilemiyorlar; bütün gün hayal kuruyorlar, boşa zaman geçiriyorlar.”

“Ama senatör, bu değişken duygular sayesinde kurulan hayallerle ilham ve yaratıcılık ortaya çıkıyor. Evrenin en derin kanunları bu sayede keşfedilir, bu da teknolojik ilerlemenin temeli olur. Teori olmadan inovasyon ve icatlar, kaynağı olmayan su gibidir, sonunda kurur.”

“Tamam, tamam...” dedi Kaqika sabırsızca Doktor Qiaoye’nin sözünü keserek, “şu an akademik tartışmalar yapmanın zamanı değil! Doktor, karınca dünyası şu anda sadece tek bir sorunla karşı karşıya: Dinozorları yok mu edeceğiz, yoksa biz de onlarla beraber yok mu olacağız?”

Qiaoye sesini çıkarmadı.

“Siz akademisyenler boş tartışmalara d şk ns n z. Gerçek sorunla yüzleşmekten acizsiniz!” dedi Bilubi küçümseyici bir tavırla. Daha sonra Kaqika’ya dönerek, “Konsül, bu Federasyon Başkomutanlığı’nın çoktan kapsamlı bir planı olduğu anlamına mı geliyor?” diye sordu.

Kaqika başını salladı. “Bunu bizlere lütfen Mareşal Ruolie sunsun!”

Birkaç gün önce, II. Mine şehri Savaşı’nda orduları komuta eden Mareşal Ruolie kürsüye  ıktı: “Herkes kendi başımıza, dinozorlardan destek almadan icat ettiğimiz küçük bir şey göstermek istiyorum.”

Mareşalin işaretiyle iki karınca beyaz renkte incecik, iki şerit getirdi. şeritler iki küçük kağıt parçasına benziyordu. Ruolie, “Bu şeritler karıncaların geleneksel silahı, gürleyen tahıl bombasının en yeni modeli, sicim bombasıdır. Federasyon Ordusu mühendisleri tarafından, son savaşta kullanılmak üzere geliştirildi,” dedi ve antenlerini salladığında dört karınca  ne çıkararak iki kısa teli taşıyıp getirdi. Teller, dinozorların makinelerinde sık kullandığı türdendi. Biri

kırmızı, diğeri ise yeşil renkteydi. Karıncalar, iki teli bükerek bunları beyaz renkteki ince küçük şeritlerin etrafına, yapışkan şeritler sarar gibi doladılar. Etrafı telle dolanmış küçük beyaz şeritler, aniden mucizevi bir şekilde renk değiştirmeye başladı. Birbirinden ayrı dolanan şeritler biri kırmızı diğeri yeşil renkte olan tellerin rengini aldı; artık tellerle şeritler birbirlerinden ayırt edilemiyordu.

Kaşıka, “Bunlar, Federasyon’un en yeni silahlarıdır. Rengi değiştiğinden adına bukalemun bomba dendi. Bir şafak vaktinin sessizliğinde yerleştirilecekler ve dinazorlar bunları asla bulamayacak!” dedi.

Yaklaşık iki dakika sonra bu bombalar infilak etti. Çıkarıldıkları gürültüden sonra, iki teli de kopardılar.

“Zamanı geldiğinde, federasyonu yüz milyonluk dev bir karınca ordusu konuşlandıracak. Bu ordunun bir kısmını şu anda dinazor dünyasında yeniden çalışmaya başlayan karıncalar oluşturuyor. Diğer kısmı ise, dinazor dünyasına gizlice sızacak. İki milyonluk askeri birlik, dinazor makinelerinin içine bu telleri yerleştirecek. Harekâtımıza, ‘Kesim Operasyonu’ ismini verdik.”

“Vay, gerçekten muhteşem bir planmış!” dedi Senatör Bilubi, duyduğu takdirden dolayı nefesi kesilmişti. Kongre üyeleri de bu durumu onaylanırcasına mırıldanmaya başladı.

“Aynı anda devam ettirilecek diğer harekât da benzer mükemmellikte! Federasyonun diğer iki milyonluk dev karınca ordusu da beş milyon dinazorun kafasının içine, dev beyinlerini besleyen kan damarlarına, gürleyen tahıl bombaları yerleştirecek. Bu beş milyon dinazor, yeryüzündeki en seçkin dinazorlardandır: Dinazorların yönetici kadrosu, bilimcileri, önemli uzmanları ve teknisyenleri. Bu dinazor-

ların hepsi bir günde yok olacak, bütün dinazor dünyası bir anda beynini kaybetmiş gibi olacak. Bu yüzden de bu harekâta ‘Cerrahi Operasyon’ ismini verdik.”

Bilubi, “Bu plan, sanki diğeri kadar kolay değil. Duyduğum kadarıyla şu anda dinazor toplumunun kilit çalışanları artık daha sıkı bir şekilde gözetim altında tutuluyor, sürekli üç boyutlu tomografileri çekiliyor. Bu yolu önce Gondvana İmparatorluğu benimsedi, Lavrasya Cumhuriyeti de ardından onu takip etti. Gondvana ülkesinde, İmparator Dadasi’nin bile düzenli aralıklarla tomografisi çekiliyor,” dedi.

Kaşıka mânâlı bir ifadeyle, “Kesim Operasyonu sayesinde ilk bukalemun bombası çoktan yerleştirildi. Oraya giderken yanımda götürdüğüm sağlık ekibi Dadasi’nin dev beynine bu bombayı yerleştirdi. İmparatorun beyin tomografisi de defalarca çekildi.”

“Yani geliştirdiğimiz yeni gürleyen tahıl bombası tomografi taramasında çıkmıyor mu?” diye sordu Doktor Qiaoye.

Kaşıka başını sallayarak, “İcadımızla deneyler yaptık fakat defalarca kez hayal kırıklığına uğradık. Tomografi cihazı, dinazorların karıncalarla birlikte yarattığı en büyük teknolojik başarılarından biri. Tomografiyle yapılan taramada, dinazorun dev beynindeki en küçük bir tel parçası bile bulunur. Ancak eğer gürleyen tahıl bombası dinazor vücudunun başka bir bölümüne yerleştirilse yapılan taramayla bulunması kolay olmayacaktır. Yerleştirilecek bombanın öldürücü olması – ya da en azından dinazorun düşünme yeteneğini engellemesi için beyindeki arterlere yerleştirilmesi yeterlidir. Dinazorlar da bu durumun farkındalar, bu yüzden sadece beynin tomografisini çekiyorlar.”

Qiaoye uzun süre şaşkınca antenlerini sallayarak, “Özür dilerim, konsülüm ama ben gürleyen tahıl bombası nasıl

olur da taramada ortaya çıkmaz anlayamadım; ben tomografi projesinden sorumlu karıncaydım, o aletlerin ne kadar güçlü olduğunu biliyorum yani,” dedi.

Ruolie de Kaqıka'nın yüzündekine benzer mânâlı bir ifade takınarak, “Sevgili doktor, siz de her şeye fazla kafa yoriyorsunuz. Küçük bir askeri birliğimiz imparatorluk hastanesine sızdı ve hastanenin altı tomografi cihazına müdahale etti. Küçük bir parçaya zarar verilmesi tomografi cihazının doğruluk oranını yüzde yirmi azalttı. Böylece tomografi taramasında bu bomba tespit edilemiyor,” dedi.

“Peki, ondan sonra ne olacak? Beş milyon dinazorun hepsinin kafasına bomba yerleştirmeyi düşünmüyorsunuz ya? Bu mümkün değil...” Qiaoye anladığını gösteren derin bir iç çekti, “dinazor dünyasındaki tomografi cihazlarının hepsini sabote etmeyi düşünüyor olamazsınız!”

“Aynen öyle yapacağız! Bahsettiğimiz diğer harekâtlara nazaran bu görev oldukça kolay. Biliyorsunuz dinazor dünyasında şu anda aşağı yukarı dört yüz bin tane tomografi cihazı var, beş milyon karınca ordusuyla bu işin üstesinden gelinir.”

“Çılgın bir plan bu,” dedi başbilimci afallayarak.

“Planın en parlak kısmı, dinazor dünyasına aynı anda darbeler indirecek olması!” dedi Kaqıka, doktorun sözlerini bu plana bir övgü saydığından konuşmasına devam etti, “Dinazor dünyasının makinelerine yerleştirilen iki yüz milyon bukalemun bombayla, dinazorların beynine yerleştirilen beş milyon gürleyen tahıl bombası aynı anda patlayacak! Bir saniyelik hata dahi olmayacak. Dinazor dünyasının herhangi bir kısmı diğerlerinin yardımına koşup takviye gönderemeyecek. İlk önce muazzam bilgi akış sistemleri çökecek. Hemen ardından dinazorların ana endüstrisi, ulaşım sistemi çökerek onları felce uğratacak. Yüzleşecekleri

bu arızalar dinazor dünyasının her bir köşesine yayılacak. Böylece zarar gören sistemler kısa sürede onarılamayacak. Önemli alanlarda çalışan beş milyon dinazor da devre dışı kaldığında dinazor toplumu tamamen şoka uğrayacak. Tıpkı okyanusun ortasında gövdesi zarar görmüş bir geminin birden batması gibi! Herkes biliyor, dinazor şehirlerinin tüketim seviyeleri muazzam orandadır. Bilgisayarlarımızla vardığımız sonuca göre; bu şehirlere tedarik sağlayan bilgi akışı, endüstriyel sistemler ve ulaşım sistemleri çöktüğünde, bir aya kalmadan dinazorların üçte ikisi açlıktan ve susuzluktan ölecek, geride kalan dinazor nüfusu az olduğundan şehirlerden dışarı, kırsal bölgelere yayılacaklar. Karıncaların devam eden saldırısıyla kıtlık baş gösterecek, açlık ve hastalık da peşi sıra gelecek, bir yıl içinde kurtulananların sayısının üçte ikisi tekrar azalacak, en sonunda kurtulan dinazorlar mecburen endüstriyel çağ öncesi ilkel toplum hâline dönecek. Böylece dinazorlar karınca dünyasını etkileyecek herhangi bir tehdit olmaktan çıkacak, bizler de yerkürenin gerçek yöneticileri olacağız.”

“Yüce Konsül Kaqika, bu saldırının ne zaman olacağını söyler misiniz?” diye sordu Bilubi zorlukla bastırduğu bir heyecanla.

“Bombaların infilak zamanı, bir ay sonraki gece yarısına ayarlandı.”

Karıncalar sevinç içindeydi. Doktor Qiaoye, heyecanla antenlerini sallayarak karınca kalabalığını sakinleştirmeye çalıştı ancak sevinç nidaları uzun süre susmayınca avazı çıktığı kadar bağırdı. Herkes sakinleşerek ona baktı.

“Yeter! Hepiniz çıldırdınız mı?” diye Qiaoye bağırdı, “Dinazor dünyasının oldukça karmaşık, müthiş sistemleri var, bu sistemler bir anda çökerse, ondan sonra olacakları tahmin edemeyiz!” dedi.

“Doktor, dinazor dünyası mahvolacak, bu Karınca Federasyonu’nun en son zaferi olacak. Bundan başka hangi sonucu öngörüyorsunuz, anlatın,” dedi Kaqika.

“Size söyledim, önceden bilmek zor.”

“Hal  aynı yerdesin, Qiaoye, senin bu boş laflarından bıktık,” dedi Bilubi. Diğer kongre  yeleri de hep birlikte bilim uzmanını onaylamadıklarını belirtircesine söylendiler.

Ruolie, Qiaoye’ye yaklaşarak onun  n bacağına dokundu; mareşal soğukkanlı bir karıncaydı, bu sevinç gösterisine katılmayan az sayıda karıncadan biriydi. “Doktor, endişenizi anlıyorum, aslında bu endişeyi ben de paylaşıyorum. Ancak gerçekçi biriyim, Karınca Federasyonu’nun başka seçeneği yok. Sizin gibi uzmanlar bize daha iyi, başka bir çare sunamıyor. Bundan dolayı dinazorların nükleer silahlarıyla kontrolü yitirmesi durumunda en kötü olasılıkta yerküredeki yaşamının sona erebileceğini düşünüyorum. Ama kaygılanmayın, her ne kadar iki dinazor ülkesinin nükleer silah sisteminin bütünü dinazorların kontrolü altında olsa da az sayıda karınca devam ettirdikleri bakım işiyle dinazorları sıkı bir şekilde gözetim altında tutuyor. Aynı zamanda karıncaların özel askeri birliğinin de devreye girdiği biliniyor. Nükleer silah sisteminin en kilit yerlerine yerleştirdiğimiz gürleyen tahıl bomba sayısı, diğer sistemlere yerleştirilmiş olanlardan iki kat fazla. Kararlaştırılmış zamanda nükleer sistem de, diğer sistemlerde olduğu gibi bir anda felç olacak, bir tane nükleer başlık dahi atılamayacak.”

Qiaoye içini çekerek, “Mareşal, durum çok karışık. Soru şu: Gerçekten dinazor dünyasını anlayabiliyor muyuz?” diye sordu.

Bu soru, karıncaların hepsini bir müddet afallattı. Kaqika, Qiaoye’ye bakarak, “Doktor, karıncalar dinazor dünya-

sının her bir köşesine yayıldı, bu aynı zamanda üç bin sene-
dir süregelen bir durum! Siz nasıl ortaya böylesine aptal bir
soru atabilirsiniz?” diye azarladı.

Qiaoye antenlerini yavaşça sallayarak, “Karıncalar ve di-
nozorlar, iki farklı türdür neticede, farklı iki dünyada ya-
şarlar. Sezgilerim bana, dinozor dünyasına ait karıncaların
hala bilmediği çok büyük sırlar olduğunu söylüyor,” dedi.

“Eğer siz ne olduğunu ortaya koyamıyorsanız, hiç dile
getirmeyin,” dedi Bilubi küçümseyici bir tavırla.

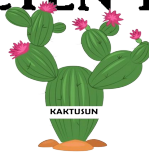
Qiaoye, “Bunun için bir istihbarat biriminin kurulması-
nı istiyorum. Dinozorların beyinlerine birer tane gürleyen
tahıl bomba yerleştirirken, aynı zamanda kulak salyangoz-
larına da gizlice bir işitme cihazı yerleştirin. Benim yöneti-
mimde olan ve dinlemeleri inceleyen bir bölüm kurulsun,
dinleme cihazlarıyla elde edilen bilgilerin analizleri yapıl-
sın. Böylece kısa süre içinde bilmediğimizi hemen öğreni-
riz,” dedi.

Ruolie, “Cerrahi Operasyon aşağı yukarı on beş güne kal-
maz tamamlanacak. Bununla birlikte bölümünüz beş milyon
dinleme cihazının kontrolüne sahip olur. Muazzam bir çaba
gösterseniz bile, bu devasa ölçekteki bilginin küçücük bir
kısımını bile analiz edemeden bombalar patlar,” dedi.

Qiaoye antenlerini sallayarak, “Bu yüzden, mareşal,
bombaların infilak zamanını iki ay daha ertelemenizi rica
ediyorum. Mümkün olduğu kadar bilgiyi analiz ederek bir
şeyler bulabiliriz,” dedi.

“Boş konuşma!” diye sinirle bağırdı Kaqika. “Erteleme
olmayacak. Bombaları yerleştirmek için ihtiyaç duyduğuş-
muz zaman bir ay. Boşa geçirecek bir saniyemiz dahi yok.
Gereksiz erteleme tehlike getirir, hızlı hareket etmeliyiz!
Ayrıca ben, dinozor dünyasının bilmediğimiz sırları oldu-
ğunu sanmıyorum!”

GÜRLEYEN TAHİL



Gondvana dinozor ülkesinin imparatoru Dadasi, Dev Kaya Şehri'nin İletişim Kulesi'nde dolanıp duruyordu. Ona, ülkenin içişleri ve savunma bakanı eşlik ediyordu.

İletişim hizmetlerinin kocaman binası, Dev Kaya Şehri'nin dijital teknolojisinin merkeziydi, bütün ülkenin bilgi iletimini sağlıyordu. Gondvana İmparatorluğu'nda buna benzer yüz tane daha iletişim teknoloji merkezi vardı, bunlar hep birlikte imparatorluk ülkesinin geniş iletişim ağını oluşturuyordu.

Dadası, eşlikçileriyle binanın devasa ana kontrol odasındaydı, buradaki sayısız bilgisayar ekranı ışıltı ışıltıydı. Çalışan dinozorlar, imparatorun geldiğini görünce saygıyla ayağa kalktı.

“Buranın sorumlusu kim?” diye sordu içişleri bakanı. İki dinozor öne çıkarak kendilerini merkezin başmühendisi ve güvenlik amiri olarak tanıttı. Bakan onlara, “Ya buradaki karıncalar?” diye sordu.

“Hepsi gitti,” dedi başmühendis.

İçişleri bakanı kafasını sallayarak, “Savunma Bakan-

lığı'ndan gelen, karıncaların sabotaja kalkışmaları ihtimaline karşı bilgisayar ve internet ağının donanımlarının teftiş edileceğine dair emri almışsınızdır. Bu teftiş imparatorluğun her yerinde ve her sektörde yapılacak. Geçmişte yapılan tüm teftişlerden çok daha büyük olacak. Majesteleri imparator, sizlerin buradaki çalışmalarınızı teftişe geldi," dedi.

Başmühendis, "Teftişinize hazırız. Kilit donanımların hepsi hâlihazırda iki defa teftiştten geçti, ayrıca güvenliğimiz artırıldı. Ağ merkezinin güvenliği sağlamdır. Majesteleri hiç kuşku duymasın," dedi.

"Bizi bu merkezin en önemli yerine götür," dedi Dadasi.

"Sunucu odasına mı?" diye sordu başmühendis. Başını onaylarcasına sallayan içişleri bakanına baktıktan sonra imparatorla beraber ana merkeze, sunucuların bulunduğu odaya girdiler. Sıralanmış beyaz renkteki sunucuların arasından yürüdüler. Bütün dünyanın bilgi denizi buraya akıyordu. Bilgisayarlar vızıltılar çıkıyordu, hepsi sanki canlı varlıktı.

"Buranın güvenliği için ne gibi tedbirler aldınız?" diye sordu içişleri bakanı.

"Karıncaların izinsiz girip çalışması yasaklandı. Tüm bakım işlemleri dinazorların gözetiminde yapılıyor," diye cevap verdi.

Güvenlik amiri, sunucunun kapağından kocaman bir büyütecisi alarak, "Gördüğünüz gibi karıncaların çalışmalarını yakından takip ediyoruz: İçine girdikleri makinelerdeki her anlarını, her hareketlerini sıkı gözetimimiz altında tutuyoruz," diyerek etraftaki her bir makinenin kapağında asılı duran dev büyüteçleri gösterdi.

"Çok iyi," dedi içişleri bakanı kafasını sallayarak, "Karıncaların içeri sızmalarını engellemek için ne yapıyorsunuz?" diye sordu.

“Her şeyden önce sunucu odasına girişı engellemek için burayı hava geçirmez şekilde kapadık, böylece karıncaların içeriye girmeleri engellendi.”

“Hıh, hava geçirmezmiş... bu söze gerçekten sadece gülünür!” dedi, o ana kadar tek bir söz etmeyen savunma bakanı. Sonra konuşmasına devam ederek, “Ben, dinazor dünyasının en iyi hava geçirmez odasını da gördüm. Gondvana İmparatorluk Bankası’nın bir kasasıydı, karıncaların hazinesi orada tutuluyordu. O hazinenin nasıl korunduğunu biliyor musunuz? İçerinin havası alınmıştı, dışarının havası hiçbir surette içeri sızamazdı, gerçekten çok mükemmel bir şekilde yalıtılmıştı. Banka, kasanın içerisine hassas gaz detektörleri yerleştirerek sıkı bir grup karınca hırsızını uzakta tutmayı amaçlıyordu. Karıncalar, kasanın duvarını delerek içeri girmeye çalıştığı anda dışarıdan eser miktarda gaz girişı olacak ve bu, alarmı çalıştıracaktı. Ama karıncalar yine de parayı çalmayı başardılar, uyarı düzeneği ötmeyi bile. Olay mahalli dikkatli şekilde incelendi ancak karıncaların nereden, nasıl girdikleri bulunamadı. Dış duvarda açtıkları küçücük bir vakum hazinesiyle hava girişini engellediler, sonra hazinenin bulunduğu yerin duvarını deldiklerini sanıyoruz. Karıncalar sandığımızdan çok daha kurnaz, ufak oluşlarıyla da gözden kaçarak üstünlük kazanıyorlar. Bizimki gibi devasa şehirlerdeki binaları hava geçirmez yaparak koruyamazsınız.”

“Sunucuların kendileri mühürlense olmaz mı?” diye sordu Dadasi.

Savunma bakanı, “Çok zor, efendim. Her şeyden önce, makinelerde yer alması gereken zorunlu delikler az sayıda değil; örneğin havalandırma delikleri, ana girişler, sürücü yerleri gibi. Söylenildiği gibi makineler tamamen mühürlenmiş olsa dahi, bu durum karıncaları durdurmaz. Bildi-

ğiniz gibi bu haşarecikler içeri girmede çok ustalar. Bu da önceki yuva yaşamlarından kalan içgüdülerinden kaynaklanıyor. Ufacık olmalarına rağmen, oldukça güçlü aletleri de var, bu aletlerle çok hızlı delik açabiliyor,” dedi.

Başmühendisle güvenlik amirine sert bir şekilde, “Mutlak garantiyi sağlamanın tek etkin yolu testiş, testiş, testiş yapmaktır, bir an olsun gevşek davranılmamalı!” dedi savunma bakanı.

Görevli iki dinozor bir ağızdan, “Evet, bakanım!” dedi.

Savunma bakanı bir makinenin önünde durarak, “Bu makineyi gözden geçirin,” diye emir verdi.

Güvenlik amiri telsizden bir şeyler söyledi. Beş dinozor mühendis koşarak geldi, pençelerinde tuttukları el fenerleri, dev büyüteç gibi çeşitli aletlerle beraber iki tane de özel alet getirmişlerdi. Mühendisler makinenin kapağını açarak içeri dikkatli bir şekilde incelediler. Bu hiç de kolay bir iş değildi. Makinenin içi, telleri ve donanım parçalarıyla oldukça karışıktı. Dinozorlar, kocaman büyüteçle dikkatli bir şekilde makineyi gözden geçirdiler, sanki anlaşılması zor bir uzun yazı metnini okuyorlardı ya da devasa bir labirenti keşfediyorlardı. Dadasi gibi ona eşlik edenler de sabırsızlanmaya başlamıştı ki birden bir mühendis, “Ah, bir şey buldum! Bir tane gürleyen tahıl!” diye bağırdı, dev büyüteci Dadasi’ye vererek, “Efendim, bakın tam burada, yeşil telin üzerinde!” dedi. İmparator dev büyüteci pençesine alıp inceleme yaparken duyduğu memnuniyetle başını salladı. Diğer bir dinozor mühendisin tutup çektiği ise, kalem benzeri bir şey, minyatür bir elektrikli süpürgeydi. Ayrıca devre anahtarının elektrik teline sarı renkte küçük yuvarlak bir tahıl daha yerleştirilmişti.

“Çok iyi!” dedi savunma bakanı, gürleyen tahıl bombasını bulan mühendisin sırtını sıvazladıktan sonra Dadasi’ye,

“Efendim, bu sahte gürleyen tahlıdır, önceden verdiğim emirle oraya, güvenliği sınamak amacıyla yerleştirilmiştir,” diye ekledi.

Dadasi şüphyle, “Hımm, tereddütlerim var hâlâ. Söylediğiniz gibi, karıncalar küçüktür ama kurnazdır. Eger onlar kötülük etmeye karar vermişlerse bunu önlemek zordur. Ben, bu durumun göz önünde tutulması gerektiğini, karınca tehdidine karşı en iyi yöntemin daha büyük bir tehdit öne sürmek olduğunu savunuyorum. Şu anda, onların iki büyük şehrine zarar vererek Karınca Federasyonu'na askeri gücümüzle tepki gösterdik. Bu başarımla karıncalara dünyanın içinde oynadığımız bir kum havuzu olduğunu gösterdik. Dinozorlar, fazla bir güç sarf etmeden iki gün içinde yerkürenin herhangi bir yerindeki karınca şehrini mahvedebilir. Bu şartlar altında, karıncalar cesaret edip dinozor dünyasının herhangi bir organizasyonuna zarar veremez. Oldukça mantıklı canlılardır; adımlarını tutkusuzca, mekanik bir şekilde hesaplarlar. Gereksiz tehlikeye atılmazlar.”

Savunma bakanı, “Efendim, sizin söylediğiniz kesinlikle doğrudur ancak ben dün akşam bir kâbus gördüm, bana başka bir yolun daha olduğunu gösterdi,” dedi.

“Fazla kâbus görüyorsun!”

“Sezgilerim bana çok büyük bir tehlike olduğunu söylüyor. Efendim, siz diyorsunuz ki karıncaların dinozor dünyasının belli bir bölümüne zarar vermesi durumunda bir başka dinozor bölgesi saldırı yapar ve karınca dünyası yok edilir. Ama ya karıncalar, dinozor dünyasının her bir bölümüne aynı anda zarar verir ve başarılı olurlarsa? Böyle bir durumda dinozorlar, karıncaların önünde duracak güce sahip olmaz.”

Dadasi bir müddet düşündükten sonra başını sallayarak,

“Senin dediğin sadece teoride mümkün, bu durum aşırı şartlar altında bile gerçekleşmez,” dedi.

“Efendim, bu da karıncaların mekanik düşünme biçiminin bir parçası: Teorik olasılık varsa, bunu pratiğe dökmeye çalışırlar. Onlar için hiçbir şey fazla çılgınca değildir.”

“Ben hâlâ bunun gerçekleşemeyeceğini düşünüyorum, hem ülkenin savunması artık çok sıkı. Karıncalar doğrudan dev ölçekli bir atağa geçerlerse bizler de hemen farkına varırız. Beni şu anda endişelendiren karıncalar değil, Lavrasya Cumhuriyeti’nin dinazorlarının imparatorluğumuza karşı oluşturduğu tehdidin gittikçe büyümesi,” dedi.

Bu sırada, Dadasi’nin konuşmasını orada toplananların yanı sıra, başka bir kalabalık daha dinliyordu. Bunlar, sunucuların ana panoları altına saklanmış on iki karınca askerdı. Beş saat önce, gizlice bir su borusunun yolunu takip ederek büyük binaya sızmışlardı. Daha sonra tabandaki çok küçük bir çatlaktan içeri, makine odasına süzölmüşlerdi. En son da havalandırma deliğinden doğrudan sunucuların içine girmişlerdi. Savunma bakanının söyledikleri doğrudu, dinazorların devasa binasına ve makinelerine karıncaların girişi engellenemezdi.

Dinazorların yaklaştığını duyduklarında asker karıncalar zaman geçirmeden ana panonun altına saklandılar, pano Mine Şehri’nin futbol sahasından daha büyüktü. Sunucu kabininin kapısının açıldığını duyunca ana panonun küçük deliğinden dışarı baktılar. Saklandıkları yerden dev bir büyütle bakan dinazorun gözünü görebiliyorlardı. Karıncalar dehşete düştü fakat dinazor onların yerini keşfedemedi. Dinazor mühendis, kendi güvenlik ekibinin yerleştirdiği sahte gürleyen tahıl bombasının bulduğu yere yakın duran, karıncaların yerleştirdiği gerçek bombayı gözden kaçırdı. Küçükük ince şerit parçası telin rengiyle bütünleştigiinden

ayrıt edilemiyordu. Değişik renk ve kalınlıktaki kablolar onlarca mayın yerleştirilmişti. Hatta elektrik panosuna birkaç bukalemun bombası da konulmuştu, üzerine konukları yerin rengiyle kusursuz şekilde bütünleşmişlerdi, böylesi bir kamuflajla tahıl bombasından bile daha az fark ediliyorlardı. Bu tür bombalar patlatılmak için değildi. Yerleştirildikleri yerde zamanı geldiğinde akıtacakları birkaç damla asitle elektrik panosunu aşındırarak eritmeye başlayacaktı.

Ana panonun altındaki karıncaların hepsi, savunma bakanı imparatorla konuşurken kıpırdamadan durdular. Makine kapağı kapatıldıktan sonra sunucuların içine karanlık bastırdı. Sadece tek bir gösterge ışığı, zümrüt yeşili bir ay gibi gökyüzünde asılı duruyordu; pervanelerin vızıldayan sesiyle sürücülerin tıkırtıları bu dünyanın huzuruna katkıda bulunuyordu.

Bir asker karınca, "Dinozor bakanın söylediği doğru, eğer Karınca Federasyonu o şekilde harekete geçerse dinozor dünyası mahvolur!" dedi.

Başka bir asker karınca, "Belki şu an tam olarak bunu yapıyoruzdur!" diye cevap verdi.

Onlar bilmiyordu ama o sırada, iletişim binasına sızan tek karıncalar kendileri değildi. Sunucuların bulunduğu her bir katta bir grup karınca aynı görevi yürütüyordu. Her bir kıtada bütün karıncaların aynı görevi üstlenmiş olması ise tahmin edilemezdi.

O gece, ülkenin savunma bakanı bir kâbus daha gördü. Kâbusunda siyah, kalabalık bir grup karınca burun deliğinden vücuduna giriyor, daha sonra da ağzından uzun sıralar halinde çıkıyorlardı. Her bir karınca ağzında bir şey taşıyordu, vücudunun içindekileri parça parça çiğniyorlardı. Parçaladıklarını dışarıda bırakarak tekrar burun deliğinden

içeri giriyor, âdeta bitmeyen bir döngüyle içini boşaltıyorlardı...

Savunma bakanın kâbusu tamamen yanlış sayılmazdı. O sırada, iki karınca burun deliğinden içeri girmekteydi. İki asker karınca gündüz vakti yatak odasına sızarak yatağının altına saklanmış, orada beklemişlerdi. Şu anda, dinazorun nefesinin sağladığı rüzgâr gücüyle geniz boşluğuna hızla ulaşmışlardı. Oradan da kafatasının karanlığından tecrübelerinin yardımıyla devasa beyne varmışlardı. Bir karınca, küçücük kafa lambasını açarak beynin ana arterini buldu, diğer karınca da sarı renkte gürleyen tahılı arterin şeffaf çeperine yapıştırdı. Daha sonra dev beyinden dışarı çıkarak nemli karanlığın kasvetinde bir başka karmaşık yolu tırmandılar, vardıkları yer kulaktı. Kulak zarının önünde durdular. Yarı şeffaf kulak zarından içeri hafif bir ışık sızıyordu, dış dünyanın belli belirsiz sesleri kulak zarından gümbürdeyerek kulak salyangozuna giriyordu. İki karınca hemen kulak zarına bir dinleme cihazı yerleştirmeye başladı.

Savunma bakanı hâlâ kâbusuyla cebelleşiyordu. Kâbusunda içinin bütünüyle boşaltıldığını görüyordu. Daha fazla karınca içine giriyordu, vücudu yuvaları olmuştu... Birden vücudunu kaplayan soğuk terle uyanarak kendine geldi.

Kulağın iç kısmında heyecan içinde çalışan iki karınca, etraflarındaki dünyanın birden sallandığını hissettiklerinde dinazorun doğrulup oturduğunu anladılar. Muazzam bir gürültü havada yayılarak loşluğu doldurdu, titreşimi karıncaların vücudunu uyuşturdu. Bu gürültünün büyük kısmı alın kemiğinden geçerek onlara ulaşıyordu, bu ses dinazorun kendi konuşmasıydı.

“Nöbetçi! Nöbetçi!”

Bu kez dışarıdan bir ses geldi, kulak zarı sesin vahşi gü-

r lt s nde titreşti, yüzeyi sanki değişmişti. “Bakanım, ne oldu?”

Alından gelen bir ses, “Hemen bir tomografi çekin!” dedi.

İki karınca endişe içinde bakıştı, biri diğerine, “Ne yap-sak? Kulak zarını delerek dışarı çıkabilir miyiz?” diye sordu.

“Hayır, çok kolay fark ediliriz! Hemen ciğerlere inip sak-lanmalıyız, cihazları sadece kafayı tarıyor!” dedi.

İki karınca yerleştirdikleri dinleme cihazından ayrıla-rak karanlığın bilinmezliğine doğru inmeye başladılar. Ge-niz boşluğuna varıp ters yöne döndüler, soluk borusunun girişine vardılar. Orada sessizce beklediler, dinozorun al-dığı nefesle birlikte aşağıya doğru atladılar, nefesin g     r zg nıyla süratle ciğere indiler. Karanlıkta tıslamaya ben-zer bir ses duydular, ses aynı geceleyin ormanda çiseleyen yağmur gibiydi. Bu, dev    ekteki akciğer alveol ne giren havanın değişim sırasında çıkardığı sest . Kulaklarına aynı zamanda belli belirsiz bir vızlama sesi de ulaşıyordu. Bu ses dış d nyadandı, üç boyutlu tarama yapan tomografi cihazı-nın sesiydi. Birkaç dakika sonra, konuşma sesleri de geldi, aynı alından gelenler gibiydi ama anlaşılması daha g    , yine de bir tartışma ortamı olduğu anlaşılıyordu.

“Bakanım, tarama tamamlandı, anormal bir şeye rastlan-madı.”

Ciğerdeki iki karınca, dinozorun rahat bir nefes almasıyla hava basıncının düştüğünü hissettiler.

“Bakanım, bu gece size        kez tarama yapıldı, hep-sinde de taramada her şeye bakıldı. Bence fazla endişeleni-yorsunuz!”

“Fazla mı endişeleniyorum? Aptallar, siz ne bilirsiniz? Herkes bütün gün Lavrasya’nın tehdidinden başka bir şey düşünmüyor. Bu yüzden bütün enerjinizi o büyük dinozor ülkesiyle çıkacak büyük savaşa harcıyorsunuz. Sadece ben

imparatorlukta kafası çalışan tek kişiyim ve gerçek tehdidin nereden geleceğini biliyorum!”

“Ama... birkaç gündür yaptırdığınız taramaların hiçbirinde bir anormallige rastlanmadı.”

“Makinelerinizin bozulduğundan şüpheleniyorum.”

“Bakanım, makinelerde bir sorun yok. İmparatorluk askeri hastanesinde kullanılan tüm cihazları denedik. Bu defa da, sizin yönlendirmeniz doğrultusunda, Dev Kaya Şehri’nin bir başka hastanesinden ödünç aldık bu cihazı. Tarama sonucu yine aynı çıktı.”

Ülkenin savunma bakanının ciğerindeki iki karınca tekrar heyecan içinde birbirlerine baktılar, biri diğerine, “Bu iyi oldu, Dev Kaya Şehri’nin taramalarına zarar verme görevi bugün öğlen vakti ancak tamamlanmıştı, tarama daha erken olsaydı yerleştirdiğimiz bomba ve dinleme cihazı fark edilirdi!”

Savunma bakanı yatağına yatıp tekrar kâbuslu uykusuna daldı. Ciğerindeki iki karınca seslerini çıkarmadan burnuna tırmanıp dışarıya çıktılar, yatağına oradan da yere inerek yatak odasından dışarı süzöldüler.

O sırada her bir kıtada, yirmi milyon karınca beş milyon dinozorun kafasına girerek dev beyin arterlerine, ölümlerine sebep olacak gürleyen tahıl bombaları yerleştiriyordu. Aynı zamanda bir milyon dinozorun (Gondvana İmparatoru Dadasi ile Lavrasya Cumhuriyeti Başbakanı Duoduomi de dahil olmak üzere) kulağına dinleme cihazları konuyordu. Böylece dinleme cihazlarından gelenleri kaydetme işi başlamış oldu. Her kıtadan büyük ölçekte dinleme verisi Federasyon Başkomutanlığı’ndaki devasa bilgisayara akmaya başladı. Federasyonun başbilimcisi Qiaoye’nin önderliğinde kurulan yeni bir departman verileri analiz etme işi için kolları sıvadı, bu bilgi denizini tarayarak dinozor dünyasının sırlarını ortaya çıkarmaya çalışıyorlardı.

“DENİZ TANRISI” VE “PARLAK AY”

Federasyon Başkomutanlığı'nda Yüce Konsül Kaqika ve Federasyon Ordusu Başkomutanı Mareşal Ruolie, dinazor dünyasını imha etme harekâtlarını beraber yönetiyorlardı. Birbirinden bağımsız olan “Kesim Operasyonu” ve “Cerrahi Operasyon” ile ilgili bilgiler iki dev ekrana yansıtılıyordu. Kesim Operasyonu ekranında, dinazor dünyasının makinelerine yerleştirilen bukalemun bombası sayısı gittikçe artıyordu. Aynı zamanda dünya haritasına yerleştirilmiş ve her büyük kıtada sayısı sık sık değişen ısıtılı yuvarlak ok işaretleri, bu bombaların yerini ve durumunu gösteriyordu. Cerrahi Operasyon ekranındaki uzun listede ise dinazorların beyinlerine yerleştirilen gürleyen tahıl bombasının sayısının da giderek arttığı görülüyordu. Burada bombaların yerleştirildiği dinazorların isimlerinin yanı sıra görev bilgisiyle yerleri de yer alıyordu.

“Görünüşe göre her bilgi hemen aktarılıyor,” dedi Ruolie, Kaqika'ya.

Bu sırada, federasyon başbilimcisi Dr. Qiaoye içeri girdi. Kaqika, “Aa, Dr. Qiaoye, bir haftadan beri sizi görmedim!

Sürekli meşgulsünüz, gizlice dinlenen bilgileri mi çözümlüyorsunuz? Yüzünüzdeki ciddi ifadeye bakılırsa bize söyleceğiniz ilginç şeyler var,” dedi ona.

Qiaoye antenlerini sallayarak, “Evet, ikinizle hemen konuşmam gerek,” dedi.

“Çok meşgulüz, lütfen kısaca anlatın.”

“Bir ses kaydı dinlemenizi istiyorum. Dadasi ile Duoduomi’nin dünkü Gondvana-Lavrasya zirvesindeki konuşmalarını gizlice dinledik.”

Kaqika daha fazla dayanamayarak, “Toplantıda ne gibi bir sır olabilir ki? İki ülkenin her şeyini kontrol ediyoruz, askeri sorunlarıyla tartışmalarının hepsini biliyoruz. Gondvana ile Lavrasya arasındaki savaş dokunsan patlayacak. Bu da bizim harekâtımızın önemini kanıtlıyor. Büyük bir nükleer savaş patlak vermeden önce mutlaka onları yok etmeliyiz, yerküreyi çevre felaketinden korumalıyız,” dedi.

Qiaoye, “Basına gerçekten böyle yansıdı. Fakat zirvede yapılan gizli bir toplantının detaylarını dinlemenizi istiyorum. Konuşmalardan hâlâ bilmediğimiz bir işleri olduğu anlaşılıyor,” diyerek ses kayıt makinesini çalıştırdı.

Duoduomi: Majesteleri Dadasi, karıncaların hemen teslim olmalarının nedenini anlayabildiniz mi? Karıncaların işlerine geri dönmeleri yalnızca zaman kazanmak içindi, bu neredeyse kesin. Karınca Federasyonu kesinlikle bir şeyler planlıyor.

Dadasi: Başbakan Duoduomi, siz benim aptal olduğumu mu sanıyorsunuz, her şeyi anlamadığımı mı düşünüyorsunuz? Ancak Lavrasya’nın “Parlak Ay”ı güvenlik zamanlayıcısına koyma kararının yanında karınca tehdidi veya sizin nükleer tehdidiniz bile önemsiz kalıyor.

Duoduomi: Evet, evet, karınca tehdidi ve nükleer savaş tehlikesiyle karşılaştırıldığında “Parlak Ay” ve “Deniz Tanrısı” kesinlikle yerküre uygarlığı için çok daha büyük tehlikeler. Bunu zamanı geldiğinde konuşalım, olur mu? Bizim günah keçisi yapılmamız akıl alır gibi değil, sonuçta güvenlik zamanlayıcısı ilk çalıştırılan “Deniz Tanrısı”dır.

“Durun, durun!” dedi Kaqika, antenlerini sallayarak konuşmasına devam etti, “Doktor, ne demek istediklerini anlayamadım!”

Qiaoye ses kayıt makinesini durdurduktan sonra, “Bu konuşmalarda iki önemli bilgi var, ‘Parlak Ay’ ve ‘Deniz Tanrısı’, bunlarla ne demek istiyorlar? ‘Güvenlik zamanlayıcısı’ nedir?” dedi.

“Doktor, dinazorların yüksek rütbeli önderlerinin konuşmalarında tuhaf kod isimleri sık duyulur, siz neden bu kadar endişelendiniz ki?”

“Konuştuklarından, bahsettikleri iki şeyin yerküre için çok tehlikeli olduğu anlaşılıyor.”

“Manuklı düşünürsek, bu imkânsız. Doktor yeryüzünün tamamını tehdit edecek şeyin devasa bir mekanizma olması gerekir. Uygarlığı yeryüzünden silmek için en az on bin kıtalararası başlık kullanılmalıdır. Böyle bir fırlatma tesisinin boyutunu bir hayal edin. Böylesine kocaman bir sistemin tamirâtı ve bakımı karıncalar olmaksızın sağlanamaz. Bir başka deyişle, böyle bir sistem olsaydı Karınca Federasyonu bundan kesinlikle haberdar olurdu. Gerçi, iki dinazor ülkesinin nükleer silah sistemlerinin bakımı da biz olmadan sağlanamaz. Yani onlar hakkındaki her şeyi biliyoruz.”

“Bu konuda size katılıyorum. Yerküredeki hiçbir büyük ölçekli sistem bizden saklanamaz. Fakat daha küçük çaplı,

mütevazı bir sistem pekala gizlenebilir. Karıncaların bakım yapmasına ihtiyaç duymayan bir sistem olduğu sürece –güdümlü mermi gibi– bir kenarda kullanılacağı günü bekler ve bizim de haberimiz olmaz. Belki 'Parlak Ay' ve 'Deniz Tanrısı' böyle bir silahtır."

"Eğer durum öyle ise, o zaman kesinlikle endişeye gerek yok. Öylesi küçük bir tertibat yeryüzünün tamamı için tehdit teşkil etmez. Söylediğim gibi, en gelişmiş termonükleer başlıklı bombanın yeryüzünü mahvetmesi için bile ondan en az on bin taneye ihtiyaç var."

Qiaoye birkaç saniye sesini çıkarmadı, daha sonra başını Kaqika'ya yaklaştırmak için antenleriyle ona dokundu. Yüzleri birbirine değecek kadar yakınlaştığında, "Her şeyin temeli bu, yüce konsül. Nükleer bomba, yeryüzünün en gelişmiş silahı mı sahiden?" diye sordu.

"Doktor, bu genel geçer bilgidir!"

Qiaoye başını geri çekti, antenlerini salladı, "Doğru, bu genel geçer bilgidir. Zaten tam olarak da bu, karınca düşünce biçimindeki ölümcül kusurdur. Düşüncemiz genel bilgilerle sınırlı, dinazorlar ise devamlı olarak bilinmeyen yeni ve keşfedilmemiş olanın peşinde. Astronomik gözlemlerinde kuasar denilen, koca bir yıldız galaksisinden daha çok enerji yayan gök cisimleri keşfettiler. Bununla karşılaşılduğunda nükleer füzyon ateşböceği kalır. Aynı zamanda maddenin yıldızlararası bir kara deliğe düştüğünde çok güçlü bir radyasyon yaydığını ve nükleer füzyondan çok daha yüksek oranda enerji yarattığını keşfettiler."

"Sizin konuştuklarınızın hepsi binlerce ışık yılı uzakta gerçekleşiyor, şu âna hiçbir etkileri yok."

"O zaman sizlere şu anki gerçekliği etkileyecek bir şey söyleyeyim: Üç sene önce, bir gece aniden gökyüzünde yeni bir güneşin ortaya çıktığını hatırlar mısınız?"

Kaqika ile Ruolie, o eski olayın herkeste yarattığı etkili hatırlıyordu, elbette. O soğuk kış gecesı, güney yarım kurede havada aniden yeni bir güneş belirmişti. Yaydığı ışıkla dünyayı gündüzmüş gibi aydınlatmıştı. Güneşin ışınları o kadar güçlüydü ki ona doğrudan bakanlarda geçici körlüğe sebep olmuştu. Yeni güneş yaklaşık yirmi saniye sonra ortadan kaybolmuştu fakat ışınlarının sıcaklığıyla o sert kış gecesini bir yaz günü gibi sıcak ve bunaltıcı hâle getirmişti. Birden eriyen birikmiş karlar yüzünden birçok şehir sel felaketiyle karşılaşmıştı. Bu olayın gerçekleştiği zamanda karıncalar çok zarar görmüş, dinozorlara gidip ne olduğunu sormuşlardı. Ancak dinozorların bilimcileri bir açıklama yapamamışlardı. Meraklı olamayan karıncalar da zaman içinde bu olayı tamamen unutmuşlardı.

“O sıralarda yapılan gözlemlerle tek bir kesin sonuca ulaşılmıştı: O yeni güneş, yeryüzüyle Dünya’dan bir astronomik birim uzaklıkta ya da aşağı yukarı Dünya ile Güneş’in arasındaki mesafe kadar uzakta ortaya çıkmıştı. Uzaklığına ve gelen radyasyona dayanarak bu yeni güneşin yaydığı enerjiyi hesaplayabilmiştik. Eğer böylesine muazzam bir enerji nükleer reaksiyonla oluşturulduysa orada bir yerde mutlaka kocaman bir gök cismi var demektir. Ancak o zamandan beri yapılan uzay gözlemlerinde böyle bir gök cismine rastlanmadı. Başka bir deyişle, güneş sistemimizde nükleer füzyondan çok daha güçlü enerji süreçleri mevcut.”

Kaqika hâlâ ikna olmamıştı, “Doktor, bunlar hâlâ şu andaki gerçikle bağlantılı değil. O tür bir enerji gerçekten var olsa dahi, dinozorların bunu yeryüzüne getirdiğine dair bir kanıt yok. Ayrıca bu durumun gerçekleşme olasılığı neredeyse imkânsız. Bildiğiniz üzere, bir astronomik birim uzak bir mesafeye denk düşer. Dinozorların çok sayıda uzay aracı olmasına rağmen, bunlar yeryüzünün yörüngesinde dola-

nıyor, o kadar uzağa seyahat etmeleri hiç de kolay bir iş değil!” dedi.

“Ben de öyle düşünüyordum ancak...” Qiaoye durakladı, “lütfen, ses kaydını dinlemeye devam edelim,” diyerek ses kayıt cihazını açtı.

Dadası: Tehlikeli bir oyun oynuyoruz, tehlikenin sınırlarını zorluyoruz. Lavrasya mutlaka “Parlak Ay”ın güvenlik zamanlayıcısını durdurmalı. Siz bunu yaparsanız Gondvana da aynısını yapar.

Duoduomi: İlk önce Gondvana “Deniz Tanrısı”nın zamanlayıcısını durdurmalı. Öyle yaparsa Lavrasya da aynısını yapar.

Dadası: İlk önce “Parlak Ay”ın zamanlayıcısını aktive eden Lavrasya’ydı.

Duoduomi: Fakat majesteleri, ondan da önce, üç sene önce 4 Aralık’ta Gondvana’nın uzay gemisi uzaya çıktığında o işi yapmasaydı, “Parlak Ay” ve “Deniz Tanrısı” ortaya çıkmazdı! O lanet olasıca, güneş sisteminden çıkıp yoluna gitmeli, Dünya’yı rahat bırakmalıydı!

Dadası: O, bilimsel araştırmalar için gerekliydi—

Duoduomi: Yeter! Şu anda bile hâlâ utanmaz gibi yalan söylüyorsunuz! Gondvana İmparatorluğu yer-yüzü uygarlığını uçurumun kenarına sürükledi. Siz kabahatlıların Lavrasya’dan bir şey talep etme hakkı yok.

Dadası: Görünüşe göre, Lavrasya Cumhuriyeti taviz vermek gibi bir niyette değil.

Duoduomi: Gondvana İmparatorluğu’nun öyle bir niyeti var mı?

Dadası: Peki o zaman, görünüşe göre, hiçbirimiz yer-yüzünün mahvolmasına aldırımıyoruz!

Duoduomi: Eger sizler aldırmıyorsanız bizler de aldırmıyoruz!

Dadası: Haha, tamam, tamam, dinozor türü zaten hiçbir şeye aldırılmaz!

Qiaoye ses kaydını durdurdu, Kaqika'ya ve Ruolie'ye, "Sanırım bahsi geçen tarih dikkatinizi çekmiştir, değil mi?" diye sordu.

"Üç sene önce, 4 Aralık mı?" dedi Ruolie düşünceli bir şekilde, "Yeni güneşin belirlediği tarih," dedi.

"Kesinlikle, tüm bunların ortak noktası bu işte, sizi bilmem ama ürperdiğimi hissediyorum."

Kaqika, "Durumu açıklamana bir itirazımız yok," dedi.

Qiaoye iç çekerek, "Konuşması kolay! Bu sırrı ortaya çıkarmanın en kolay ve en iyi yolu dinozorların askeri ağlarına sızmadır ancak karıncaların bilgisayarları dinozorlarınkilerle uyumlu değil. Bu yüzden her ne kadar donanımlarına sızabilsek de yazılımlarını kırmayı başaramadık. Durum böyle olmasa neden bilgi toplamak için dinleme cihazı kullanmak gibi acemice bir yöntemle başvuralım ki? Yine de sahip olduğumuz kısa zamanda böylesi bir gizemi bu yöntemle çözebileceğimizi sanmıyorum," dedi.

"Tamam, doktor, sizi bu olayla alakalı araştırma yapmanız için tam yetkiyle atıyorum ancak bu durum bizim dinozorlarla olan savaşımızı etkilememeli. Şu anda tüyleri diken diken eden şey dinozorların varlığını sürdüreceği düşüncesi. Bence siz federasyonun büyük emellerinin aleyhine olacak bir hayal görüyorsunuz."

Qiaoye başka bir şey demeden dönüp gitti, ertesi gün arkasında bir iz bırakmadan ortadan kayboldu.

İLTİCA

İki asker karınca, Gondvana İmparatorluk Sarayı'nın büyük kapısının altından sürünerek sessizce dışarı çıktı. Saraydaki bilgisayar sistemine ve dinozorların kafatasının içine gürleyen tahıl bombalarını yerleştirmekle görevli üç bin karıncadan geride kalan son ikiliydi bunlar. Kapı aralığından dışarı süzöldükten sonra, o muazzam dev merdivenden aşağı doğru inmeye başladılar. Bir karıncanın onlara doğru tırmandığını gördüler.

"Aa, Dr. Qiaoye değil mi şu?" diye sordu asker karıncadan biri diğerine.

"Federasyonun başbilimcisi! Doğru ya, ta kendisi!

"Dr. Qiaoye!" diye iki asker karınca, aynı anda koku lisanslarıyla ona seslendi.

Qiaoye başını kaldırıp onları görünce telaşlandı, saklanmak ister gibiydi. Bir an tereddüt ettikten sonra onlara doğru tırmandı.

"Doktor, sizin burada ne işiniz var?"

"Ben... saraya yerleştirilen gürleyen tahıl bombaların durumunu teftişe geldim!"

“Hepsi tamamlandı, ordunun hepsi gitti,” asker karınca duraksadı, sonra, “sizin gibi yüksek makamda olan biri neden buralara kadar gelir ki? Burası çok tehlikeli!”

“Ben, mutlaka... mutlaka gelip bakmalıydım, biliyorsunuz, bu bölge hayati önem taşıyor.” Qiaoye konuşması bittikten sonra hızla imparator sarayının dev kapısına doğru ilerledi, kapı aralığının arasından geçerek hemen kayboldu.

“Suçlu gibi gözüküyor muydu?” dedi Qiaoye’nin kaybolduğu kapı çatlağına bakan asker karınca.

“Burada bir şey doğru değil, telsiz nerede? Hemen komutanlığa rapor edelim!”

İmparator Dadasi, ülke bakanlarının yer aldığı toplantıya nezaret ederken bir sekreter içeri girerek Karınca Federasyonu’nun başbilimcisi Dr. Qiaoye’nin acil olarak onunla görüşmek istediğini bildirdi.

“Beklesin, toplantı bittikten sonra görüşeceğim,” dedi Dadasi pençesini sallayarak.

Sekreter dışarı çıktıktan kısa bir süre sonra tekrar içeri girerek, “Çok önemli olduğunu söylüyor. Sizi görmek için ısrar ediyor, aynı zamanda ülkenin içişleri bakanı, bilim teknoloji bakanı ve ülkenin başkumandanının da görüşmede yer almasını istiyor,” dedi.

“Bu ufak, sefil haşereciğin derdi de neymiş! Beklesin ya da defolup gitsin!”

“Ama...” dedi sekreter, oturan bakanlara bir bakış attıktan sonra imparatorunun kulağına eğilerek, “O diyor ki kendisi Karınca Federasyonu’ndan iltica etmiş!” diye fısıldadı.

İçişleri bakanı söze karışarak, “Qiaoye, Karınca Federasyonu’nu yönlendiren önemli kişilerinden biridir,

onun düşünme tarzı diğer karıncalarla aynı değildir. Onun bu şekilde gelmesinin mutlaka önemli bir sebebi olmalı," dedi.

Geniş toplantı masasını işaret eden Dadasi, "Peki o zaman, gelmesine izin verelim," diye cevap verdi.

"Ben dünyayı kurtarmak için geldim!" dedi Qiaoye, toplantı masasının parlak, pürüzsüz yüzeyinin etrafında toplanmış dev dağlar gibi duran dinazorlara doğru bakarak. Bir çeviri aleti sözlerini dinazorlara iletti, sesi gizli bir hoparlörden yayılıyordu.

"Humm, büyük konuşuyorsunuz, yeryüzünün durumu şu anda gayet iyi!" dedi Dadasi, küçümseyici bir tavırla gülererek.

"Fikriniz kısa zamanda değişecek, efendim. Önce şu sorunun cevabını verin: 'Parlak Ay' ve 'Deniz Tanrısı' ne anlama geliyor?"

Dinazorlar bir anda irkilerek birbirleriyle bakiştılar, Qiaoye'nin etrafındaki dev dağlar bir anda sessizliğe gömüldü. aradan uzun bir süre geçtikten sonra Dadasi, "Niye sana açıklayalım ki?" diye sordu.

"Efendim, eğer gerçekten benim düşündüğüm şeylerse, ben de sizlere dinazor dünyasını ilgilendiren, çok gizli bir ölüm kalım sırrından bahsederim."

"Peki ya onlar senin tahmin ettiğin şeyler değilse?" diye sordu Dadasi sıkıntıyla.

"O zaman ben de sizlere o önemli sırrı söylemem. Sizler beni öldürebilir veya beni sonsuza kadar burada tutabilirsiniz. Böylece sırrınız da açığa çıkmamış olur. Her iki hâlde de sizin kaybedeceğiniz bir şey olmaz!"

Dadasi birkaç saniye sesini çıkarmadı, sonra toplantı masasının sol tarafında oturan bilim teknoloji bakanına doğru başını sallayarak, "Anlat ona!" dedi.

Karınca Federasyonu Başkomutanlığı'nda Mareşal Ruolie telefonu kapattı. Sonra asık bir suratla Yüce Konsül Kaqika'ya, "Qiaoye'nin izi bulundu. İki yüz on dördüncü bölgede görev başındaki iki asker, onu Gondvana Sarayı'na girerken görmüş. Görünüşe göre şüphemizde haklı çıktık, gerçekten de iltica etti," dedi.

"Utanmaz hain! Bildiklerinin ne kadarını dinozorlara anlattı acaba. Saraydaki dinozorların kafasına işitme cihazı yerleştirilmemiş miydi?"

"Qiaoye sarayın dışındaki yineleyiciyi bozmuş. Tamir ekibi onarmak üzere yola çıktı, şu anda içeriden bir şey duyulmuyor!"

"Eminim ki Karınca Federasyonu'nun bütün savaş planlarını onlara satmıştır!"

"Ben de öyle düşünüyorum, görünüşe göre bütün harekât tehlikede!"

"Gürleyen tahıl bombaları yerleştirme operasyonunun durumu nasıl?"

"Kesim Operasyonu'nun yüzde doksan ikisi tamamlandı, Cerrahi Operasyon'da da yüzde doksana ulaşıldı."

"Bombaları daha önceden ateşleyemez miyiz?"

"Mümkün! Gürleyen tahıl bombaları hem uzaktan kumandalı hem de zamana ayarlı, her iki hâlde de patlatılabilirler. Kesme sinyalinin dinozor dünyasındaki kapsama alanını genişletmek için bir yineleyici istasyonu ağı kurduk, böylece yerleştirilen bombaları ne zaman istersek patlatabiliriz! Yüce konsül, artık harekete geçme zamanı, emri verin!"

Kaqika ekranda yer alan devasa dünya haritasına doğru döndü, yanıp sönen rengârenk büyük kıtalara baktı. Birkaç saniyelik sessizlikten sonra, "Tamam o zaman. Yeryüzü tarihinde artık yeni bir sayfa açılsın, ateş!" dedi.

Birkaç dinazorun anlattıklarını dinleyen Qiaoye, şaşkınlıktan tek bir laf edemedi.

“Ne o, doktor! Sırrınızı söz verdiğiniz üzere anlatacak mısınız?” diye sordu Dadasi.

Qiaoye sanki bir rüyadan uyanır gibiydi, “Bu çok... çok büyük bir felaket, iblissiniz siz! Ancak karıncaların da aşağı kalır yanı yok. Konsüle hemen telefon açın!” dedi.

“Sırrı söylemediniz...”

“Efendim, sırrı açıklayacak zaman kalmadı! Benim burada olduğumu zaten biliyorlar, her an harekete geçebilirler. Dinazor dünyasının mahvolması artık an meselesi, bu aynı zamanda yeryüzünün de mahvolması demektir! Buna inanın, hemen telefon açmalısınız! Hem de hemen!”

“Tamam,” dedi dinazorların imparatoru, toplantı masasındaki telefonun ahizesini kaldırdı. Qiaoye endişe içinde imparatorun kalın parmak ucuyla telefon cihazının dev düğmelerine birer birer basmasını seyretti. Bir süre sonra Dadasi’nin pençesinde tuttuğu ahizeden gelen çevirme sesini işitti. Birkaç saniye sonra ise ses kesildi; Kaqika’nın hatun diğer tarafında duran, bir pirinç tanesi büyüklüğündeki ahizeyi kaldırdığını anladı ve sesini işitti.

“Alo, kim arıyor?”

Dadası ahizeden konuşmaya başladı, “Yüce Konsül Kaqika mı? Ben Dadasi, şu anda...”

O anda Qiaoye, etrafında tıklama sesleri duydu, çok sayıda duvar ve kol saati aynı anda harekete geçmiş gibiydi. Bu tıklama seslerinin, dinazorların kafalarına yerleştirilen bombaların patlama sesleri olduğunu anlamıştı. Durumdan haberdar olan dinazorlar, bir anda donmuş gibi katılaştılar.

Dadası’nın pençesindeki ahize Qiaoye’den fazla uzak olmayan masanın üstüne büyük bir gümbürtüyle düştü. Sonra dinazorların hepsi büyük bir gürültüyle devrilmeye başladı.

Masanın düz yüzeyi bunun etkisiyle birkaç saniye boyunca sallandı. Dev dinazor dağları ortadan kaybolduğunda ufuk çizgisinde dikkat çekecek büyüklükte bir boşluk belirdi. Qiaoye telefon ahizesine urmandı, hâlâ Kaqika'nın sesi geliyordu.

“Alo, ben Kaqika, ne istiyorsunuz? Alo...”

Ahize, gelen sesin titreşimiyle titriyordu, Qiaoye'nin vücudu bu titreşimle baştan aşağı ürperdi. Avazı çıktığı kadar, “Konsül, ben Qiaoye!” diye bağırdı. Ancak koku lisanı sese dönüşemiyordu, bu yüzden hattın diğer tarafındaki Kaqika da bir şey işitemiyordu. İmparator Sarayı'ndaki iletişim sistemi gürleyen tahıl bombalar tarafından imha edilmişti. Qiaoye başka bir şey diyemedi, artık çok geç kaldığını anlamıştı.

Bir süre sonra dev salondaki ışıklar söndü, dışarıda karanlık bastırmaya başlayınca içerisi yarı aydınlık bir hâl aldı. Qiaoye en yakın pencereye urmandı, uzaktan görünen şehirdeki gürültünün bir anda kesilmesiyle her tarafı ölüm sessizliği kapladı, tıpkı dinazorların yere düşmeden önce hareketsiz kaldıkları o anda olduğu gibi.

Qiaoye, toplantı masasının kenarından aşağıya inerken dışarıdan her türlü ses gelmeye başladı. Uzaktaki dinazorların koşma sesleriyle panik çığlıkları yankılandı. Qiaoye, bu seslerin sarayın dışından geldiğini anlamıştı çünkü burada artık hayatta tek bir dinazor kalmamıştı. Hepsi kafalarına yerleştirilen gürleyen tahıl bombalarının patlamasıyla ölmüştü. Bir süre sonra uzaktaki şehirden gelen, yükselip alçalan polis sirenleri de kayboldu. Qiaoye pencerenin kenarına uzanan yolunun yarısına geldiğinde, dışarıda belli belirsiz patlama sesleri yankılanıyordu. Sonunda pencereye varıp dışarıya baktığında Dev Kaya Şehri'nin manzarası gözünün önüne serildi. Yaklaşan gecenin hafif karanlığında birkaç yangın alevinin ışığı pencereye vuruyor, Qiaoye'nin başının üstündeki tavana kırmızı ışıkların gölgeleri yansiyordu.

SON ENGEL

“Başardık!”

Mareşal Ruolie, dev ekranda yanıp sönen kırmızı ışıklı dünya haritasına bakarak heyecanla bağırdı, “Dinozor dünyası en sonunda felç oldu. İletişim sistemleri tamamen çöktü. Şehirlerinin elektriği kesildi. Gürleyen tahıllarla kara yolları tılandı, çıkan yangınlar da gittikçe yayılıyor. Cerrahi Operasyon’la dört milyondan fazla lider konumdaki dinozor zail oldu. Gondvana İmparatoru ile Lavrasya Cumhuriyeti’nin başında da artık bir yönetim mevcut değil. Bu iki dev ülkenin büyük beyinleri yaşadıkları şokun etkisinde, toplum bir kaos içinde...”

“Bu sadece bir başlangıç!” dedi Kaqika, “dinozor şehirleri artık su tedariki sıkıntısı çekiyor, gıda stokları çok yakında aşırı oburlukları yüzünden hızla tükenecek. Gerçek son çok yakında. Dinozorların büyük kısmı şehirlerden kaçacak fakat araçları çalışmayacak ve yollar da tıkalı, kısa sürede tahliye edemezler. İştahlarını göz önünde bulundurursak dinozorların en az yarısı yiyecek bulamadığından açlıktan ölecek. Aslında dinozorlar şehirleri terk ettiğinde ileri tek-

nolojiyle iç içe yaşayan toplumları çökmüş olacak. İlkel tarım çağına geri dönecekler,” dedi.

“İki ülkenin nükleer silahları ne durumda?” diye sordu bir karınca.

Ruolie, “Her şey bizim beklediğimiz gibi. Dinozorların nükleer silahları, kıtalararası güdümlü mermileri ve bombardıman uçakları da dahil olmak üzere, hepsi yerleştirdiğimiz çok sayıdaki bukalemun bombası yüzünden zarar görerek metal yığına dönüştü. Hiçbir nükleer kaza veya kirlenme olmadı,” dedi.

“Harika! Bu gerçekten muazzam bir fırsat. Artık sadece dinozor dünyasının kendi kendini yok etmesini bekleyeceğiz,” dedi Kaqika büyük bir sevinçle.

O sırada bir karınca, Dr. Qiaoye'nin döndüğünü, Kaqika ve Ruolie ile bir görüşme yapmak istediğini bildirdi. Bitkin başbilimci, Başkomutanlık Merkezi'ne girdiğinde Kaqika onu azarlamaya başladı.

“Doktor, en hassas zamanda Karınca Federasyonu'na sırtını döndün. En katı şekilde yargılanacaksın!”

“Öğrendiklerimi işittiğinizde kimin katı şekilde yargılanması gerektiğini anlayacaksınız,” dedi Qiaoye soğuk bir tavırla.

“Neden Gondvana İmparatorluğu'na gittin?” diye sordu Ruolie.

“Parlak Ay' ile 'Deniz Tanrısı'nın ne anlama geldiğini öğrenmek için.”

Doktorun bu cümlesiyle karıncalar şaşkınlık içinde donup kalarak Qiaoye'ye baktılar.

Qiaoye etrafına göz gezdirerek, “Önce, burada bulunanlardan herhangi biri 'antimadde'nin ne olduğunu biliyor mu?” diye sordu.

Karıncalar bir müddet sessiz kaldıktan sonra Kaqika,

“Ben biraz biliyorum, ‘antimadde’ dinozor fizikçilerin var olduğunu varsaydıkları bir madde. Atomaltı parçacıkları dünyamızdaki maddenin tam zıttı elektrik yüküne sahiptir: Elektronları artı yük taşıırken protonları eksi yük taşır. Bizim dünyamızdaki maddenin kuantum yansımasıdır,” dedi.

“Bu bir varsayım değil. Dinozorlar uzayı gözlemlerken antimaddenin varlığını ispat ettiler,” Qiaoye konuşmasına devam etti, “eminim aranızdan bir başkası bundan daha da fazlasını duymuştur,” dedi.

“Evet,” dedi Ruolie, “antimaddenin dünyamızdaki maddeyle temas etmesi hâlinde ikisinin toplam kütlesiyle bir enerji açığa çıkacağını duydum.”

“Bu sürece imha denir,” dedi Qiaoye, antenlerini salladıktan sonra konuşmasına devam etti, “Sizlerin bildiği en büyük başlıklı nükleer silahların bütünüünün patlamasıyla bile toplam kütlelerinin yalnızca yüzde birlik kısmı enerjiye dönüşür. Fakat madde-antimadde çarpışmasıyla ortaya çıkacak dönüşüm oranı yüzde yüzdür! Yani nükleer silahlardan çok daha korkunç güçler olduğu aşikâr. Madde-antimadde imhasıyla salınan enerji, birim kütle başına nükleer başlıkların saldığından iki üç basamak daha büyüktür!”

“Ama bunun ‘Parlak Ay’ ve ‘Deniz Tanrısı’ ile ne alakası var?”

“Lütfen konuşmamın devamını dinleyin. Hatırlar mısınız, üç sene önce güney yarımkürede bir gece aniden gökyüzünde bir yeni güneş belirmişti? Dinozorların gökbilim uzmanları bu parıldayan ışığın kuyruklu yıldız gibi güneş sisteminin yörüngesine oturduğunu gözlemledi. Parıltı çok küçüktü, çapı otuz kilometreden fazla değildi, uzayda dolaan bir kaya kütlesinden ibaretti. Fakat çıkardığı güçlü ışınlar dinozorların ilgisini çekti. Uzay araçları fırlatarak

kütleyi incelediler. Ardından bunun antimaddeden oluşan bir gökcismi olduğunu keşfettiler.

Asteroit kuşağından geçerken bir meteorla çarpışmıştı. Bunun sonucunda ikisi de yok olmuştu ve devasa bir enerji yayılarak bizim de şahit olduğumuz ışığı ortaya çıkarmıştı. Lavrasya ile Gondvana aynı anda aynı sonuca vardılar. Antimaddeden oluşan gökcismi infilak ettiğinde çok sayıda irili ufaklı antimadde içeren parçacık saçılmıştı ve bunlar uzaya yayılmıştı. Dinozorların gökbilim uzmanları hemen bu parçalardan birkaç tanesinin yerini saptadı. Bu pek zor olmamıştı. Asteroit kuşağında güneş rüzgârı parçacıkları antimadde parçacıkları tarafından imha edilmişti ve böylece parçacıkların yüzeyleri tuhaf bir parlaklık kazanmıştı; üstelik güneşe yaklaştıkça parlaklıkları da artıyordu. Bu sırada Lavrasya ile Gondvana arasındaki silahlanma yarışı zirvedeydi. Bu nedenle iki dev dinozor ülkesi aynı anda çılgın bir planın peşine düştü. Toparlayabildikleri antimadde kalıntılarını yeryüzüne taşıyıp getirdiler. Bu inanılmaz güçlü silah, diğer tarafın nükleer silah yarışından çekilmesini sağlamak içindi—”

“Dur, bir dakika,” dedi Kaqika, Qiaoye’nin sözünü keserek, “bu hiç mantıklı değil. Maddeyle temas eden antimadde imha olduysa onu nasıl bir şeye koyup yeryüzüne getirdiler ki?” diye sordu.

Qiaoye konuşmaya devam etti, “Dinozor gökbilim uzmanları gökcisminin büyük bir kısmında antidemir olduğunu keşfettiler. Tespit ettikleri kalıntılarda da antidemir vardı. Sıradan demir gibi antidemir de manyetik alanlardan etkileniyordu. Bu durum dinozorların bir vakum odası yaratıp antimaddeyi bu odanın merkezine, duvarlara değmesini engelleyerek, güvenli bir şekilde hapsetmelerini mümkün kıldı. Böylece antimadde hazneye uygun bir

şekilde yerleştirilip nereye istenirse oraya taşınabilir hâle gelecekti. Tabii ki bu ilk önce bir teoriydi. Antimaddeyi böyle bir kaptan taşıyarak Dünya'ya getirmek inanılmaz derecede çılgın ve tehlikeli bir hareket olurdu. Ancak dinozorlar doğaları gereği zaten çılgındır, her şeyi hâkimiyetleri altında tutma isteğiyle hareket ederler ve gerçekten de bunu yaptılar! Gondvana İmparatorluğu dünyayı mahvedecek bu işte ilk adımı attı. Manyetik alanla antimaddeyi sınırlayacak hazneyi içi boş bir küre şeklinde tasarladılar. Antimadde artığı toparlanacağı zaman bu küre ortadan ikiye ayrılacaktı ve antimadde bir mekanik kolun yardımıyla uzay gemisine yerleştirilecekti. Uzay gemisi yavaşça, zıt zerrelili maddeye yaklaşarak mekanik kollar sayesinde, birbirinden ayrılmış iki yarım küreye girecek şekilde büyük bir dikkatle parçacıkları topladı. En sonunda iki yarım küre, parçacıklar kürenin ortasında kalacak şekilde birbirine aynı anda yaklaşarak kapandı. Manyetik alanla birlikte kitle kürenin içine hapis oldu. Uzay gemisi daha sonra bu küreyle yeryüzüne döndü.

“Eğer Lavrasya Cumhuriyeti, Gondvana İmparatorluğu'nun bu harekâtını önceden öğrenseydi, kesinlikle silahlı uzay gemileriyle Gondvana'nın uzay gemisinin taşıdığı bu antimaddenin uzaydan yeryüzüne gelmesini engellerdi. Ancak Lavrasya'ya bu haber ulaştığında artık çok geçti. Gondvana uzay gemisi taşıdığı küreyle yeryüzünün atmosferine girmişti. Eğer bu sırada bir engelle karşılaşılsaydı atmosferde devasa bir patlama olurdu. Kitlenin ağırlığı kırk beş tondur, infilakıyla doksan tonluk saf devasa bir enerji açığa çıkardı ki bu da yeryüzünü yok ederdi. Lavrasya dinozorları, doğal olarak taşın yanında yeşim de yanar' dü-

* (Çince 玉石俱焚) Belada kötünün yanında iyi de zarar görür anlamında -çn.

şüncesiyle, Gondvana İmparatorluğu'nun uzay gemisinin okyanusa inmesini seyrettiler.

“Bu çılgınlık başka olaylarla zirveye ulaştı. Gondvana uzay gemisi yeryüzüne indikten sonra, küre şeklindeki depo, bir büyük kargo gemisiyle taşındı. Bu gemiye, ‘Deniz Tanrısı’ dendi, dinazorlar da böylece kalıntıya bu isimle hitap etmeye başladılar. Bu büyük gemi Gondvana’ya gitmedi, Lavrasya kıtasının en ucundaki devasa limana demir attı! Sefer sırasında Lavrasya bu gemiye hiçbir şekilde bir müdahalede bulunmadı. Geminin önü kesilmedi, gemi rahatça, büyük ihtimalle tek bir kişinin olmadığı limana vardı. ‘Deniz Tanrısı’ demir attıktan sonra gemideki dinazorlar helikopterle Gondvana’ya geri döndüler. Gemi limana terk edildi. Lavrasya dinzorları, ‘Deniz Tanrısı’na ilahi bir varlıkmiş gibi davrandılar, ellerini bile sürmediler çünkü Gondvana İmparatorluğu büyük ihtimalle uzaktan kumandasıyla küreyi her an infilak ettirebilirdi. Eğer bu durum gerçekleşseydi, dünya kesinlikle yok olurdu. Fakat ilk yok olacak yer Lavrasya’ydı, böylesi öldürücü bir güneşin alevleriyle göz açıp kapayana dek küle dönüşürdü. Bu, şüphesiz Lavrasya Cumhuriyeti’nin en karanlık günüydü. Gondvana İmparatorluğu artık yeryüzündeki yaşamın dizginlerini elinde tutuyordu ve çılgınca davranmaya başlayıp Lavrasya’dan toprak üstüne toprak talep etti, onlara nükleer silahlardan kurtulma emri verdi.

“Ancak bu durum uzun sürmedi. Gondvana’nın ‘Deniz Tanrısı Harekâtı’ndan bir ay sonra, Lavrasya aynı şekilde eyleme geçti. Antimadde parçacıklarından bir tane daha alarak bunu yeryüzüne getirdi. Gondvana İmparatorluğu’nu kendi silahıyla vurdu: ‘Parlak Ay’ isimli gemi, yüklü kargosuyla Gondvana kıtasındaki en büyük limana demir attı. Böylece, dinazor dünyası bir kez daha dengesine kavuştu.

Bu harekâtla yeni bir zirveye ulaşıldı, yeryüzü artık bir dokunuşla yok olacak hâle geldi. Dünyada doğal olarak ortaya çıkacak bir dinozor paniginden çekinildiği için, ‘Deniz Tanrısı’ ve ‘Parlak Ay’ harekâtları en üst düzeyde güvenlik önlemleriyle gizleniyordu. Dinozor dünyasında sadece en üst yönetimde bulunan birkaç kişi harekâtların detaylarını biliyordu. İki harekâtta da ekipmanın güvenilirliği, depolama sistemleri ve değiştirilebilir modüller için masraftan kaçınılmamıştı. İki sistem de küçük çapta olduğu için karıncalar olmaksızın sürdürülebiliyorlardı. Bunun sonucunda Karınca Federasyonu da bu konuyla ilgili hiçbir şey öğrenmedi, ta ki bugüne dek.”

Qiaoye’nin anlattığını duyan komuta merkezindeki karıncaların hepsi korkuyla sarsılmıştı. Zaferin zirvelerinden aşağıya, korkunun çukuruna düşmüşlerdi. Kaqika, “Bu çılgınlıktan da ötesi – ahlaksızlık! Bütün dünyanın yıkımına yol açacak olması, tüm politik ve askeri önemini gölgede bırakıyor. Bu ahlaksızlıktan başka bir şey değil!” dedi.

“Doktor, bu dinozorların tuhaf merakları, hayal güçleri ve yaratıcılıklarının sonucudur işte,” dedi Mareşal Ruolie küçümseyici bir tavırla.

“Konunun dışına çıkmayın. Dünyanın yüzleştği soruna dönelim,” dedi Qiaoye.

Kaqika, “En azından dünyanın imha edilmesinin henüz gerçekleşmediğini biliyoruz. İki antimadde de hâlâ zarar görmemiş şekilde, manyetik sınırlayıcı depolarda duruyor,” dedi.

Ruolie antenlerini sallayarak bunu onayladı. “Bu çok iyi. Antimaddenin ateşlenmesi sadece en üst mevkideki en yetkili dinozorun emriyle mümkün ancak şu anda üst mevkiden bir dinozor kalmış değil. Yani, emir verilemez. Aletlerinin yanlışlıkla ateşlenme şansı çok az. Bu, nükleer silah-

lardaki gibi işleyen bir operasyon. Mutlaka yoğun bir uğraş ve çok aşamalı güvenlik kilitleriyle aktive edilebiliyordur. En ufak bir anormallikte bütün sistem devre dışı kalır.”

Kaqika, Qiaoye'ye, “İki saklama haznesindeki manyetik alan ne kadar süre için korunabilir?” diye sordu.

Qiaoye cevapladı,” Çok uzun bir süre. Çünkü manyetik alanlar, çok yavaş bozulan bir süperiletkende dolaşan akımlarla üretilir. ‘Deniz Tanrısı’ ve ‘Parlak Ay’ önceden yerleştirilen uzun ömürlü nükleer pillerin yardımıyla tekrar doldurulduğundan, dış dünyadan bir müdahaleye ihtiyaç duymazlar. Dinozorların anlattığına göre, depolardaki manyetik alan en az yirmi yıl dayanırmış,” dedi.

“O zaman yapacağımız iş belli oldu,” dedi Kaqika. Sonra kendinden emin bir şekilde konuşmasına devam etti. “Mutlaka, ‘Parlak Ay’ ile ‘Deniz Tanrısı’nı arayıp bulmalıyız. O küre haznelerinin etrafını birer kalkanla çevirmeliyiz, onları dış dünyadan gelecek elektromanyetik sinyallerden izole etmeliyiz. Böylece, her şeyden önce, sinyallerle dış dünyadan ateşlenmeleri engellenir.”

“Daha sonra, o iki saklama haznesini uzaya yollamanın yolunu düşünmeliyiz. Her ne kadar zor bir iş olsa da zaman bizden yana. Dinozorlardan kalan uzay gemileriyle ve roketlerle bu işi halledebiliriz,” dedi Ruolie.

Karıncalar zafer gözle görülür hâle geldiğinden umutla doldular, operasyonun detaylarını tartışmaya giriştiler.

“Konsülün planını uygularsak, dünya mahvoldu demektir!” dedi Qiaoye birden.

Karıncalar tartışmayı birden keserek Qiaoye'ye gözlerini diktiler, onun ne demek istediğini anlayamamışlardı.

Qiaoye konuşmaya devam etti, “Dinozor yöneticilerinin başlattığı ‘güvenlik zamanlayıcısı’nı kastediyorum. Başta ‘Deniz Tanrısı’ ve ‘Parlak Ay’ın kontrolü aynen düşündüğü-

müz gibi yapıliyordu. Kendi topraklarında yer alan uzaktan kumandalar kullanıyorlardı. Ülkelerine yapılacak ani bir saldırıda uzaktan bir sinyal yollanacak ve düşman ülkesinin limanında bekleyen antimadde ateşlenecekti. Ancak iki taraf kısa sürede bu tür bir kontrol şeklinin bir hata olduğunu kavradı.

“Bir senaryo yaratmama izin verin; Lavrasya aniden Gondvana’ya geleneksel silahlarla bir nükleer saldırıyı başlıyor (şu noktada nükleer güç geleneksel silahlanma olarak adlandırılır.) Bu ani saldırı ışık hızında, göz açıp kapayıncaya kadar, Gondvana topraklarına ulaşır. İmparatorluk henüz cevap veremeden felç olurdu ve ‘Deniz Tanrısı’ böyle bir durumda ateşlenemezdi. Aynı zamanda Lavrasya ‘Deniz Tanrısı’nı korumak için belirli önlemler alır da –örneğin güçlü bir frekans bozma ile– patlama sinyalinin gemiye ulaşmasını engellerse, çok daha büyük bir başarı şansı olurdu.

“Böyle bir olasılığı ortadan kaldırmak için iki ülke neredeyse aynı anda ‘Deniz Tanrısı’ ve ‘Parlak Ay’ı yeni bir bekleme moduna aldılar. İşte bu ‘güvenlik zamanlayıcısı’ denen şeydir. O andan itibaren iki ülkenin uzaktan kumanda sistemi artık antimaddeye patlama sinyali göndermeyecekti. Aksine, gönderilen sinyal, antimaddeye patlamaması için sinyal gönderir oldu. Her gemi sürekli olarak patlamaya geri sayım yapacak şekilde ayarlanmıştı ve ancak durma sinyali aldığında sıfırlanıp geri sayımı başa döndürüyordu. Her seferinde Gondvana İmparatoru ile Lavrasya Cumhuriyeti Başbakanı durma sinyalleri gönderiyordu. Böylece saldırılan ülke felç edilmişse sıfırlama sinyalini yollayamayacak, küre de infilak edecekti. Bu bekleme konumu varken saldırı yapmak intihar etmeye eşdeğerdi. Artık düşmanın varlığı her iki ülkenin varlığı için de önkoşul haline gelmişti. Aynı zamanda yeryüzünün yüzleştigi tehlikeyi de bambaşka bir

seviyeye getirmişti. 'Güvenlik zamanlayıcısı' en çılgın –hatta konsülün sözleriyle en ahlaksız– caydırma stratejisidir.”

Başkomutanlığı bir kez daha ölüm sessizliği kapladı. Kaqika herkesten önce sessizliğini bozarak koku lisanıyla, “Bir başka deyişle ‘Deniz Tanrısı’ ve ‘Parlak Ay’ şu anda bir sıfırlama sinyaliyle engellenmeyi mi bekliyor?” diye sordu Qiaoye’ye.

Qiaoye antenlerini sallayarak, “Hiç gelmeyecek iki sinyal!” dedi.

“Yani Gondvana ve Lavrasya’daki sinyal istasyonlarının gürleyen tahl bombalarımızla imha edildiğini mi söylüyorsunuz?” diye sordu Ruolie.

“Evet. Dadasi hem Gondvana hem de Lavrasya verici istasyonunun yerini bana söylemişti. Geri döndükten sonra Kesim Operasyonu’nun bilgi arşivini taradım. Bu sinyal istasyonlarının önemini anlamadığımız için iletişim aletlerin içine çok az sayıda bukalemun bombası yerleştirildiğimiz rapor edilmiş. Gondvana sinyal istasyonuna otuz beş tane, Lavrasya sinyal istasyonuna otuz altı tane yerleştirilmek üzere toplamda altmış bir tane tel koparılmış. Sayısı çok fazla değil ancak sıfırlama sinyallerini engellemeye yetmiş.”

“Geri sayımda zaman aralığı nedir?”

“Altmış altı saat, yani neredeyse üç gün. Lavrasya ve Gondvana’nın geri sayımı aşağı yukarı aynı zamanda başlıyor. Her seferinde sıfırlama sinyali, geri sayım başladıktan yirmi iki saat içinde yollanıyordu. Şu andaki geri sayım yirmi saat önce başladı, iki günlük zamanımız var.”

Kaqika, “Neden geri sayım bu kadar uzun? Bence, bir ya da iki saat daha mantıklı. Üç gün içinde eğer bir taraf, diğer tarafa geri sayımın zaman aralığında bir saldırıyı başlatarak düşmanını felç etse, üç gün içinde antimaddeyi uzaya fırlatabilirdi.”

Qiaoye, “Saklama hazneleriyle gemiler birbirleriyle bağlantılı. Birini diğerinden ayırmaya kalkıştığınızda, miknansız alan devreden çıkıp antimaddeyi ateşleyebilir! Belki çok uzun bir zaman çalışılarak bu saklama hazneleri gemilerden ayrılıp uzaya fırlatılabilir ancak iki ya da üç gün bu işlemi yapmak için yeterli değil. Dadasi bana bu uzun zaman diliminin nedenini de açıkladı. Her ne kadar çılgın olsalar da gezegenin kaderinin bir sinyale bağlı olduğunu bilen dinazorlar çok dikkatli davranmışlar. Önceden tahmin edilmeyen, düşman işgali dışında bir nedenden dolayı ülkeden sıfırlama sinyali yollanamazsa, uzun zamanlı geri sayım sayesinde bir düzeltme imkânı bulabilirlerdi. Hatta dinazorlar her türlü beklenmedik ihtimali, hatta karınca-ların sabotajı ihtimalini de düşünmüşlerdi. Korkuları gerçekleşti.”

Ruolie, “Eğer, sıfırlama sinyalinin önemini bilseydik kendimiz bir sinyal yollama platformu kurup ‘Deniz Tanrısı’ ve ‘Parlak Ay’ın geri sayımını sıfırlardık.”

“Sorun bizim bunu bilmiyor oluşumuz, bilemezdik de! Dinazorlar benimle sinyallerin sıfırlama detaylarını paylaşmadı. Sadece o sinyalin oldukça karışık ve uzun bir şifresi olduğunu söylediler. Her seferinde şifre değişiyor, algoritması verici istasyonlarının bilgisayarında. Dinazorların bile bunu bilmediklerini düşünüyorum.”

“Anlattığına göre, bu iki istasyondan sıfırlama sinyali yollanabilir demektir.”

“Ben de öyle düşünüyorum.”

Kaqika hemen o andaki durumu tartarak, “O zaman derhal tamir etmeliyiz onları,” dedi.

SİNYAL İSTASYONLARI SAVAŞI

Gondvana İmparatorluğu'nun sinyal istasyonu, Dev Kaya Şehri'nden uzak, ıssız bir arazideydi. Tepesinde karmaşık antenler bulunan bu küçük yapı, bir meteoroloji istasyonunu andırıyordu.

İstasyonun güvenliği çok zayıftı, sadece bir dinazor taburu nöbet tutuyordu. Yanlışlıkla yolu bu tarafa düşecek Gondvana vatandaşlarının fazla yakına gelmelerini engellemek için burada bulunuyorlardı yalnızca, düşman casusu veya askerleri pek umurlarında değildi. Gondvana'yla karşılaştırıldığında Lavrasya istasyonun korunmasıyla daha fazla ilgilenmişti. Hatta Lavrasya birçok sefer Gondvana'ya isyan etmiş, güvenliği artırmasını talep etmişti. Dışarıdaki taburdan ayrı, istasyonun günlük işleriyle uğraşan beş dinazor daha vardı: bir mühendis, üç operatör ve bir de bakım işine bakan bir teknisyen. Onlar da aynı nöbetçi tabur gibi, bu istasyonun ne amaçla kullanıldığını bilmiyorlardı.

İstasyonun kontrol odasındaki kocaman ekranda sadece geri sayım görünüyordu. Altmış altı saatten geriye doğru sa-

yyordu. Ancak bu geri sayım, hiçbir zaman kırk dört' sayısını geçmemiştir. O noktaya yaklaştığı her zaman (genelde sabah erkenden) diğer boş ekranda, İmparator Dadası'nın görünüşü belirir, her seferinde tek bir kısa cümleyle emir verirdi:

"Sinyal yollansın!"

O sırada görevinin başında bulunan kişi de hemen emri yerine getirirdi:

"Emredersiniz, majesteleri!"

Faresiyle bilgisayarın ekranında yer alan "İlet" simgesini tıkladığında, ekranda hemen bir yazı belirirdi:

SIFIRLANMA SİNYALİ YOLLANDI

SIFIRLANMA SİNYALİ ONAYLANDI

GERİ SAYIM SIFIRLANDI

Daha sonra ekranda tekrar "66.00" sayısı belirirdi.

Diğer ekranda bulunan imparator, çok büyük bir dikkatle izlediği bu geri sayımın tekrar sıfırlanmasından sonra derin bir nefes alıp rahatlayarak ayrılırdı.

İki sene boyunca, bu durum her gün hassasiyetle defalarca kez tekrar edildi. İmparator bir saray görüşmesinde, dışarıda bir teftişte ya da Lavrasya'da bir ziyarette olsa bile, mutlaka bu işe bakardı. Her gün aynı saatte verici istasyonunu arardı, bir gün olsun zamanını geçirmemiştir.

İstasyonda çalışan dinazorlar, yüzlerce defa tekrarlanan bu işe hayret ederlerdi. Eğer imparator sinyalin her gün yollanmasını istiyorduyorsa yapması gereken basit bir emir

* Çince dört (-sı, 四) ile ölüm (-sı, 死) kelimeleri farklı yazılmasına rağmen aynı şekilde söylenir. Bu yüzden, günlük hayatta dört sayısı tercih edilmez. Örneğin bazı asansörlerde dört sayısı yer almaz veya telefon numaralarında dört sayısı yer alsın istenmez. -çn.

vermekti. Her gün imparatorun bizzat kendisinin bu emri vermesine gerek yoktu. (Operatörlere söylenen, imparatorun emri olmadan bu sinyalin asla yollanmamasıydı.) Hatta operatörlere bile ihtiyaç yoktu, sadece otomatik sinyal yollayacak bir alet yeterliydi. O altmış altı saatlik geri sayım da ayrı bir gizemdi, geri sayım tamamlansa ne olacaktı ki?

Kesin olarak bildikleri tek gerçek, o yollanan sinyalin çok önemli olduğuydu. Emri verirken imparatorun yüzünün aldığı gergin hâl bu kadarını açıklar nitelikteydi. Bu alelade dinazorların sinyalin her gün yeryüzünün ölümünü ertelediğini düşünmelerine imkân yoktu.

Bugün, iki senedir hiç şaşmayan rutinleri sinyal yollayan aletin bozulmasıyla sekteye uğramıştı. İstasyonun aletleri yüksek kalitede teknolojiye sahipti, hatta gereksiz yere donanım fazlalığı bile vardı. Yani sistemlerin birden çökmesinin ya doğal bir nedeni vardı ya da bir kaza gerçekleşmişti.

Mühendisle teknisyen bunun nedenini anlamaya çalışıyordu. Bazı tellerin kopuk olduğunu ve o tellerin sadece karıncalarla bağlanabileceğini çok çabuk keşfettiler. Hemen telefona sarılıp karıncaların tamir için gelmelerini isteyecekleri sırada telefonun çalışmadığını fark ettiler. İncelemeye devam ettiklerinde çok sayıda başka telin de kopmuş olduğunu gördüler. Ayrıca o sırada, imparatorun uzaktan sinyal yollama emrini verme zamanı da çok yaklaşmıştı. Dinazorlar, kendi başlarına bu kopuk bağlantılara müdahale etmeye karar verdiler ama geniş pençeleriyle o incecik telleri birbirine bağlamaları çok zordu. Beş dinazor da endişe içindeydi. Telefonla bir bağlantı kurulamamasına rağmen, iletişim hattının hemen onarılacağından emindiler. Geri sayım, kırk dördüncü saate ulaştığında imparator mutlaka ekranda belirirdi. İki seneden beri imparatorun hep aynı saate gözükmesi doğanın bir kanunu gibi yer etmişti dinazorların hafızlarında, tıpkı

güneşin doğuşu gibiydi bu. Fakat bugün güneş doğmuş olsa da imparator hâlâ gözükmemiştir. Geri sayım ilk kez kırk dörtten geriye doğru, aynı hızla azalmaya devam ediyordu.

Dinozorlar artık karıncalardan bir yardım beklemenin anlamsız olduğunu kavramışlardı çünkü aletlerini bozan onlardı. Dev Kaya Şehri'nden kaçan dinozorlar o sırada oradan geçiyordu. İstasyondakiler korku içindeki bu dinozorlardan başkentteki durumu öğrendiler. Karıncalar gürleyen tahıl bombalarıyla dinozor ülkesinin aletlerini bozmuşlar, dinozor dünyasını tamamen devre dışı bırakmışlardı.

Ancak verici istasyonunda çalışan dinozorların hepsi azimli dinozorlardı ve kopmuş elektrik tellerini inatla bağlamaya çalıştılar. Yine de beyhude bir çabaydı bu. Aletlerdeki kopmuş tellerin büyük bir kısmı dinozorların geniş pençelerinin giremediği yerlerdeydi. Ulaşabildikleri birkaç tel ise beceriksiz parmakları arasından kayıyor, bir türlü bir araya gelmiyordu.

“Ah, lanet olası karıncalar!” diye küfretti teknisyen dinozor ağrıyan iki gözünü ovuşturarak.

Bu sırada mühendisin iki gözü bir anda fal taşı gibi açıldı, gerçekten de bir karınca sürüsü görmüştü! Yaklaşık yüz karınca, küçük bir sıra hâlinde, beyaz renkteki kontrol panosunun üstünden hızla geçiyordu. Karıncaların lideri, avazı çıktığı kadar ona bağıırıyordu:

“Hey, aletlerinizi tamire geldik! Kopuk tellerinizin bağlanmasına yardım edeceğiz! Gelmemizin—”

Dinozor, koku lisanını çeviren aleti açmamıştı, bu karıncanın söylediğini duyamıyordu. Zaten duysa bile ona inanmazdı. O sırada karıncalara karşı duyduğu nefret yüreğinde tekrar uyanmıştı. Dinozor, pençesiyle kontrol panosundaki karıncaların bulunduğu yere vururken dişlerini gıcırdatarak söylendi:

“Gürleyen tahıl bombası yerleştirirsiniz ha! Aletlerimizi bozarsınız ha!” Beyaz kontrol panosunun üstü bir anda parmaklarıyla ezdiği karıncaların küçük, siyah lekeleriyle kaplandı.

“Yüce konsül, istasyondaki dinazorlar onarma ekibimize saldırdı, kontrol panosunu da imha ettiler!” Verici istasyondan elli metre uzaktaki bir küçük otta, verici istasyondan şans eseri kurtulmuş bir karınca, Kaqika’ya durumu bildirmişti. Karınca Federasyonu’nun üst mevki üyelerinin büyük kısmı da oradaydı.

“Daha fazla onarım ekibi yollayın!”

Verici istasyonunun kapısı önündeki merdivende duran nöbetçi dinazor, “Ay, karınca!” diye bağırdı. Onun bağırtısı, diğer asker dinazorlarla sorumlu teğmen dinazorun da ilgisini uyandırdı. Baktıklarında bir karınca kalabalığının yığınlar halinde merdivene doğru geldiğini gördüler. Aşağı yukarı dört-beş bin kadarlardı, merdivene doğru yavaşça kayan siyah renkli bir sateni andırıyorlardı. Bu karınca kalabalığından bir kısmı merdiveni tırmanırken antenlerini dinazorlara doğru sallıyor, sanki onlara bir şey anlatmaya çalışıyorlardı.

“Süpürgeyi getir!” diye haykırdı teğmen dinazor. Bir asker hemen dev bir süpürge getirdi. Teğmen, süpürgeyi kapığı gibi hiddetle siyah toza benzeyen karınca yığını merdivenden aşağıya süpürdüğünde karıncalar havada uçuşan tozlar gibi her yere dağıldılar.

“Yüce konsül, mutlaka istasyondaki dinazorlarla anlaşmanın bir yolunu bulmak zorundayız, niyetimizi açıklamalıyız!” dedi Qiaoye.

“Nasıl olacak? Söylediklerimizi duyamıyorlar, çeviri aletlerini de açmıyorlar!”

“Telefonla deneyemez miyiz?” diye öneride bulundu bir karınca.

“Önceden denedik. Dinozorların iletişim sisteminin nümü işlemez hâlde. Karınca Federasyonu’nun telefon hatıyla bağlantıları kopuk, telefonla ulaşamıyoruz!”

Ruolie, “Hepiniz karıncaların kadim yöntemini kesinlikle biliyorsunuzdur! Buhar Çağı’ndan önceki senelerde, atalarımız sıralanıp resim yazısı karakterleri oluşturarak dinozorlarla iletişim kurarlardı,” dedi.

Kaqika derin bir iç çekerek, “Söylediğini nasıl uygulayacağız? Bu yöntem artık bilinmiyor,” dedi.

“Hayır, benim şu anda emrimde olan askerler karakter oluşturma eğitimi aldı. Bu eğitimi vererek askerlerimize atalarımızın parlak onurunu hatırlatmak ve karınca dünyasının kolektif ruhunun deneyimini sunmak istedim. Amacım bu seneki geçit töreninde size bir sürpriz yapmaktı ama bunu şu anda da kullanabiliriz.”

“Şu an burada kaç tabur var?”

“On piyade taburu, aşağı yukarı yüz elli bin karınca.”

“Kaç sözcük yazabilirler?”

“Karakterlerin büyüklüğüne bağlı. Dinozorların uzaktan okuyabilmesi için en fazla on.”

“Peki o zaman,” dedi Kaqika bir süre düşündükten sonra, “Şu cümleleri yazın: ‘Aletlerinizi onarmaya geldik, bu vericilerle yeryüzünü kurtaracağız!’

“Ama bu durumu açıklamıyor ki!” dedi Qiaoye haykırarak.

“Başka çare var mı, bu bile yedi sözcük. Denemeliyiz, hiç yoktan iyidir.”

“Karıncalar tekrar geliyor! Bu kez daha fazlalar!”

İstasyon kapısının önündeki dinozor askerler, savaş düzeninde yaklaşan karıncalara bakular. Üç ya da dört met-

rekarelik dörtgen görünümünde bir askeri alay, engelli zeminde ilerledikçe dalgalanan siyah renkte bir bayrağı andırıyordu.

“Bize saldıracaklar mı?”

“Sanırım hayır, düzenleri bir tuhaf!”

Karınca dörtgen alayı yaklaştıkça uzağı iyi gören bir dinazor korkuyla bağırdı, “Aa, orada sözcükler mi var?”

Başka bir dinazor, her bir sözcükte duraklayarak yazıyı okudu; “alet...lerinizi, onur...maya, gel...dik, bu, verici...yle, yer...yüzünü, kur...tara...cağız.”

“Eski zamanda, karıncaların atalarımızla bu şekilde iletişim kurduklarını duymuştum, şu anda gördüğümüz de bu!” diye bir asker hayretle söylendi.

“Saçmalık bu!” dedi teğmen dikleşerek, “Tuzaklarına düşmeyin! Gidip su kaynatın, sonra kaynayan suyu kazanıyla getirin. Üstlerine dökeceğiz,” dedi.

Bir asker kısık sesle, “Teğmenim, gidip bir görüşme yapmamızı istemez misiniz? Belki onlar gerçekten vericiyi tamire geliyorlardır; içerdeki mühendis, karıncaların yardımına acil ihtiyacımız olduğunu söylüyordu,” dedi.

Dinazor askerlerin hepsi bir ağızdan konuşmaya başladı:

“Dizdikleri cümleler çok tuhaf, bu verici aletle dünyayı nasıl kurtaracaklar?”

“Kimin dünyasını? Bizlerin mi onların mı?”

“Bu aletle yollanan sinyal çok önemli olmalı!”

“Doğru ya, yoksa neden her gün imparatorun kendisi bizzat sinyal yollama emrini versin ki?”

“Aptallar!” dedi teğmen onları azarlayarak, “Hâlâ karıncalara güveniyor musunuz? Onlara inandığımız için imparatorluğumuz yok oldu! Yeryüzünün en sefil, en hain haşereleri onlar ve bizi bir daha kandırmalarına izin vermeyeceğiz! Çabuk gidin, şu kaynar suyu getirin!” dedi.

Dinozor askerler, beş kocaman kazan dolusu kaynar suyu taşıyıp getirdiler. Beş askerin her biri bir kazanla, sözcük dizgen karınca dörtgeninin üstüne gitti, kaynar suları bir anda dörtgen şekilli alayın üstüne döktüler. Dökülen sularla havaya buharlar yükseldi. Yerdeki siyah renkli yazı dağıldı, yazı alayındaki karıncaların yarısından fazlası haşlanarak öldü.

Kaşıka uzaktan yükselen buharlara bakarak, “Dinozorlarla iletişim kurmak imkânsız. Şu anda önümüzde tek bir seçenek var, istasyonu zorla ele geçirmek. Ancak bu şekilde vericiyi onarabilir, sıfırlama sinyalini kendimiz yollayabiliriz!” dedi.

“Karıncalar zorla bir dinozor binasını ele mi geçirecek?” Ruolie, Kaşıka’yı hiç tanıımıyormuş gibi ona baktı. “Bu askeri açıdan gerçekten bir delilik!” dedi.

“Başka çaremiz yok, çılgın bir dünyadayız. Bu bina çok büyük değil, hatta izole edilmiş durumda. Kısa sürede toplayacağımız büyük bir takviye güçle orayı ele geçiririz!”

“Bakın, uzakta ne var? Sanki görkemli bir karınca ordusu!”

Nöbetçi askerin bağırdığını duyan teğmen, dürbününü hemen yukarı kaldırarak uzaktaki çorak araziye baktı; upuzun, siyah renkte ve hareket eden bir şey görünce oraya odaklandı. Bu gerçekten nöbetçinin bahsettiği şeydi!

Karıncaların araçları çok küçük olmasına rağmen sahadaki ihtiyaçlarını giderecek özelliklere sahip, onların boyutuna kıyasla kocaman olan, görkemli araçlardı. Her biri hiç kuşkusuz karıncaların gözünde devasaydı ve bizim üç tekerleğimiz büyüklüğündeydi. Bu görkemli araçların tekerlekleri yoktu, altı mekanik bacakla tıpkı karıncalar gibi hareket ediyordu, bu da araca zorlu arazilerde hızla ve rahatlıkla seyahat etme imkânı sağlıyordu. Her biri on binlerce karınca taşıyabilecek kapasiteye sahipti.

“Araçlara ateş edin!” diye emir verdi teğmen. Dinozor askerler hafif bir makineli tüfek kullanıyor, uzaktan gelen araçları vurmaya çalışıyorlardı. Atılan bir dizi kurşun, kumlu toprakta yol yol izler bırakarak toprağın tozunu kaldırdı. En öndeki aracın ince uzun bacaklarından biri vurularak yere devrildi, diğer beş bacağı ise hâlâ hareket hâlindeydi. Devrilen aracın gövdesinde çok sayıda siyah renkli çukur oluştu. Her biri bizim bir futbol topumuz büyüklüğündeydi ve hepsi tamamen karıncalardan oluşuyordu! Yere indikleri anda sekerek hızla dağıldılar, suda eriyen kahve tozları gibilerdi. İlerleyen iki araç daha vurularak durduruldu. Araçları tarayan kurşunlar çok sayıda karıncayı öldürememişti; siyah karıncalar, taramanın yarattığı keşmekeşte araçlarının gövdelerinin üstünden yuvarlanarak yere düştüler.

“Ah, keşke topumuz olsaydı!” dedi bir asker dinozor.

“Evet ya, el bombası da iyi olurdu!”

“Alev makinesi en iyisi!”

“Yeter, boş konuşmayın, kaç araç hâlâ ilerliyor, sayın!” dedi teğmen dürbünüyle işaret ederek.

“Aman Tanrım, en az iki ya da üç yüz araç geliyor!”

“Gördüğüm kadarıyla Karınca Federasyonu, Gondvana kıtasındaki bütün araçları toplayıp hepsini buraya yollamış.”

“Öyleyse burada bir milyondan fazla karınca var demektir.” Teğmen konuşmasına devam etti, “Karıncalar fırtına gibi istasyona geliyorlar!”

“Teğmenim, üstlerine doğru gidelim, o haşareciklerin araçlarını parçalayalım.”

“Olmaz, tabancamız da tüfeğimiz de onların araçlarını yok edemez.”

“Jeneratör için kullandığımız mazotumuz var, mazotla onları yakalım!”

Teğmen soğukkanlılıkla kafasını sallayarak, “Yeterince

mazotumuz yok. Ne olursa olsun, önceliğimiz istasyonu korumak. Şimdi, plan şu...” dedi.

“Yüce konsül, önümde hava kuvvetlerimizin keşif raporu var. Buna göre dinazorlar verici istasyonunun etrafına iki sıra hendek kazımışlar. Yakınlarında bulunan bir küçük nehrin suyuyla dış hendeği dolduruyorlar, hatta birkaç varil mazotu da iç hendeğe boşaltıyorlar!”

“O zaman hemen saldırıyı başlatın!”

Karınca kalabalığı, siyah bir yığın hâlinde verici istasyonuna doğru saldırdığında gökte süzülen bir bulut kümesinin gölgesi gibiydi. Bu gölge, verici istasyonundaki dinazorların savaşma cesaretlerinde kırılmaya sebep oldu. Karıncaların öncü kolu, suyla doldurulmuş birinci hendeğe vardığında en öndeki karıncalar durmayarak doğrudan suya daldılar. Arkalarından gelen karıncalar da tereddüt etmeden onların vücutlarının üstüne tırmanarak suda ilerledi. Karıncalar, son sürat suyun üstünde yüzen, siyah renkte, kalınca bir tabakaya dönüştü. Bu tabaka hızla hendek suyunun üstünde genişledi. Dinazor askerler, karıncalar vücutlarına girmesin diye kafalarına miğferlerini geçirmiş, hazır bekliyordu. Karıncaların üstüne kürekler dolusu toprak atmalarına, kazanlar dolusu sıcak su dökmelerine rağmen, yine de gayretleri yeterli olmuyordu. Siyah tabaka, suyun üstünde hızla genişledi, bir dolu karınca siyah bir sel gibi döküldü. Dinazorlar, ikinci hendeğin gerisine çekilerek hendekteki mazotu yakmak zorunda kaldılar. Verici istasyonunun etrafını bir anda parlayan alevler sardı. Karıncalar yanan hendeğe ulaşınca kıyısında üst üste yığılmaya başlayıp âdeta bir karınca duvarına dönüştüler. Dinazorlar, bu karınca duvarına ateş ettüklerinde kurşunları, siyah bir kum tümseğine saplanmış

gibi sessizce gömölüp gidiyordu. Dinozorlar, karıncaların üstüne kaya parçaları da atmaya başladılar. Kaya parçaları, karınca duvarına çarparak tok bir sesle delik açıyordu fakat o delik hemen yeni karıncalarla kapatılıyordu. Yıkılmayan duvar gittikçe yükseliyordu. En sonunda, alevler içindeki hendeğin kenarında iki metreye ulaşan siyah bir duvara dönüştü. Karınca duvarı, yanan hendeğe doğru ilerlediğinde duvarının yüzeyi alevlerin karşısında kıvranıyor, dev siyah bir pitona benziyordu. Karınca duvarı, acımasız alevlerle kavrulduğunda havaya dayanılmaz bir koku yaydı. Duvarın yüzeyinde kömürleşmiş olan karıncalar tutunamayarak aşağıya doğru, yanan hendeğin içine yuvarlanarak düştüğünde alevlerin dış kısmı yeşile dönüştü. Karınca duvarının yüzeyinde yeni karıncalar düşenlerin yerini alıyordu, duvar, yanan hendeğin kıyısında yıkılmaz bir şekilde dikilmeyi sürdürüyordu. Bu sırada, çok sayıda karınca barajın diğer tarafından tepeye tırmandı ve boyutları bir saat önce araçlarından yuvarlananlar kadar büyük, siyah karınca topları hâlinde toplandı. Bu siyah toplar, duvarın tepesinden atıldıklarında, bir kısmını alevler yuttu ama büyük bir kısmı, başarıyla hendeğin karşı kıyısına ulaştı. Acımasız alevlerin üstünden geçerken bu karınca toplarının dış yüzeyi yandı ancak topu oluşturan sayısız karınca yine de birbirlerine sıkıca tutunup bırakmadı. Yanan karınca topunun dış yüzeyi kabuklandı, kabuk topun içindeki karıncaları korudu. Alevli hendekten bin kadar top, dönerek hızla karşı kıyıya ulaştığında yanan topun dış kabuğu ikiye bölündü, karıncalar hemen birbirinden ayrıldı ve siyah bir yığın hâlinde istasyonun merdivenine yayıldı.

Verici istasyonunu savunan dinozor ordusunun morali tamamen çökmüştü. Teğmen, onların kaçıp gitmelerini engellemeye çalıştı ancak kapıdan çıkıp gittiler ve hemen bi-

nanın arkasına vardılar. Verici istasyonunun etrafını saran karıncaların hâlâ ele geçirmediği tek geçidi deli gibi koşarak geçtiler. Karıncalar, verici istasyon binasının dibine yığıldılar, merdiveninde toplandılar. Ardından kontrol odasına girebilmek için dış duvardan tırmanıp pencereden geçtiler; nırmadıkları yerler siyaha boyanmış gibi gözüküyordu.

Kontrol odasında hâlâ altı dinazor vardı: teğmen, mühendis, teknisyen ve üç operatör. Dehşet içinde kalan dinazorlar kapıdan, pencereden, çatlaklardan ve yarıklardan içeri giren karıncalara bakakaldılar. Sanki bir karınca denizinde batıyorlardı, siyah renkteki deniz suyu her taraftan içeri sızıyordu. Dinazorlar pencereden dışarı baktıklarında durumun gerçekliğini kavradılar. Göz alabildiğine uzanan büyük arazinin üstü siyah karıncalarla kaplanmıştı; verici istasyonu, bu karınca denizinin ortasında yalnız bir adaydı. Karınca kalabalığı çok geçmeden kontrol odasının büyük kısmını ele geçirdi. Sadece kontrol panosunun önünde, altı dinazorun ayakta durabileceği büyüklükte, yuvarlak bir boş alan kalmıştı. Mühendis telaşla çeviri aletini kaptı, aletin düğmesini açtığı anda bir ses yayıldı:

“Ben, Karınca Federasyonu’nun yüce konsülüyüm. Size her detayı anlatacak zamanım yok. Bilmeniz gereken şu: On dakika içinde sinyal yollanmazsa yeryüzü tamamen yol olacak.”

Mühendis dinazor dört bir tarafına, siyah karınca yığına baktı. Sonra çeviri aletiyle işaret edilen kontrol panosunun üstünde duran üç karıncayı gördü, aralarından biri o sözleri söylüyordu. O üç karıncaya kafasını sallayarak, “Verici bozuk!” dedi.

“Teknisyenlerimiz telleri onardılar. Lütfen, sinyali yollamak için vericiyi çalıştırın!”

Mühendis yine başını sallayarak, “Elektrik kesik!” dedi. “Jeneratörünüz yok mu?”

“Var ancak jeneratörü çalıştıracak mazot kalmadı, hepsi dışardaki hendekte yandı.”

“Bir damla bile mi yok?”

Teğmen söze karışarak, “Bir damla bile yok. Ordu sadece istasyonu savunmak istedi, jeneratörün deposundaki mazotu bile kullandık,” dedi.

“Dışarıya çıkıp hendekte kalanı getirin!”

Teğmen pencereden dışarıya baktığında hendekteki alevlerin sönmeye başladığını gördü. Kontrol panosunun kapağını kırarak içerdeki bir raftan küçük bir demir kova çıkardı. Karıncalar, onun geçmesi için kapının önünden çekildiler. Teğmen kapıya vardığında geriye dönüp, “Yeryüzü gerçekten on dakika içinde yok olacak mı?” diye sordu.

Çeviri aletinden Kaqika'nın cevabı yayıldı, “Eğer sıfırlama sinyalinin yollayamazsak, evet!”

Teğmen hemen dönüp merdivenden aşağıya indi, aradan fazla bir zaman geçmeden geri geldi. Küçük kovayı yere bıraktı. Kaqika, Ruolie ve Qiaoye aşağıya bakmak için kontrol panosunun kenarına tırmanıp aşağıya baktılar. Kovada mazot yoktu. Sadece yarım kova kokulu, kömürleşmiş karınca cesetleriyle dolu bir çamur vardı.

“Hendekteki mazotun tamamı yanıp bitmiş.”

Kaqika pencereden dışarıya baktı, dışardaki yangın artık sönmek üzereydi, “Geri sayımın tamamlanmasına ne kadar süre kaldı?” diye sordu.

Ruolie saatine bakarak, “Beş dakika otuz saniye, efendim,” diye cevap verdi.

Qiaoye, “Şu anda bir telefon aldım. Lavrasya'daki birliklerimiz yenilmiş. Verici istasyonunu savunan dinazorlar karınca ordusu içeri girince binayı havaya uçurmuş. ‘Parlak Ay’ın sıfırlama sinyali yollanamıyor, beş dakika içinde infilak edecek,” dedi.

Ruolie soğukkanlılıkla, “‘Deniz Tanrısı’ da aynı durumda efendim, kaybettik,” dedi.

Dinozorlar, Karınca Federasyonu’nun bu üç lider karıncasının konuşmalarından bir şey anlayamamışlardı. Mühendis, “Biz gidip çevreden mazot bulalım. Buradan beş kilometre uzakta bir kasaba var. Karayolu tıkalı yani ancak koşarak gidebiliriz ama eğer acele edersek yirmi dakika içinde gidip geri döneriz,” dedi.

Kaqika antenlerini yavaşça sallayarak, “Gidin, hepiniz gidin, nereye gitmek istiyorsanız oraya gidin!” dedi.

Altı dinozor birbiri ardına dışarı çıktı, mühendis kapı ağzında bir an durup teğmenin sorduğu sorunun aynısını sordu.

“Birkaç dakika sonra, yeryüzü gerçekten yok olacak mı?”

Karınca Federasyonu’nun konsülü ona gülümsemeye benzer bir ifadeyle bakarak, “Her şey bir gün yok olacaktır, beyefendi,” diye cevap verdi.

“Ha ha, hayatımda ilk kez karıncalardan felsefi bir şey duyuyorum,” dedi dinozor, sonra dönüp kapıdan dışarı çıktı.

Kaqika kontrol panosu üstünden zemine yığılmış siyah karınca ordusuna bir kez daha seslendi, “Bu söyleyeceklerimi hemen bütün ordu birimlerine iletin. Verici istasyonuna yakın olan bütün birimler, bu binanın bodrum katına sığınsın. Uzakta bulunanlar, bulundukları yerdeki çatlak ve deliklere girip saklansın. Karınca Federasyonu yönetiminin son bildirisi şudur: ‘Dünyanın sonu yakın, herkes kendi başının çaresine baksın!’”

“Konsül, mareşal, bizler de bodrum katına inelim!” dedi Qiaoye.

“Hayır, siz hemen gidin, doktor. Uygarlığa karşı en büyük yanlışı yaptık, yaşama hakkımız yok.”

“Evet, doktor,” dedi Ruolie, “her ne kadar şartlar aleyhinize olsa da dilerim uygarlığın ateşini koruyabilirsiniz.”

Qiaoye, Kaqika ile Ruolie'ye antenleriyle dokundu. Bu hareket, karınca dünyasındaki en üst saygı göstergesiydi. Daha sonra dönerek kontrol panosundan aşağıya inip karınca kalabalığının arasına karıştı.

Karınca ordusu ayrıldıktan sonra etrafa bir sakinlik çöktü. Kaqika pencereye tırmandı, Ruolie de onu takip etti. İki karınca, tırmandıkları pencerenin pervazından dışarı baktıklarında muhteşem bir manzarayla karşılaştılar. Artık gece karanlığı çekilmeye başlamıştı, gökyüzünde bir hilal vardı. Göz açıp kapayana kadar hilalin açısı değişti. Parlaklığı arttı, gümüş ışığı elektrik gibiydi, aşağıda yeryüzüne dağılmış karıncalar da dahil olmak üzere her yer, parlak ışık demetleriyle aydınlandı.

“O da ne? Güneş gittikçe parlaklaşıyor mu?” diye sordu Ruolie merakla..

“Hayır, mareşal, yeni bir güneş ortaya çıktı. Ay sadece onun parlaklığını yansıtıyor. Yeni güneş Lavrasya'da, dev kıta yanıyor.”

“Gondvana'nın güneşi de her ân belirlemek üzere.”

“Şu değil mi işte?”

Aynı anda batıdan her şeyi yutan, yoğun bir parlaklık yayıldı. Isı yüzünden buharlaşmadan önce iki karınca, batı ufkundan göz alıcı bir güneşin doğduğunu, gökyüzünün yarısını kaplayana kadar genişlediğini gördü. Yeryüzü göz açıp kapayıncaya kadar yanmaya başladı. Patlamanın başladığı kıyı onlardan binlerce kilometre uzak olduğundan şok dalgasının onlara ulaşması birkaç dakika sürdü fakat o zamana kadar her şey çoktan yanmıştı.

Bu, Kretase Dönemi'nin son günüydü.

KAPANIŞ:

UZUN GECE



Soguk kış, üç bin senedir devam ediyordu.

Normalden daha sıcak bir Gondvana akşamüstünde iki karınca, derinlerde olan yuvalarından dışarı tırmanarak yeryüzüne çıktı. Kasvetli gökyüzünde güneş, bulanık bir haleydi ve büyük yeryüzü, kalın bir buz tabakasıyla örtülmüştü. Sağda solda birkaç kaya, kardan dışarı çıkıyor, siyahlığıyla dikkat çekiyordu. Uzakta, göz alabildiğine uzanan sıradağlar bembeyazdı.

Karınca A, devasa bir kemik yığınına dönerek ilgiyle baktı. Bunun gibi birçok iskelet yerde yatıyordu fakat beyaz renkleri sebebiyle uzaktan zor seçiliyorlardı. Ancak bu açıdan bakıldığında arka planda duran gökyüzüyle beraber iskeletler daha da dikkat çekiyordu.

“Duyduğuma göre bu hayvanlara dinozor denirmiş,” dedi Karınca A.

Karınca B gökyüzüne doğru uzanan donmuş iskelete dönerek, “Dün gece Mucize Çağı efsanesini dinledin mi?” diye sordu.

“Dinledim. Anlatılana göre, birkaç bin yıl önce karıncaların altın çağıymış.”

“Evet, anlatıldığına göre o dönemin karıncaları yerin altındaki yuvalarında değil, yerin üstündeki şehirlerle yaşıyorlarmış. Aynı zamanda yumurtlamıyormuş da. Gerçekten mucizevi bir çağ olmalı!”

“Efsaneye göre, karıncalarla dinazorlar Mucize Çağı’nı beraber yaratmışlar. Dinazorlar beceriksiz ellere sahipmiş, o yüzden karıncalar onların ince işçiliğini yapıyormuş. Karıncaların keskin zekâları yokmuş, o yüzden de dinazorlar mucizevi fikirler atıyorlarmış ortaya.”

“Karıncalarla dinazorlar beraber çok sayıda makine yapmışlar, çok sayıda dev şehirler inşa etmişler. Âdeta tanrısal bir güçle sarmalanmışlar!”

“Anlatılan efsaneden dünyanın neden mahvolduğunu anlayabildin mi?”

“Anlayamadım, çok karışık. Dinazorlar hem kendi aralarında hem de karıncalarla savaşmışlar... daha sonra, yeryüzünde iki yeni güneş ortaya çıkmış!”

Karınca A esen soğuk rüzgârdan titreyerek, “Ah, şu anda yeni bir güneş olsa ne iyi olurdu!” dedi.

“Anlayamamışsın. O iki güneş bir felaketti, kıtalardaki her şeyi yaktı!”

“Peki öyleyse, neden şu anda böylesine soğuk?”

“Bu çok karmaşık. Sanırım şöyle olmuş: O iki yeni güneş ortaya çıktıktan sonra, bir süre, dünya gerçekten çok ısınmış. Söylendiğine göre dünyanın güneşlere en yakın olan kısımları erimiş! Daha sonra güneşler, deniz suyunu buharlaştırarak buharı yağmura dönüştürmüş. O sağanak yağmurlar yüzlerce sene devam etmiş, yeryüzünde devasa seller ortaya çıkmış. Güneşlerin infilakıyla havalanan toz toprak havaya yayılmış ve eski güneşin ışığını engellemiş, böylece dünya soğumuş.

Şimdiki hâlini almış. Dinozorlar çok büyük olduğundan o korkunç zamanda hepsi ölmüş, karıncaların ancak bir kısmı yeraltında saklanarak kurtulmuş.”

“Karıncalar, Mucize Çağı’nı yeniden canlandırabilir mi?”

“Söylendiğine göre mümkün değil, beynimizin kapasitesi çok küçük, herkes bir arada olunca ancak düşünebiliyoruz. Mucizevi teknolojiler yaratamayız. Eski dönemlerin keşifleri de unutuldu.”

“Evet, anlatılana göre fazla uzak olmayan bir zamana kadar karıncalar, resim yazısının karakterlerini biliyormuş. Şu anda ise hiçbirimiz okuyamıyoruz, eski çağın kitaplarını kimse okuyamıyor,”

“Kötüye gidiyoruz. Bu gidişle karıncalar inşa ettiği delikte yiyecek arayan küçücük haşerecikler olacak.”

“Bunun neresi kötü ki? Zor zamanlarda cehalet bir lütuftur.”

“Doğru!”

“Bir gün gelir de dünya tekrar ısınırsa, başka bir hayvan tekrar Mucize Çağı yaratabilir mi?”

“Bu mümkün, sadece o hayvanın yeterli büyüklükte bir beyine ve bir çift becerikli ele sahip olması gerekir.”

“Evet ancak dinozorlar gibi büyük olmamalı, onlar çok yiyorlardı, onlar için yaşam çok zordu.”

“Ama bizler kadar da ufak olmamalı, yoksa beyinleri yeteri kadar büyük olmaz!”

“Ah, böyle mucizevi bir hayvan hiç ortaya çıkacak mı acaba?”

“Bence çıkacak. Zaman sonsuz. Her şey eninde sonunda gerçekleşir. Sana söylüyorum, her şey eninde sonunda gerçekleşir.”

–23 Nisan 2003